



Projekat finansira Evropska unija



Sufinansira:



ALTERNATIVNI IZVJEŠTAJ



O REALIZACIJI
KANTONALNOG
EKOLOŠKOG
AKCIONOG
PLANA ZENIČKO-
DOBOJSKOG
KANTONA
(KEAP ZDK)
2017-2025
ZA PERIOD
april 2017 -
april 2020

Zenica, oktobar 2020

ALTERNATIVNI IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI KANTONALNOG EKOLOŠKOG AKCIONOG PLANA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA (KEAP ZDK) 2017-2025 ZA PERIOD APRIL 2017 - APRIL 2020

Autor izvještaja: udruženje "Eko forum Zenica"

Talića brdo 11, 72000 Zenica

info@ekoforumzenica.ba

www.ekoforumzenica.ba

Saradnici na projektu:

1. Samir Lemeš
2. Zlatan Alibegović
3. Hadžera Arnaut
4. Merjem Begagić
5. Mirhunisa Bektaš
6. Merim Berberović
7. Ada Huskić
8. Jasenko Huskić
9. Igda Lemeš
10. Nejra Turčinović

Izvještaj realiziran u okviru projekta "Građanski monitoring realizacije KEAP ZDK"
kao sub-grant projekta "Eko BiH" koji implementiraju

Centar za životnu sredinu, Centar za ekologiju i energiju i Udruženje Aarhus centar u BiH,
finansiranog sredstvima Evropske unije, ugovor br. 2018/400-876.

Autor fotografije na naslovnoj strani: Jazid Ahmetkadić

Partneri
na projektu



Ova publikacija je napravljena
uz finansijsku podršku Evropske unije.
Sadržaj publikacije isključiva odgovornost
udruženja "Eko forum Zenica" i
ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Sufinansira Vlada Švedske i CPCD
kroz projekat Misli o prirodi!
Sadržaj dokumenta ne odražava nužno
stavove Vlade Švedske
i Centra za promociju civilnog društva.



Sadržaj:

1.	Uvod	1
2.	Osnovni podaci o projektu "Građanski monitoring realizacije KEAP ZDK"	2
3.	KEAP ZDK 2017-2025	6
4.	Realizacija planiranih aktivnosti	10
4.1.	Privreda	15
4.2.	Javno zdravlje	18
4.3.	Upravljanje kvalitetom zraka	20
4.4.	Vode	22
4.5.	Zemljište	25
4.6.	Šumski resursi	27
4.7.	Priroda	29
4.8.	Upravljanje otpadom	31
4.9.	Buka	33
4.10.	Odgovori politika i finansiranje zaštite okoliša	35
5.	Zaključci i preporuke	37
5.1.	Preporuke	38
6.	Literatura	41
7.	Prilog: odgovori na zahtjeve za pristup informacijama	42

1. Uvod

Alternativni izvještaji (eng. *Shadow reports*) uobičajena su metoda kojom organizacije civilnog društva mogu dopunjavati i/ili prezentirati alternativne informacije izvještajima koje vlade trebaju podnijeti u skladu s preuzetim obavezama u bilo kojoj oblasti. Za razliku od vladinih izvještaja, koji obično ističu napredak države u ispunjavanju preuzetih obaveza, istovremeno zanemarujući nedostatke, izvještaji u sjeni često javnosti pružaju ključne informacije o problemima u provedbi usvojenih dokumenata i oblastima u kojima vlade ne ispunjavaju preuzete obaveze i planirane aktivnosti [1].

Nevladine organizacije širom svijeta koriste instrument alternativnog izvještaja da lobiraju različita međunarodna i nacionalna tijela kako bi se unaprijedilo stanje u oblasti za koju se alternativni izvještaj radi. Neke međunarodne organizacije čak potiču organizacije civilnog društva da podnose alternativne izvještaje o realizaciji međunarodnih sporazuma. Alternativni izvještaji postaju sastavni dio zvaničnih izvještaja koje podnose vlade država potpisnica i razmatraju se skupa s njima.

Eko forum Zenica je učestvovao u izradi dva alternativna izvještaja o provedbi Arhuške konvencije za Bosnu i Hercegovinu (2015 i 2017 godine), kao i alternativnim odgovorima na poglavlje 27 upitnika EU za pristupanje Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.



Slika 1.1. Alternativni izvještaji o provođenju Arhuške konvencije u BiH

Vođeni tim iskustvima, odlučili smo napraviti alternativni izvještaj o dosadašnjoj realizaciji dokumenta koji je trebao biti osnov za zaštitu i unapređenje okoliša u Zeničko-dobojskom kantonu – Kantonalnog ekološkog akcionog plana (KEAP ZDK) za period 2017-2025.

2. Osnovni podaci o projektu "Građanski monitoring realizacije KEAP ZDK"

U okviru Eko-BiH projekta, koji partnerski realizuju Centar za životnu sredinu, Centar za ekologiju i energiju Tuzla i Aarhus Centar u BiH Sarajevo, a koji je finansiran od strane Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini u okviru programa "Facilitacija civilnog društva i medija za Bosnu i Hercegovinu 2016-2017", u augustu 2019. godine raspisan je poziv za podnošenje projektnih prijedloga za finansiranje u sklopu grant podrške projektima organizacijama - članicama "Eko-BiH" mreže koje su registrovane u Bosni i Hercegovini.

Na poziv je udruženje Eko forum Zenica apliciralo s projektnim prijedlogom pod nazivom "Građanski monitoring realizacije KEAP ZDK". Projekat je odobren za finansiranje i realizira se u periodu od 1.1.2020. do 31.12.2020. godine. Ukupni budžet projekta sastoji se 90% od grant sredstava EU i 10% od sredstava projekta Eko HUB Zenica u okviru programa "Misli o prirodi!" koji implementira Centar za promociju civilnog društva, a finansijski podržava Vlada Švedske.

Opšti cilj projekta je da se omogući i ojača aktivno učešće javnosti u monitoringu dosadašnje realizacije Kantonalnog Ekološkog Akcionog Plana (KEAP) Zeničko-dobojskog kantona (ZDK) za period 2017-2025. Opšti cilj bi se trebao postići kroz specifične ciljeve:

- Analizom utvrditi stepen i uspješnost realizacije KEAP-a ZDK za period od 04/2017 do 04/2020
- Identifikovati i uspostaviti mehanizme za unapređenje saradnje civilnog društva i organa vlasti

Ciljna grupa projekta su institucije vlasti i organizacije civilnog društva (OCD) u ZDK na kantonalnom i lokalnom nivou koje se bave aktivnostima zaštite okoliša. KEAP ZDK identifikovao je institucije vlasti u ZDK koje su nosioci aktivnosti iz KEAP-a:

1. **Kantonalni nivo:** premijer Vlade ZDK, Skupština ZDK, Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline, Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo finansija, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Ministarstvo za privredu, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Univerzitet u Zenici, Institut za zdravlje i sigurnost hrane ZDK, Kantonalni zavod za urbanizam i prostorno uređenje, Kantonalna uprava za šumarstvo, Pedagoški zavod Zenica, Šumsko privredno društvo ZDK, Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte ZDK, Privredna komora ZDK, Turistička zajednica ZDK, Fond zdravstvenog osiguranja ZDK, Centar za monitoring okoliša ZDK, Kantonalna uprava civilne zaštite, Regionalna deponija Mošćanica, OCD na kantonalnom nivou
2. **Lokalni nivo:** gradonačelnik Zenice i načelnici 11 opština u ZDK, nadležne kantonalne i općinske inspekcije (okoliša, vodoprivredna, poljoprivredna, šumarstva, zdravstva), lokalna komunalna preduzeća, službe za prostorno uređenje grada i općina, veliki zagađivači, OCD na lokalnom nivou
3. **Viši nivoi:** Agencija za vodno područje rijeke Save, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo energetike i rudarstva, Federalno ministarstvo vodoprivrede i šumarstva, Federalna uprava civilne zaštite, Federalni zavod za agropedologiju, Federalni hidrometeorološki zavod, Mine Action Team, Fond za zaštitu okoliša FBiH

Da bi sve ove institucije ispunjavale svoje funkcije u realizaciji KEAP-a, nužno je uspostaviti monitoring, kojeg u prethodnom periodu nije bilo. Svi oni vrše javne funkcije, i trebali bi biti u službi građana. Ovaj projekat će, uključenjem OCD u monitoring realizacije KEAP-a, potaknuti odgovornije ponašanje tih

institucija. KEAP-om je predviđeno da radna grupa dva puta godišnje izvještava Skupštinu ZDK o realizaciji KEAP-a. Sama izrada alternativnog izvještaja, uz nepostojanje zvaničnog izvještaja imenovane radne grupe, bit će inicijator za pokretanje pozitivnih promjena i poticaj za realizaciju mjera iz KEAP-a ili njihove izmjene i dopune.

Krajnje korisnike čini kompletno stanovništvo Zeničko-dobojskog kantona (cca 350.000) čiji kvalitet života je ugrožen degradacijom okoliša, a zbog čega je i usvojen KEAP. Poticanjem monitoringa realizacije uz aktivno učešće javnosti, otkočit će se realizacija aktivnosti iz KEAP-a. Tako bi građani ZDK odgovornijim djelovanjem organa vlasti unaprijedili kvalitet svog života.

Očekivani rezultati projekta su:

- Alternativni izvještaj o implementaciji KEAP ZDK tokom prve 3 godine s preporukama za eventualne izmjene i dopune KEAP ZDK 2017-2025
- Uspostavljen i operativan mehanizam međusektorske saradnje OCD i organa vlasti za praćenje realizacije KEAP ZDK 2017-2025

Glavne aktivnosti projekta su:

- Identifikovanje i obuka OCD u ZDK i uspostavljanje tima za prikupljanje relevantnih podataka za analizu realizacije KEAP ZDK
- Analiza prikupljenih podataka i izrada alternativnog izvještaja o realizaciji KEAP ZDK
- Javno prezentovanje alternativnog izvještaja Vladi i/ili Skupštini ZDK i prijedloga modela za javni monitoring realizacije KEAP-a ZDK
- Organizovanje radnog sastanaka izabranog mehanizma međusektorske saradnje

Projekat je počeo s realizacijom u januaru 2020. godine. Identifikovane su organizacije civilnog društva u ZDK i uspostavljen je tim za prikupljanje relevantnih podataka za analizu realizacije KEAP ZDK. Prvi sastanak sa 11 prijavljenih saradnika održan je u februaru 2020, na kojem su upoznati sa zadacima, objašnjena je metodologija rada i podijeljena su zaduženja. Prije sastanka napravljen je detaljan pregled svih 267 aktivnosti planiranih KEAP-om. Od 11 saradnika, njih 9 je uradilo postavljene zadatke, te su zaduženja raspodijeljena na preostale članove projektnog tima. Projektni tim je prikupio ukupno 214 dokumenata Vlade ZDK koji su se koristili kao glavni izvor informacija za projekat. Drugi sastanak projektnog tima, trebao se održati u prvoj polovini marta, ali nije održan zbog proglašene pandemije u BiH. Od aprila do juna projekat je nastavljen zakazivanjem video konferencije sa saradnicima, radi dogovora oko daljih aktivnosti, te nizom radnih i konsultativnih sastanaka.

U julu 2020. godine završeno je prikupljanje javno dostupnih informacija o realizaciji aktivnosti planiranih KEAP-om, nakon čega je napravljena lista aktivnosti za koje je potrebno tražiti dodatne informacije od institucija koje su u KEAP-u identifikovane kao nosioci tih aktivnosti. Na osnovu odredbi Zakona o slobodi pristupa informacijama BiH (Sl. glasnik BiH 28/00, 45/06), od 26 institucija tražili smo da nam dostave informacije o realizaciji planiranih aktivnosti iz KEAP ZDK za prve tri godine (od aprila 2017. do aprila 2020. godine), za koje su te institucije identifikovane kao nosioci u KEAP-u, a za koje je utvrđeno da nema javno dostupnih informacija o njihovoj realizaciji. Tražili smo da nam dostave:

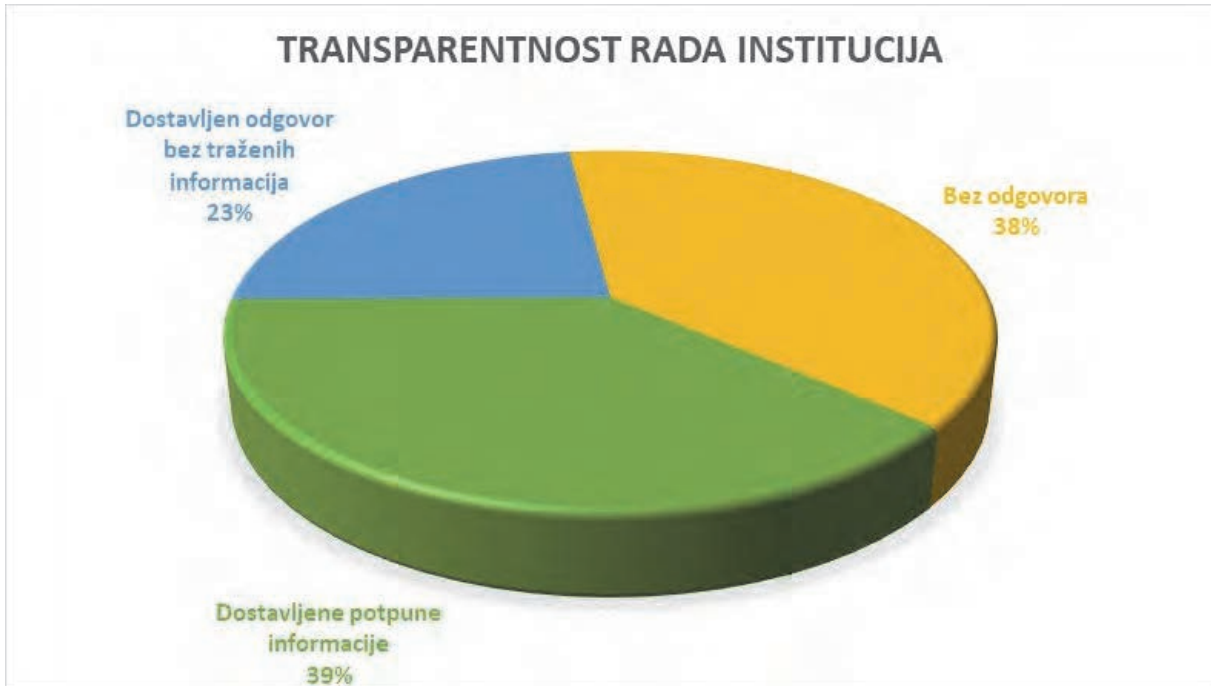
- U kolikoj mjeri je aktivnost realizovana (%)
- Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)
- Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?

U narednoj tabeli sumirani su odgovori na upućene zahtjeve za pristup informacijama.

Tabela 2.1. Upućeni zahtjevi za pristup informacijama i odgovori institucija na zahtjeve

R. br.	Institucija	Broj aktivnosti	Odgovor
1.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	16	Dostavljen detaljan odgovor 27.7.2020
2.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	12	Dostavljen detaljan odgovor 6.8.2020
3.	Federalno ministarstvo energetike, rudarstva i industrije	6	Zahtjev proslijeđen drugim institucijama 24.7.2020
4.	Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH	3	Dostavljen detaljan odgovor 26.8.2020
5.	Porezna uprava Federacije BiH	1	Dostavljen detaljan odgovor 16.7.2020
6.	Zavod za javno zdravstvo FBiH	1	Bez odgovora
7.	Vlada ZDK, n/r premijera	9	Bez odgovora
8.	Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komun. i zaštitu okoline ZDK	99	Dostavljen nepotpun odgovor 28.8.2020
9.	Ministarstvo unutrašnjih poslova ZDK	5	Odgovorili 20.7.2020 da ne vode službene evidencije o traženim informacijama
10.	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede ZDK	52	Bez odgovora
11.	Ministarstvo za privredu ZDK	1	Bez odgovora
12.	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK	5	Bez odgovora
13.	Ministarstvo zdravstva ZDK	9	Bez odgovora
14.	Šumsko privredno društvo ZDK	11	Dostavljen detaljan odgovor 12.8.2020
15.	Kantonalna uprava za šumarstvo ZDK	12	Dostavljen detaljan odgovor 7.8.2020
16.	Kantonalna uprava civilne zaštite ZDK	1	Dostavljen detaljan odgovor 2.9.2020
17.	Kantonalna uprava za inspekcijske poslove ZDK	20	Dostavljen nepotpun odgovor 18.8.2020
18.	Zavod zdravstvenog osiguranja ZDK	3	U odgovoru nas uputili na Institut za zdravlje i sigurnost hrane ZDK 24.7.2020
19.	Univerzitet u Zenici, Institut "Kemal Kapetanović"	12	Dostavljen nepotpun odgovor 8.9.2020
20.	Kantonalni zavod za urbanizam i prostorno uređenje ZDK	2	Bez odgovora
21.	Institut za zdravlje i sigurnost hrane ZDK	16	Bez odgovora
22.	Turistička zajednica ZDK	4	Institucija više ne postoji
23.	Grad Zenica, Služba za ekologiju, komunalne i inspekcijske poslove	51	Dostavljen detaljan odgovor 27.8.2020
24.	Grad Zenica, Služba za ekologiju, komunalne i inspekcijske poslove	3	Dostavljen detaljan odgovor 27.8.2020
25.	JP Vodovod i kanalizacija Zenica	3	Dostavljen detaljan odgovor 11.9.2020
26.	Grad Zenica, Služba za urbanizam	4	Bez odgovora

Na upućenih 26 zahtjeva u zakonskom roku od 30 dana prispjelo je 9 odgovora, od čega je 5 bilo detaljno i sadržalo je sve tražene informacije, a preostali su bili nepotpuni ili su prosljeđeni na postupanje drugim institucijama. Sa zakašnjenjem dobili smo još 5 detaljnih i 2 nepotpuna odgovora.



Slika 2.1. Odgovori institucija na zahtjeve o pristupu informacijama



Slika 2.2. Odgovori institucija po nivoima vlasti

3. KEAP ZDK 2017-2025

Kantonalni ekološki akcioni plan predstavlja razvojno-planski dokument koji na osnovu procjene stanja okoliša, utvrđenih okolišnih problema i definiranih akcija doprinosi unapređenju stanja okoliša područja za koji se on izrađuje [2]. Pravni osnov za izradu Kantonalnog ekološkog akcionog plana Zeničko-dobojskog kantona (KEAP ZDK) dat je članom 49. Zakona o zaštiti okoliša FBiH, kojim je propisano da su kantoni dužni donijeti akcioni plan zaštite okoliša usklađen sa Strategijom zaštite okoliša Federacije BiH (2008.-2018), uz obavezno učešće javnosti.

KEAP ZDK za period od 8 godina (2017-2025) izradio je Institut "Kemal Kapetanović" od aprila do novembra 2016. godine, po ovlaštenju Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK. U procesu izrade KEAP ZDK provedena je javna rasprava u kojoj su učestvovala samo dvije organizacije civilnog društva, Forum građana Zenice i Eko forum Zenica. U procesu usvajanja, Ministarstvo finansija ZDK ustanovilo je da KEAP ZDK "ne tereti dodatno budžet za 2017. godinu" i da "ne proizvodi finansijske efekte na budžet ZDK i druge budžete", iako su za realizaciju KEAP ZDK planirana velika finansijska sredstva, u ukupnom iznosu od preko 287 miliona KM. Nakon toga Vlada ZDK usvojila je taj dokument 23.2.2017. a Skupština ZDK 3.4.2017. godine. KEAP ZDK objavljen je u Službenim novinama ZDK broj 5/17 od 21.4.2017, a Odluka o donošenju KEAP ZDK stupila je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama ZDK, odnosno 29.4.2017. godine.

Vlada ZDK trebala je u roku od 15 dana od usvajanja KEAP ZDK formirati radnu grupu za praćenje realizacije KEAP ZDK. Radnu grupu trebali su činiti predstavnici kantonalnih i lokalnih institucija, Univerziteta u Zenici, Stručne službe za razvoj i međunarodne projekte ZDK i predstavnici organizacija civilnog društva. Zadatak radne grupe bio je da [2]:

- prikuplja i obrađuje podatke i analizira indikatore stanja okoliša,
- analizira, ocjenjuje i sumira rezultate završenih aktivnosti u tekućoj godini,
- planira aktivnosti i sredstva za narednu godinu u skladu sa KEAP-om ZDK,
- utvrđuje način pristupanja vanjskim izvorima finansiranja za one projekte za koje je to predviđeno.

Radna grupa trebala se sastajati najmanje dva puta godišnje, jedanput radi evaluacije aktivnosti u tekućoj godini, a drugi puta radi ažuriranja Akcionog plana i planiranja redoslijeda implementacije aktivnosti, sredstava potrebnih za njihovu realizaciju u kantonalnom i općinskim budžetima za narednu godinu i načina pristupanja vanjskim izvorima finansiranja za one projekte za koje je to predviđeno [2].

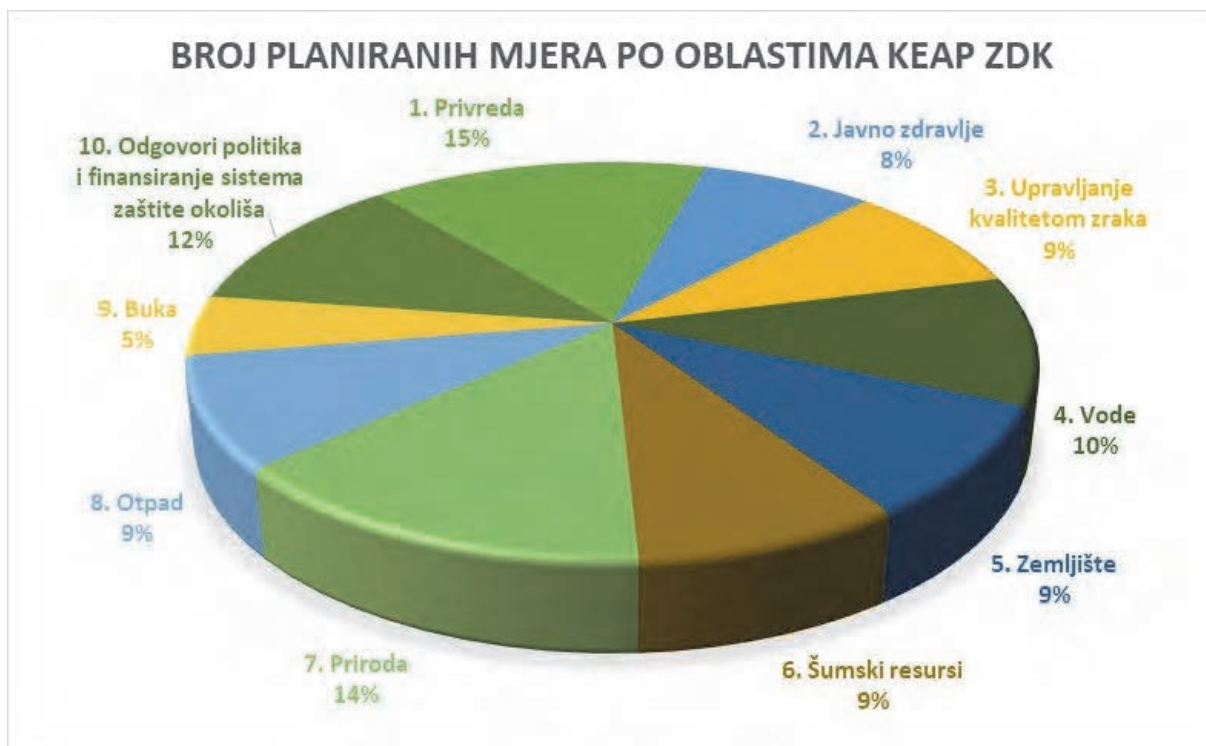
Radna grupa imenovana je odlukom Vlade ZDK tek 29.3.2018. godine. U radnu grupu imenovano je ukupno 12 članova, od kojih je 6 predstavnika kantonalnih institucija, 3 predstavnika Univerziteta u Zenici i 3 predstavnika lokalnih vlasti. Za predsjednika radne grupe imenovan je tadašnji Ministar za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK. Komisija za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku, infrastrukturu i zaštitu okoline ZDK na sjednici održanoj 10.1.2019. godine donijela je zaključak da se hitno održi sastanak radne grupe za monitoring realizacije KEAP ZDK i da podnese izvještaj Skupštini Kantona za 2017. godinu i 2018. godinu, najkasnije do kraja marta 2019. godine. Zaključak nije proveden, i do aprila 2020. godine, radna grupa nikad se nije sastala niti je Skupštini ZDK dostavila izvještaj o implementaciji KEAP ZDK za tekuću godinu s revidiranim Akcionim planom za narednu godinu i prijedlogom budžeta.



Slika 3.1. KEAP ZDK 2017-2025 i Rješenje Vlade ZDK o imenovanju radne grupe za praćenje realizacije KEAP ZDK sadrži ukupno 269 mjera raspoređenih u 10 oblasti, čijom realizacijom bi se trebalo postići 26 strateških i 65 operativnih ciljeva. Realizacija 258 mjera trebala je započeti tokom prve tri godine.

Tabela 3.1. Broj planiranih mjera iz KEAP ZDK po oblastima

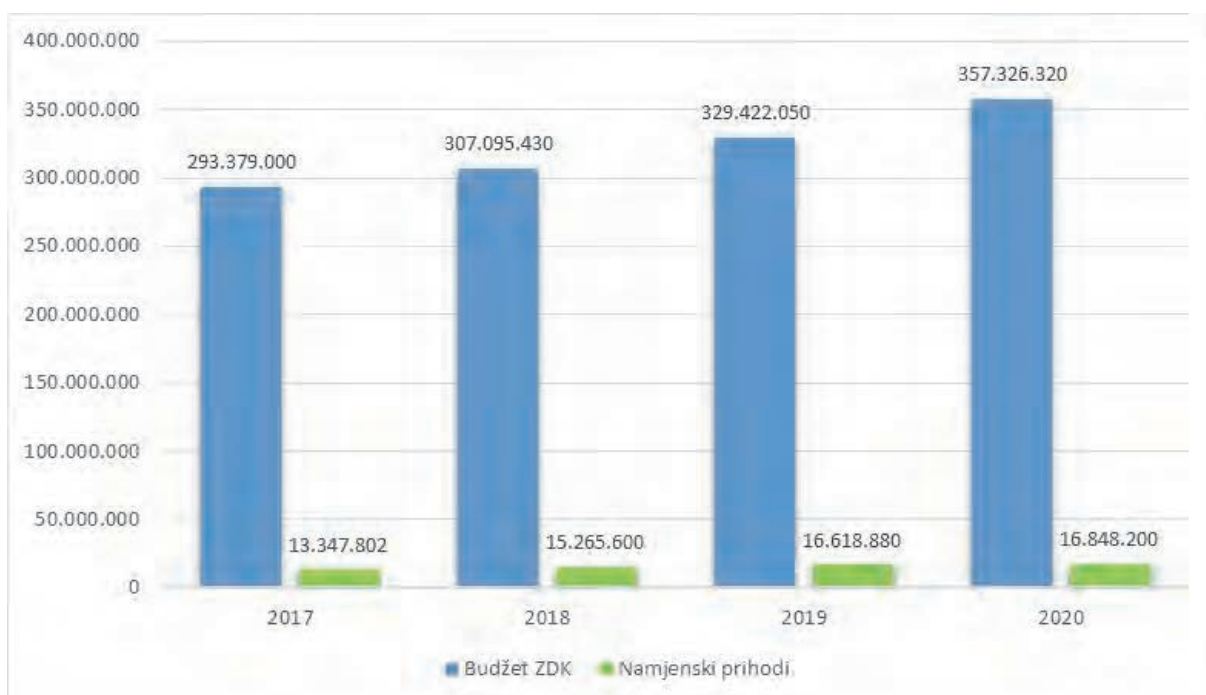
Oblast	Podoblast	Ukupni broj mjera	Broj mjera za 3 godine
1. Privreda	1.1. Energetika	12	12
	1.2. Industrija i rudarstvo	4	4
	1.3. Saobraćaj i saobr. infrastruktura	3	3
	1.4. Poljoprivreda	16	14
	1.5. Turizam i ugostiteljstvo	6	6
2. Javno zdravlje	-	21	21
3. Upravljanje kvalitetom zraka	-	24	24
4. Vode	4.1. Korištenje voda	12	12
	4.2. Zaštita voda	8	8
	4.3. Zaštita od voda	8	8
5. Zemljište	-	24	21
6. Šumski resursi	-	23	22
7. Priroda	7.1. Priroda	31	30
	7.2. Kulturno-historijsko naslijeđe	9	8
8. Otpad	-	24	21
9. Buka	-	13	13
10. Odgovori politika i finansiranje	-	31	31
	Ukupno:	269	258



Slika 3.2. Broj mjera planiranih u KEAP ZDK po oblastima zaštite okoliša

Za realizaciju mjera iz KEAP ZDK planirano je da se tokom 8 godina utroši ukupno 287.737.000 KM, ne računajući sredstva za koja nisu navedeni iznosi, odnosno za koja je navedeno da će iznos biti naknadno utvrđen ("u skladu s raspoloživim budžetom" ili "prema posebnom predračunu").

Za period prve tri godine od usvajanja za koji je izvršena analiza, bilo je planirano da se za realizaciju mjera iz KEAP ZDK utroši ukupno 92.875.750 KM. Na slici 3.3. prikazani su godišnji budžeti ZDK od 2017. do 2020. godine.



Slika 3.3. Ukupni godišnji budžeti ZDK i namjenski prihodi od 2017. do 2020. godine u KM

Kako godišnji budžet ZDK u prosjeku iznosi oko 320 miliona KM, za realizaciju mjera iz KEAP ZDK potrebno je svake godine obezbijediti oko 11% budžeta. Namjenski prihodi u budžetu ZDK (vodna naknada, naknada za zaštitu okoliša i naknada za korištenje šuma) iznose oko 5% ukupnog budžeta kantona (slika 3.4), što znači da je za realizaciju mjera iz KEAP ZDK potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz drugih izvora. Treba napomenuti i da je KEAP ZDK predvidio da se za realizaciju nekih mjera koriste i sredstva drugih nivoa vlasti, odnosno budžeti općina u ZDK.



Slika 3.4. Struktura namjenskih prihoda u budžetu ZDK od 2017. do 2020. godine u KM

4. Realizacija planiranih aktivnosti

U KEAP ZDK planirano je da se tokom prve tri godine realizira ukupno 258 aktivnosti, podijeljenih u 10 oblasti:

1. Privreda
2. Javno zdravlje
3. Upravljanje kvalitetom zraka
4. Vode
5. Zemljište
6. Šumski resursi
7. Priroda
8. Upravljanje otpadom
9. Buka
10. Odgovori politika i finansiranje zaštite okoliša

Od analiziranih aktivnosti, za 93 aktivnosti (36%) nema dostupnih informacija, u potpunosti je realizirano 33 (13%), djelimično 64 (25%), a nije realizirano 68 aktivnosti (26%).

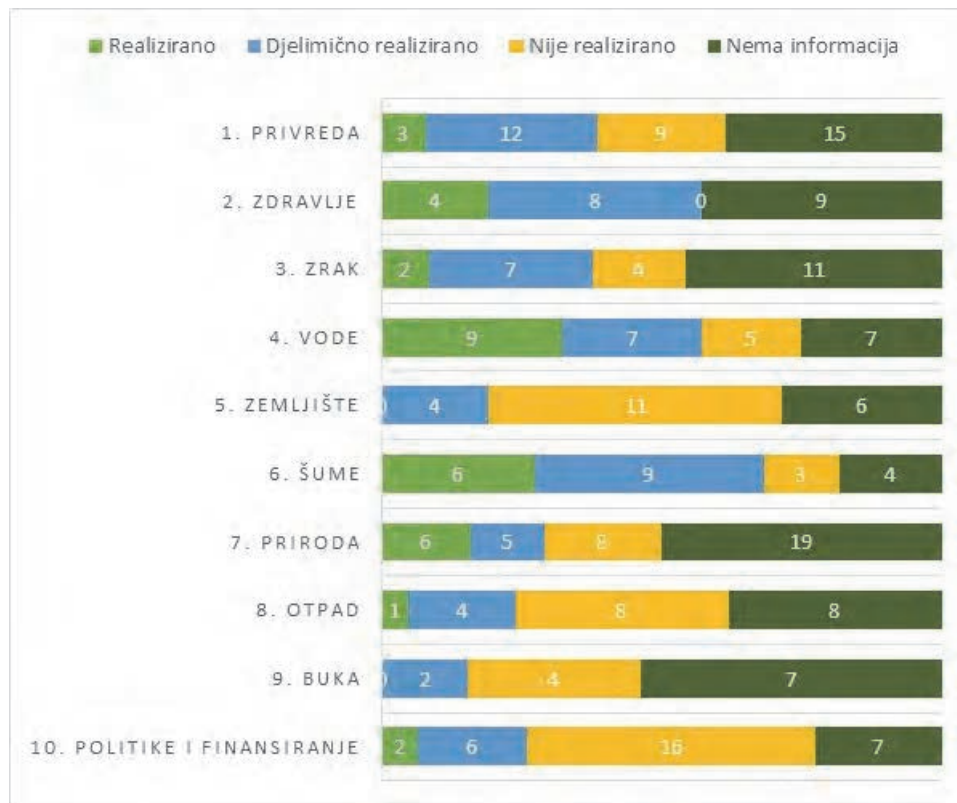


Slika 4.1. Realizacija mjera planiranih u KEAP ZDK tokom prve tri godine

Posmatrano po oblastima, za oblast šuma dostupno je najviše informacija (samo za 4 od ukupno 22 aktivnosti nema informacija), a najviše informacija nedostaje za oblast prirode (od ukupno 38 aktivnosti, za 19 aktivnosti nema informacija).

Najviše aktivnosti realizirano je u oblasti voda (9 potpuno i 7 djelimično) i šuma (6 potpuno i 9 djelimično), a u oblasti zemljišta i buke nijedna aktivnost nije potpuno realizirana tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK.

Najviše nerealiziranih aktivnosti je u oblasti politika i finansiranja (16) te u oblasti zemljišta (11). U oblasti zdravlja nema aktivnosti koje nisu realizirane.

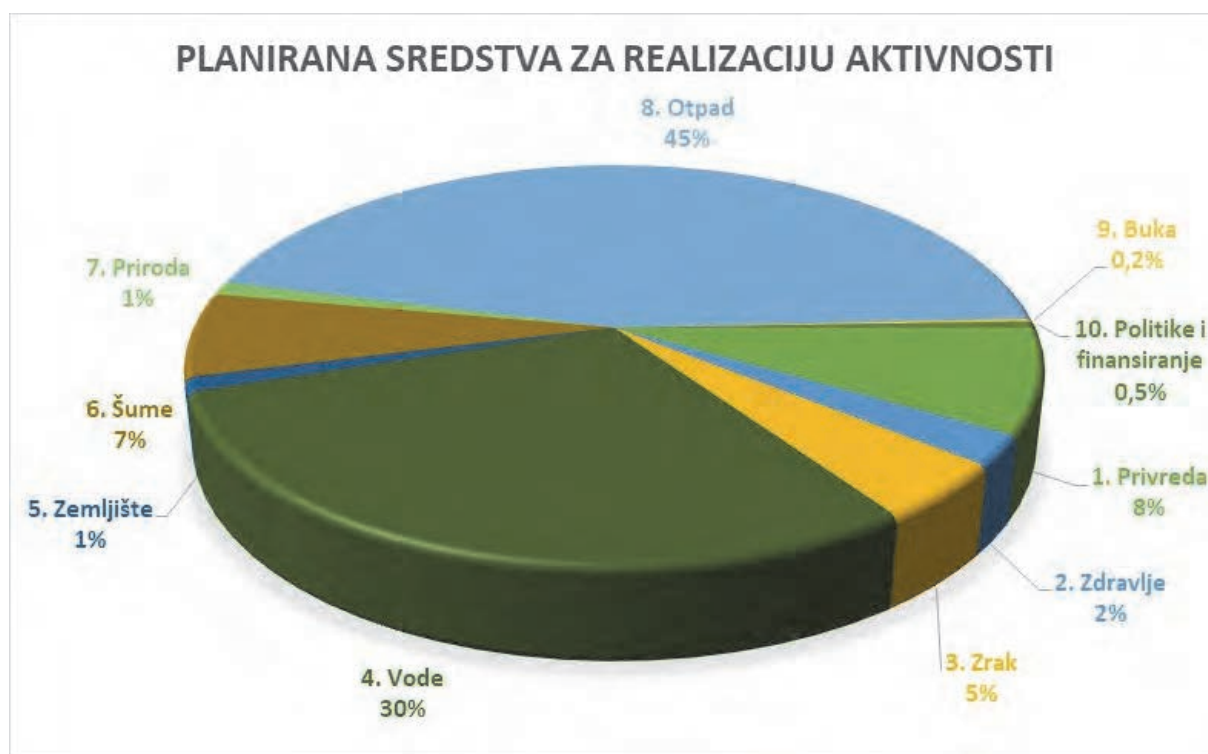


Slika 4.2. Realizacija mjera planiranih u KEAP ZDK po oblastima zaštite okoliša tokom prve tri godine

Za realizaciju 258 aktivnosti iz KEAP ZDK tokom prve tri godine planirano je da se utroši 92.875.750 KM. Analiza je pokazala da je utrošeno samo 26.833.352 KM, odnosno 29% planiranih sredstava. Za 10 aktivnosti u KEAP ZDK nisu navedeni planirani iznosi nego su sredstva planirana "u skladu s raspoloživim budžetom" ili "prema posebnom predračunu".

Tabela 4.1. Planirana i utrošena sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Oblast	Broj aktivnosti	Planirano (KM)	Utrošeno (KM)	Realizacija
1. Privreda	39	7.847.000	7.749.343	99%
2. Zdravlje	21	2.226.250	3.503.709	157%
3. Zrak	24	4.226.250	1.696.647	40%
4. Vode	28	27.445.000	4.521.741	17%
5. Zemljište	21	1.036.875	200.000	19%
6. Šume	22	6.310.000	6.199.803	98%
7. Priroda	38	1.048.750	382.850	37%
8. Otpad	21	42.040.000	1.345.355	3%
9. Buka	13	198.125	630.040	318%
10. Politike i finansiranje	31	497.500	603.864	121%
Ukupno	258	92.875.750	26.833.352	29%

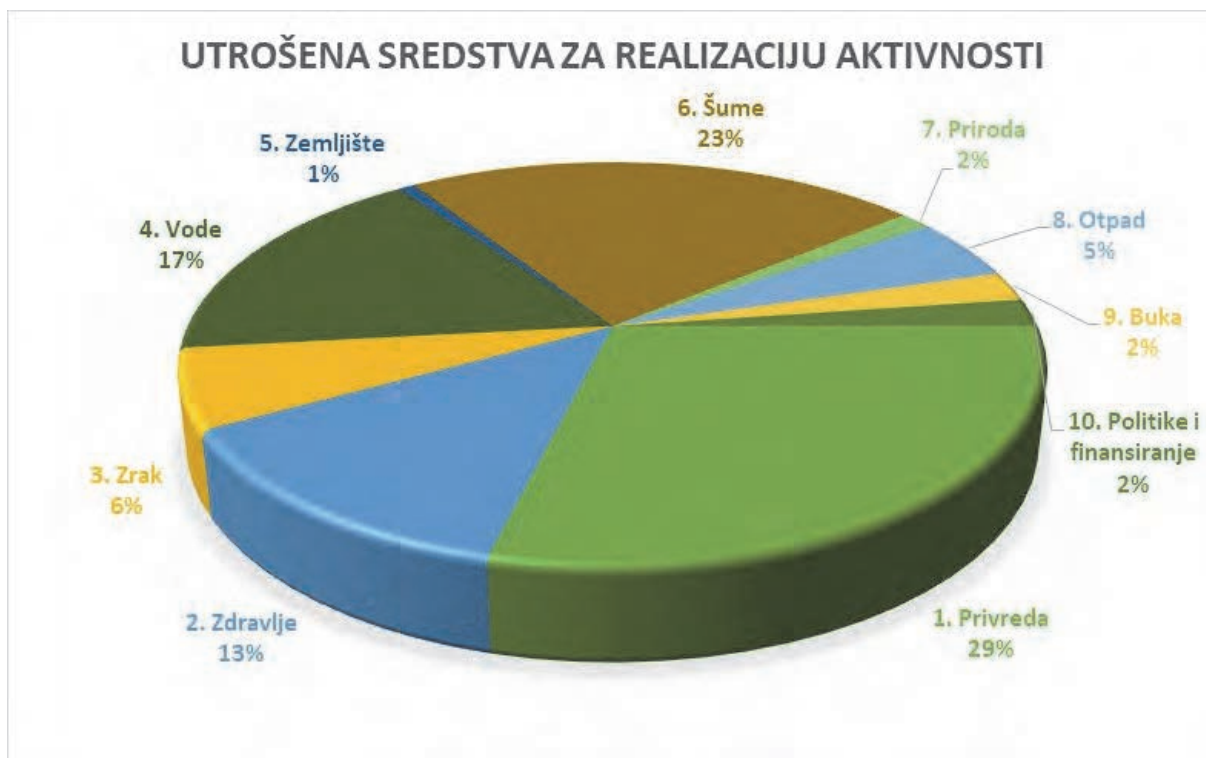


Slika 4.3. Planirana sredstva po oblastima tokom prve tri godine

Najviše sredstava (45%) planirano je za zbrinjavanje otpada i za vode (30%). Za oblast zaštite od buke planirano je najmanje sredstava (0,2%), politike i finansiranje (0,5%), te za zaštitu prirode i zemljišta (po 1%). Pojedinačne aktivnosti za koje su planirana najveća sredstva prikazane su u tabeli 4.2.

Tabela 4.2. Aktivnosti za koje su planirana najveća sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Oblast	Aktivnost	Planirana sredstva
8. Otpad	1.1.9. Izrada projektne dokumentacije, uspostava i izgradnja tri regionalne deponije inertnog otpada sa pratećim postrojenjima za recikliranje i ponovnu upotrebu odloženog inertnog otpada	20.000.000 KM
4. Vode	3.2.1. Povećanje stepena obuhvaćenosti stanovništva kanalizacionim sistemima (do 70% stanovništva) i izgradnja odgovarajućih postrojenja za tretman voda	7.500.000 KM
4. Vode	4.1.2. Izgradnja zaštitnih objekata od velikih voda na ugroženim područjima	7.200.000 KM
8. Otpad	1.1.5. Realizacija 2. faze Regionalne deponije Moščanica i realizacija projekata iz okolišne dozvole (prečišćavanje procjednih voda i korištenje deponijskog plina)	7.000.000 KM
8. Otpad	1.1.11. Sanacija općinskih deponija kojima je izdato rješenje o zatvaranju i sanacija divljih deponija u ZDK	5.000.000 KM
6. Šume	1.2.1. Deminiranje šuma i šumskog zemljišta i sanacija šuma nakon deminiranja	4.500.000 KM
4. Vode	4.2.4. Sanacija šteta od erozije	3.600.000 KM
1. Privreda	1.1.2. Obezbeđenje poticaja za projekte koji generišu smanjenje zagađenja i poboljšanje kvaliteta okoliša (energetski efikasni objekti, utopljanje objekata, zelena industrija, proizvodnja zelene energije i dr.)	3.000.000 KM



Slika 4.4. Utrošena sredstva po oblastima tokom prve tri godine

Analizom je utvrđeno da je za prve tri godine realizacije KEAP ZDK najviše sredstava utrošeno za oblast privrede (7.749.343 KM), zatim za oblast šuma (6.199.803 KM) i zaštitu voda (4.521.741 KM). Najmanje sredstava utrošeno je za zaštitu zemljišta (200.000 KM) i zaštitu prirode (382.850 KM). Aktivnosti za koje su utrošena najveća sredstva prikazane su u tabeli 4.3.

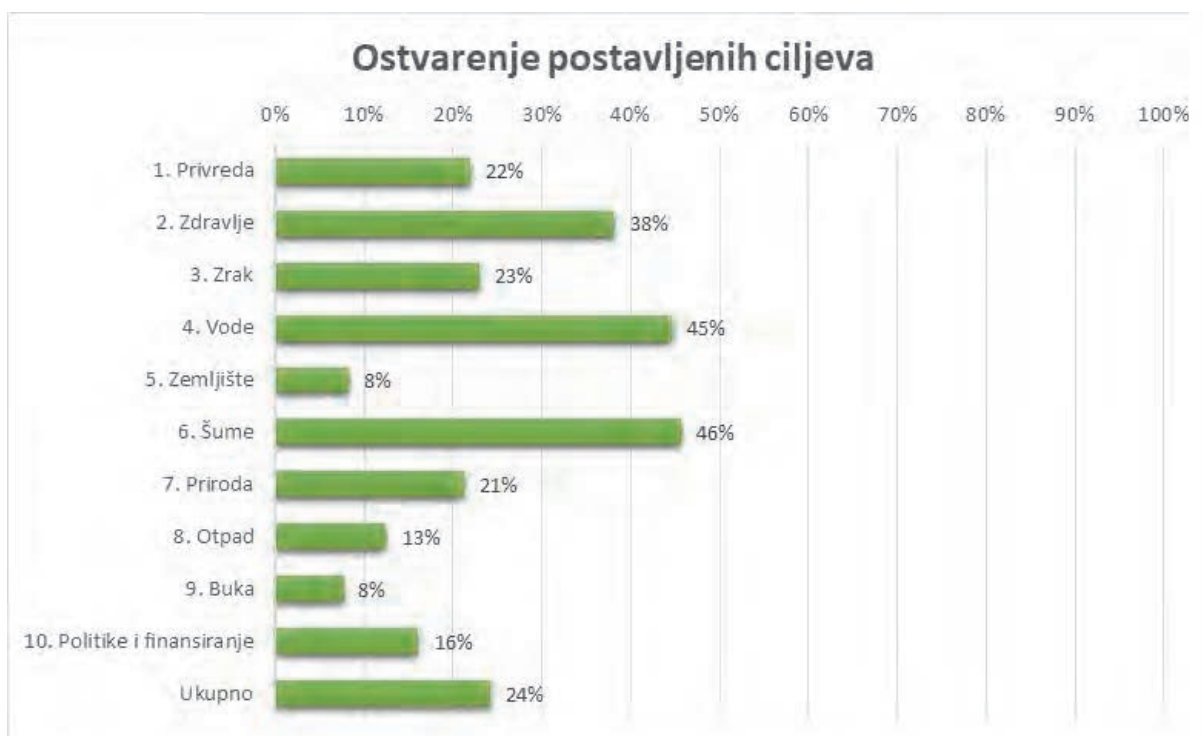
Tabela 4.3. Aktivnosti za koje su utrošena najveća sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Oblast	Aktivnost	Utrošena sredstva
1. Privreda	1.1.2. Obezbeđenje poticaja za projekte koji generišu smanjenje zagađenja i poboljšanje kvaliteta okoliša (energetski efikasni objekti, utopljanje objekata, zelena industrija, proizvodnja zelene energije i dr.)	6.383.79 KM
4. Vode	1.1.1. Proširenje obuhvata javnog vodosnabdijevanja prema rubnim područjima (do % 80 pokrivenosti stanovništva)	4.230.657 KM
6. Šume	1.7.3. Obezbijediti uslove za efikasniju zaštitu i čuvanje šuma u cilju smanjivanja bespravnih sječa	2.586.514 KM
2. Zdravlje	1.2.3. Obezbijediti redovno održavanje i obnavljanje zelenih površina, kao i kvalitetno čišćenje javnih površina u urbanim zonama	2.561.557 KM
3. Zrak	1.1.5. Izgradnja i proširenje mreže (sistema) daljinskog grijanja u urbanim područjima	1.454.458 KM

Realizacija postavljenih ciljeva procijenjena je na način da su sve aktivnosti za koje je utvrđeno da su realizirane označene sa 100%, sve djelimično realizirane sa 50% a nerealizirane aktivnosti i one za koje nije bilo dostupnih informacija sa 0%. Na slici 4.5. prikazan je tako procijenjen stepen realizacije postavljenih operativnih ciljeva po oblastima. Najveći stepen realizacije ciljeva postignut je u oblastima voda i šumskih resursa, a najmanji za oblast zemljišta i buke. Detaljniji prikaz stepena realizacije ciljeva prikazan je za svaku oblast posebno u nastavku analize.



Slika 4.5. Poređenje planiranih i utrošenih sredstava u KM tokom prve tri godine



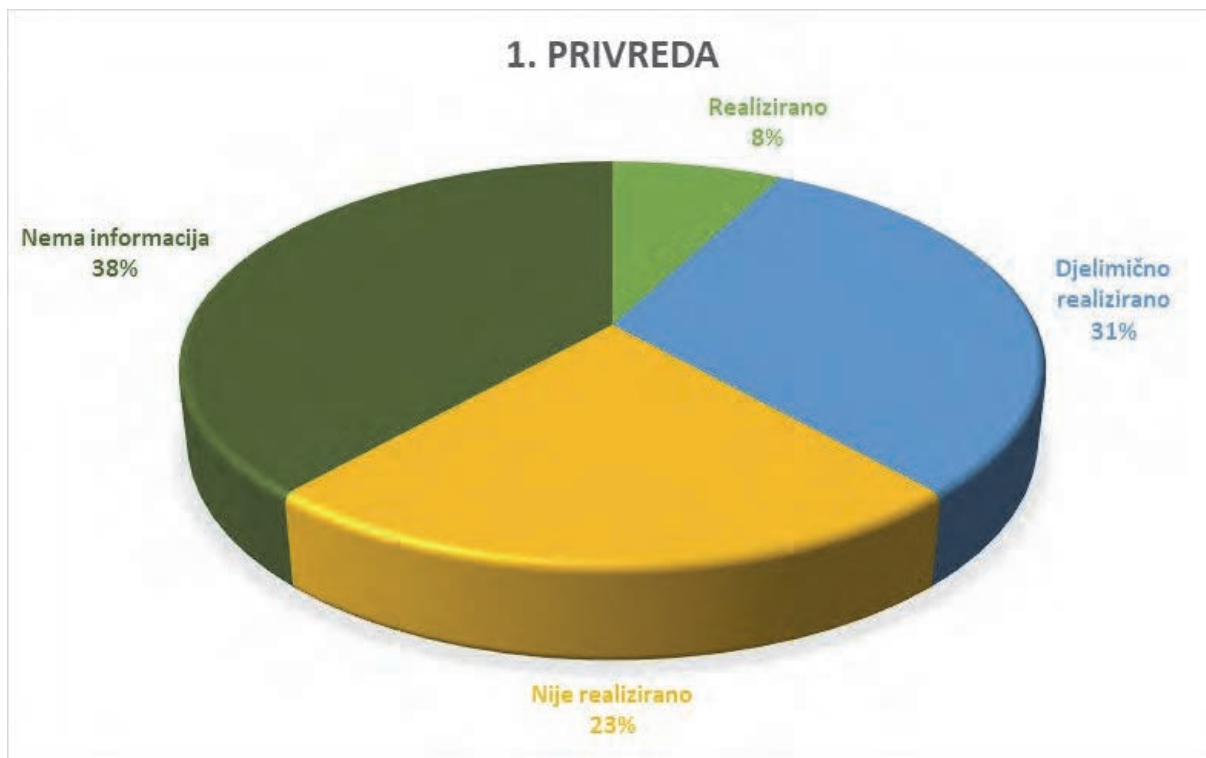
Slika 4.6. Procjena stepena realizacije postavljenih operativnih ciljeva po oblastima

Stepen realizacije mjera i iznosi utrošenih sredstava procijenjeni su na osnovu raspoloživih informacija, tako da postoji mogućnost da se stvarni utrošak razlikuje od prikazanog, jer autorima ovog izvještaja nisu bile dostupne sve informacije.

4.1. Privreda

Oblast privrede u KEAP ZDK je obuhvatila industriju, energetiku, rudarstvo, saobraćaj, poljoprivredu, turizam i ugostiteljstvo. Sve ove oblasti se donekle preklapaju s drugim oblastima KEAP ZDK. Na primjer, industrijska proizvodnja utječe na kvalitet zraka, vode i tla, oblast turizma je u velikoj mjeri vezana za oblast zaštite prirode. Sredstva za zaštitu voda jednim dijelom u nadležnosti su ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, a jednim dijelom ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline. Praćenje utroška sredstava nije uopšte strukturirano na način na koji je strukturiran budžet kantona, grada i općina. To otežava i praćenje realizacije aktivnosti iz KEAP ZDK, kao i planiranje budžetskih sredstava. Već na prvoj oblasti uočeno je da struktura KEAP ZDK nije odgovarajuća i da bi je trebalo prilagoditi prema resorima.

U Zeničko-dobojskom kantonu, zajedno s Tuzlanskim kantonom, smješteno je najviše industrijskih postrojenja koja imaju negativan utjecaj na okolinu. Termoelektrana, željezara, industrija kože, papira, eksploatacija šume, su primjeri takvih djelatnosti. Ta industrija značajno doprinosi punjenju budžeta, ali izdvajanja iz budžeta za ta dva kantona su neproporcionalna i ostvarenim prihodima, ali i šteti koju po okoliš imaju te djelatnosti. Zato je oblast privrede neophodno povezati s oblasti politike i finansija, kako bi se obezbijedilo adekvatno finansiranje mjera za smanjenje negativnih utjecaja na okolinu.



Slika 4.1.1. Realizacija aktivnosti za oblast privrede tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Za oblast privrede iznos utrošenih sredstava je skoro jednak planiranom iznosu od 7,8 miliona KM. Moguće je da je utrošeni iznos i veći, jer za 38% aktivnosti nema dostupnih informacija. Od 5 strateških i 11 operativnih ciljeva, ostvareno je 22%. Tri operativna cilja, koja se odnose na poljoprivredu i turizam, uopšte nisu realizirana.

Najviše sredstava u ovoj oblasti, u iznosu od 6,4 miliona KM, utrošeno je na mjere utopljanja objekata. Procentualno, najviše je uloženo u utopljanje objekata, infrastrukturu za razvoj turizma i čistije vidove javnog prevoza. Za te namjene korištena su sredstva iz fonda za zaštitu okoline, putem javnih poziva koje je ministarstvo objavljivalo svake godine.

Tabela 4.1.1. Strateški i operativni ciljevi KEAP ZDK za područje privrede

Strateški ciljevi	Operativni ciljevi	Realizirano
Povećanje energetske efikasnosti i veće korištenja obnovljivih izvora energije	Stvaranje preduslova za povećanje energetske efikasnosti i veće korištenje obnovljivih izvora energije	25%
	Realizacija mjera za povećanje energetske efikasnosti i korištenja obnovljivih izvora energije	19%
Postizanje propisanog kvaliteta okoliša	Stvaranje preduslova za smanjenje zagađenja okoliša	25%
Optimizacija uticaja saobraćaja na kvalitet okoliša	Stvaranje preduslova za smanjenje zagađenja i zaštitu okoliša	33%
Unaprijediti kvalitet okoliša kroz razvoj održive poljoprivrede	Uspostaviti pravni okvir za približavanje EU standardima zaštite okoliša u oblasti održive poljoprivrede	0%
	Jačanje institucionalnog okvira zaštite okoliša u sektoru poljoprivrede	25%
	Obezbjedešenje poticaja za okolišno održivu poljoprivrednu proizvodnju	38%
	Minimiziranje/otklanjanje rizika po ljudsko zdravlje i biodiverzitet od poljoprivrede	0%
	Uspostava sistema poticaja za proizvodnju zdrave hrane (ekološka organska proizvodnja)	25%
Minimizacija uticaja turizma i ugostiteljstva na zagađenja okoliša u ZDK	Stvaranje preduslova za smanjenje pritiska turizma na okoliš	30%
	Infrastrukturalna ulaganja u turizam kao podloga ekološke održivosti	0%
	Ukupno:	22%



Slika 4.1.2. Utrošena sredstva za oblast privrede tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

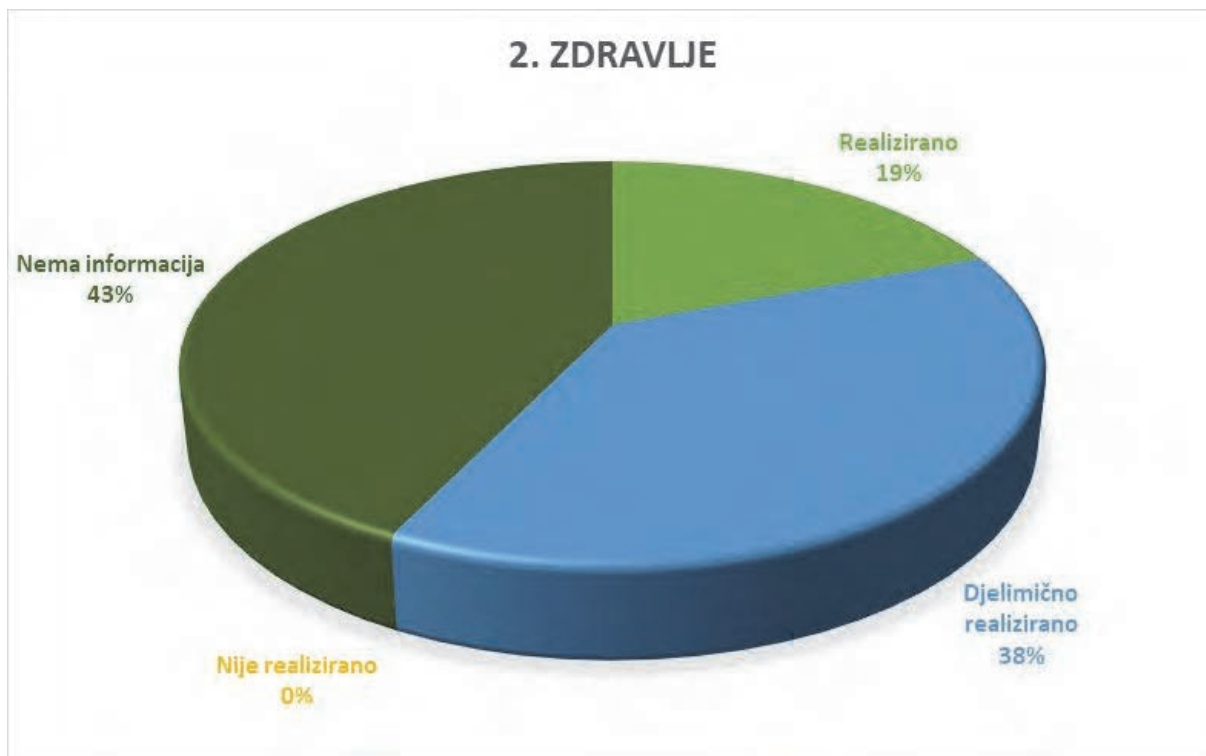
Za 11 aktivnosti utrošeno je 99% planiranih sredstava, a za 28 aktivnosti nije utrošena niti jedna KM.

Tabela 4.1.2. Utrošena sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Aktivnost	Planirana sredstva (KM)	Utrošena sredstva (KM)	%
1.1.2. Izrada planova energetske efikasnosti u javnim objektima	160.000	4.419	3%
1.1.4. Podizanje nivoa svijesti o energetskej efikasnosti i obnovljivim izvorima energije	45.000	18.681	42%
1.2.4. Energetska učinkovitost javne rasvjete	400.000	176.749	44%
1.2.5. Programi zamjene i rekonstrukcije javne toplovodne mreže	500.000	424.994	85%
1.1.1. Subvencije za čistije vidove javnog prijevoza	150.000	192.917	129%
1.3.2. Programi promocije poljoprivredne proizvodnje zdrave hrane	90.000	17.000	19%
1.3.3. Šeme označavanja okolišno prihvatljivih postupaka proizvodnje organske hrane	90.000	2.000	2%
1.3.4. Proizvodnja hrane koja se zasniva na tradiciji područja Kantona	90.000	17.000	19%
1.1.2. Poticaji za projekte koji smanjuju zagađenja i poboljšavaju kvalitet okoliša	3.000.000	6.383.079	213%
1.5.3. Poticaji za proizvodnju zdrave hrane	u skladu s budžetom	11.000	-
1.1.2. Investiranja u infrastrukturu za razvoj turizma	300.000	501.504	167%
Ostale aktivnosti (28)	3.022.00	0	0%
Ukupno	7.847.000	7.749.343	99%

4.2. Javno zdravlje

Oblast javnog zdravlja u KEAP ZDK pokrivena je samo jednim strateškim ciljem: da se spriječe rizici po okoliš i zdravlje ljudi, koji je podijeljen na pet operativnih ciljeva. U ovoj oblasti ni za jednu aktivnost nije utvrđeno da nije realizirana, ali za čak 43% aktivnosti nije bilo dostupnih informacija. To ukazuje da oblast informisanja javnosti o zdravlju stanovništva nije na zadovoljavajućem nivou.



Slika 4.2.1. Realizacija aktivnosti za oblast zdravlja tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Operativni ciljevi ostvareni su 38%, od čega je najmanje urađeno na jačanju sistema javnog zdravstva, a najviše na povećanju kontrole zdravstvene ispravnosti namirnica i vode te sprečavanje pojave bolesti zbog konzumiranja neispravne hrane i vode.

Tabela 4.2.1. Strateški i operativni ciljevi KEAP ZDK za oblast javnog zdravlja

Strateški ciljevi	Operativni ciljevi	Realizirano
Sprečavanje rizika po okoliš i zdravlje ljudi	Povećati obim monitoringa i kontrolu zdravstvene ispravnosti namirnica, vode za piće, rekreacionih voda i predmeta opće upotrebe	50%
	Poboljšati opće higijensko-sanitarne, zdravstvene i ekološke uvjete na javnim površinama	42%
	Spriječiti pojavu bolesti zbog konzumiranja neispravne hrane i vode	50%
	Preveniranje pojave zoonoza	33%
	Jačanje sistema javnog zdravstva	25%
	Ukupno:	38%

Od planiranih 2,2 miliona KM, utrošeno je čak 3,5 miliona KM, što je neproporcionalno stepenu realizacije postavljenih ciljeva. To ukazuje da su ciljevi precijenjeni, da su loše procijenjena potrebna sredstva za njihovu realizaciju, ili da u ovoj oblasti generalno ima više raspoloživih sredstava.



Slika 4.2.2. Utrošena sredstva za oblast zdravlja tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Najviše sredstava (oko 2,5 miliona KM) utrošeno je za održavanje zelenih površina i čišćenje javnih urbanih površina. Procentualno su najviše potcijenjena sredstva za preventivne aktivnosti, za koje je utrošeno skoro sedam puta više sredstava nego što je bilo planirano.

Od 21 planirane aktivnosti, sredstva su utrošena samo za njih 7, dok za 14 ostalih aktivnosti nisu utrošena nikakva sredstva, ili nema informacija o utrošenim sredstvima za te aktivnosti.

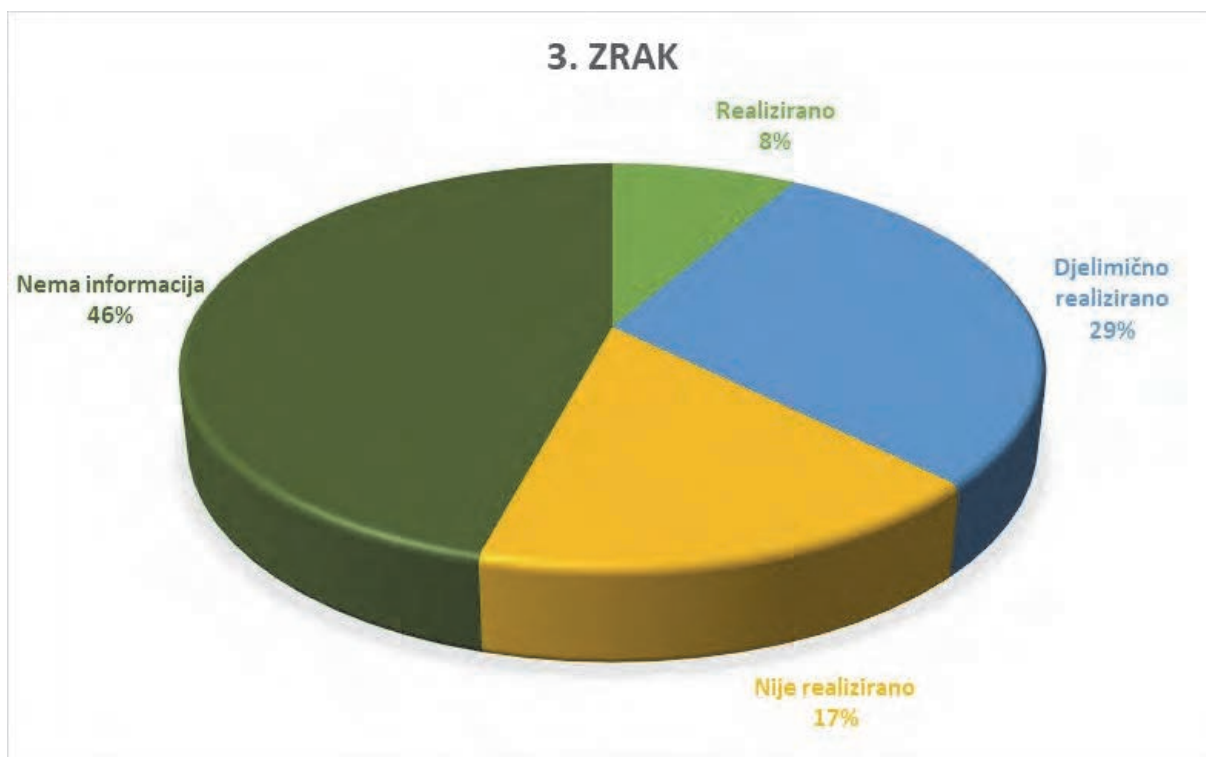
Tabela 4.2.2. Utrošena sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Aktivnost	Planirana sredstva (KM)	Utrošena sredstva (KM)	%
1.2.2. Osigurati finansijska sredstva za uklanjanje pasa lualica	225.000	30.000	13%
1.2.3. Redovno održavanje i obnavljanje zelenih površina i čišćenje javnih urbanih površina	u skladu s budžetom	2.561.557	-
1.2.6. Podizanje nivoa javne svijesti o higijensko-sanitarnim i ekološkim uvjetima	90.000	200.000	222%
1.5.1. Plan za jačanje sistema javnog zdravstva	100.000	30.000	30%
1.1.1. Referalni laboratorij za fizikalno-hemijsku i mikrobiološku analizu	800.000	191.710	24%
1.4.1. Praćenje zdravlja i zdravstvene zaštite životinja u cilju preveniranja pojave zoonoza	240.000	223.211	93%
1.5.3. Plan preventivnih aktivnosti u svrhu zaštite zdravlja životinja i ljudi	40.000	267.230	668%
Ostale aktivnosti (14)	731.250	0	0%
Ukupno	2.226.250	3.503.709	157%

4.3. Upravljanje kvalitetom zraka

Kvalitet zraka u Zeničko-dobojskom kantonu predstavlja jedan od najvećih problema u zaštiti okoliša. Koncentracija velikih industrijskih zagađivača, raširena upotreba čvrstih goriva i tradicija upotrebe uglja doveli su do toga da ZDK ima najlošiji kvalitet zraka u BiH, pa i u Evropi. Za ovu oblast definiran je jedan strateški i dva operativna cilja, a planirana su sredstva u iznosu od 4,2 miliona KM.

Realizacija aktivnosti je na niskom nivou, samo 8% aktivnosti je potpuno realizirano, 29% djelimično, a za skoro polovinu aktivnosti nema dostupnih informacija. To ukazuje da sistem informisanja za ovu oblast ne funkcioniše i da ga hitno treba unaprijediti.



Slika 4.3.1. Realizacija aktivnosti za oblast zraka tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Realizacija postavljenih ciljeva je niska, iznosi u prosjeku 23% od planiranog.

Tabela 4.3.1. Strateški i operativni ciljevi KEAP ZDK za oblast zraka

Strateški ciljevi	Operativni ciljevi	Realizirano
Obezbijediti kvalitet zraka u skladu sa propisanim standardima i upravljanje kvalitetom zraka u skladu sa zakonskim propisima	Kontrola i smanjenje emisije u zrak	12%
	Upravljanje kvalitetom zraka u cilju obezbjeđenja njegovog propisanog kvaliteta i zaštite zdravlja stanovništva	36%
	Ukupno:	23%

Utrošeno je oko 1,7 miliona KM, a kvalitet zraka nije se značajnije popravio, neznatno su smanjene emisije u zrak, a sistem za monitoring je u fazi uspostavljanja, a sistem za upravljanje kvalitetom zraka još nije funkcionalan. Za izradu registra zagađivača utrošeno je 13% sredstava manje nego što je

planirano. Registar sadrži samo podatke za 2016. godinu, jer je u trenutku izrade Registra to bila posljednja godina sa kompletnim podacima. Planirano je da se revizija Registra vrši svakih 5 godina, a za unošenje podataka za 2017. i 2018. godinu Institut "Kemal Kapetanović" očekuje dodatna sredstva tokom naredne godine. Akcioni plan zaštite kvaliteta zraka je završen, sa utrošenih 65% planiranih sredstava, i sa dvije godine zakašnjenja, uz obrazloženje da se plan nije mogao uraditi dok ne bude završen Registar.



Slika 4.2.2. Utrošena sredstva za oblast zraka tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

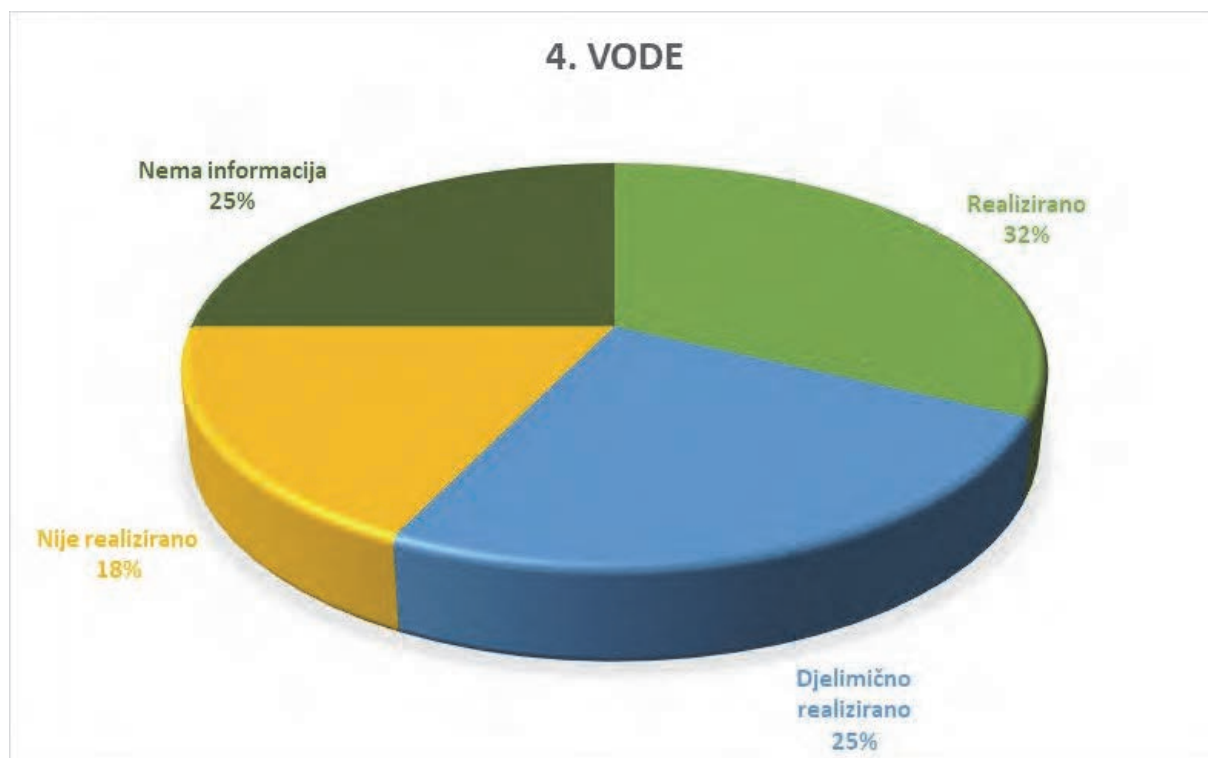
Od ukupno planiranih 24 aktivnosti, za njih 4 utrošeno je 40% planiranih sredstava, dok za 20 aktivnosti nisu uopšte utrošena nikakva sredstva ili o njima nema dostupnih informacija.

Tabela 4.3.2. Utrošena sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Aktivnost	Planirana sredstva (KM)	Utrošena sredstva (KM)	%
1.1.5. Izgradnja i proširenje mreže (sistema) daljinskog grijanja u urbanim područjima	u skladu s budžetom	1.454.458	-
1.1.12. Izrada registra zagađivača zraka na području Kantona	150.000	147.189	87%
1.2.3. Uspostava analitičkog laboratorija za podršku sistemu automatskog monitoringa kvaliteta zraka	450.000	60.000	13%
1.2.9. Kantonalni akcioni plan zaštite kvaliteta zraka	100.000	35.000	35%
Ostale aktivnosti (20)	3.526.250	0	0%
Ukupno	4.226.250	1.696.647	40%

4.4. Vode

Oblast voda je sa 27,5 miliona KM druga po redu oblast po visini planiranih sredstava. Samo je za oblast otpada planirano više sredstava. Jedna četvrtina informacija o realizaciji aktivnosti iz oblasti voda nije bila dostupna, a potpuno je realizirana jedna trećina aktivnosti.



Slika 4.4.1. Realizacija aktivnosti za oblast voda tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Za oblast voda postavljena su četiri strateška i 12 operativnih ciljeva, koji su u prosjeku 45% realizirani. Najveći stepen realizacije utvrđen je za kanalizacione sisteme, odnosno sisteme za prikupljanje, odvođenje i tretman otpadnih voda. Nisu uopšte realizirani ciljevi za smanjenje gubitaka u vodovodima, za smanjenje emisije štetnih i toksičnih materija iz industrijskih zagađivača, te smanjenje zagađenja iz oblasti šumarstva. I ovdje se može uočiti kako se oblast voda djelimično preklapa s oblastima privrede i šuma, jer je privreda ta koja je trebala smanjiti emisije zagađujućih materija u vode, a nije to uradila. Taj problem može se vezati i za oblast politika i finansiranja, jer su izostale adekvatne inspeksijske aktivnosti i sankcije za kršenje propisa.

Kad se uporede planirana i realizirana sredstva za aktivnosti iz oblasti voda, može se vidjeti da je utrošeno samo 17% planiranih sredstava. To znači da su planirana sredstva bila precijenjena, jer procenat ostvarenja ciljeva je veći od procenta utroška sredstava. Najviše sredstava utrošeno je za proširenje obuhvata javnog vodosnabdijevanja prema rubnim područjima, 4,2 miliona KM ili 235% od planiranih sredstava.

Nedovoljno sredstava, samo 13% od planiranih, utrošeno je za uklanjanje divljih deponija, koje se opet preklapaju s oblasti upravljanja otpadom.

Utrošena sredstva su evidentirana samo za 4 od ukupno 28 aktivnosti, što znači da bi trebalo razmotriti da li bi se neke aktivnosti trebale preformulirati, spojiti ili prebaciti u neku drugu oblast. Nesrazmjerno najveći dio sredstava utrošen je na proširenje obuhvata javnog vodosnabdijevanja prema rubnim područjima, odnosno projekte malih seoskih vodovoda.

Tabela 4.4.1. Strateški i operativni ciljevi KEAP ZDK za oblast voda

Strateški ciljevi	Operativni ciljevi	Realizirano
Povećanje obuhvata i poboljšanje javnog vodosnabdijevanja	Povećanje obuhvata javnim vodovodnim sistemima sa sadašnjih 70% na 80%	50%
	Smanjenje gubitaka u javnim vodovodnim sistemima za oko 15 %	0%
	Racionalno korištenje, zaštita, unapređenje stanja i očuvanje vodnih resursa koji se koriste ili se planiraju koristiti za potrebe javnog vodosnabdijevanja	50%
Osiguranje uvjeta za održivo korištenje voda u oblastima čiji razvoj ovisi od interesa tržišta	Očuvanje vodnih resursa, po osnovama uvjeta korištenja i zaštite iz Zakona o vodama FBiH, u skladu sa očekivanim potrebama za vodom u oblastima čiji razvoj ovisi od interesa tržišta i općeg ekonomskog napretka	50%
Postizanje i održavanje dobrog stanja površinskih i podzemnih voda radi zaštite akvatične flore i faune i potreba korisnika voda	Izgradnja sistema za prikupljanje, odvođenje i tretman otpadnih voda za naselja ispod 2000 stanovnika	100%
	Smanjenje tereta zagađenja od urbanih/sanitarnih otpadnih voda	50%
	Smanjenje emisije štetnih i toksičnih materija koje produciraju pojedini industrijski zagadivači kroz uspostavljanje sistema dozvoljenog ispuštanja i principa zagadivač plaća	0%
	Smanjenje količina zagađenja koje dospijeva u površinske i podzemne vode sa uređenih i divljih deponija krutog otpada	50%
	Smanjenje zagađenja od aktivnosti vezanih za upravljanje šumama	0%
	Uspostavljanje zaštićenih područja u skladu sa ZOV-om FBiH	50%
	Smanjenje rizika pri ekstremnim hidrološkim pojavama	Obnova i sanacija postojećih, te izgradnja i održavanje sistema zaštitnih vodnih objekata u cilju povećanja stepena sigurnosti odbrane od poplava
	Izrada i donošenje Planova za zaštitu od štetnog djelovanja voda	50%
	Ukupno:	45%

Oblast voda obuhvata korištenje voda, odnosno vodosnabdijevanje, zaštitu voda od zagađenja, te zaštitu od voda (mjere protiv poplava). Preklapa se djelimično s oblastima industrije, šuma, privrede, javnog zdravlja i politika/finansiranja. Posebno je bitno napomenuti da u planiranim budžetskim prihodima vodne naknade su najzastupljenije i imaju trend rasta.

Centar za monitoring okoliša na Institutu "Kemal Kapetanović" nema kapacitete da pokriva i ovu oblast i sve dosadašnje aktivnosti bile su usmjerene na oblast zaštite zraka. Trebalo bi razmisliti o tome da se kapaciteti Instituta za zdravlje i sigurnost hrane kvalitetnije upotrijebe za jačanje oblasti voda, posebno ako se ima u vidu da tu sredstava ne nedostaje, a nedostaje sinergije i saradnje među institucijama koje su na kantonalnom budžetu. U eventualnim korekcijama KEAP ZDK mogla bi se predvidjeti mjera transformacije Instituta za zdravlje i sigurnost hrane u pridruženu članicu Univerziteta u Zenici, jer bis e tako efikasnije koristili raspoloživi kapaciteti, a stvorili bi se i bolji uvjeti za naučnoistraživački rad.



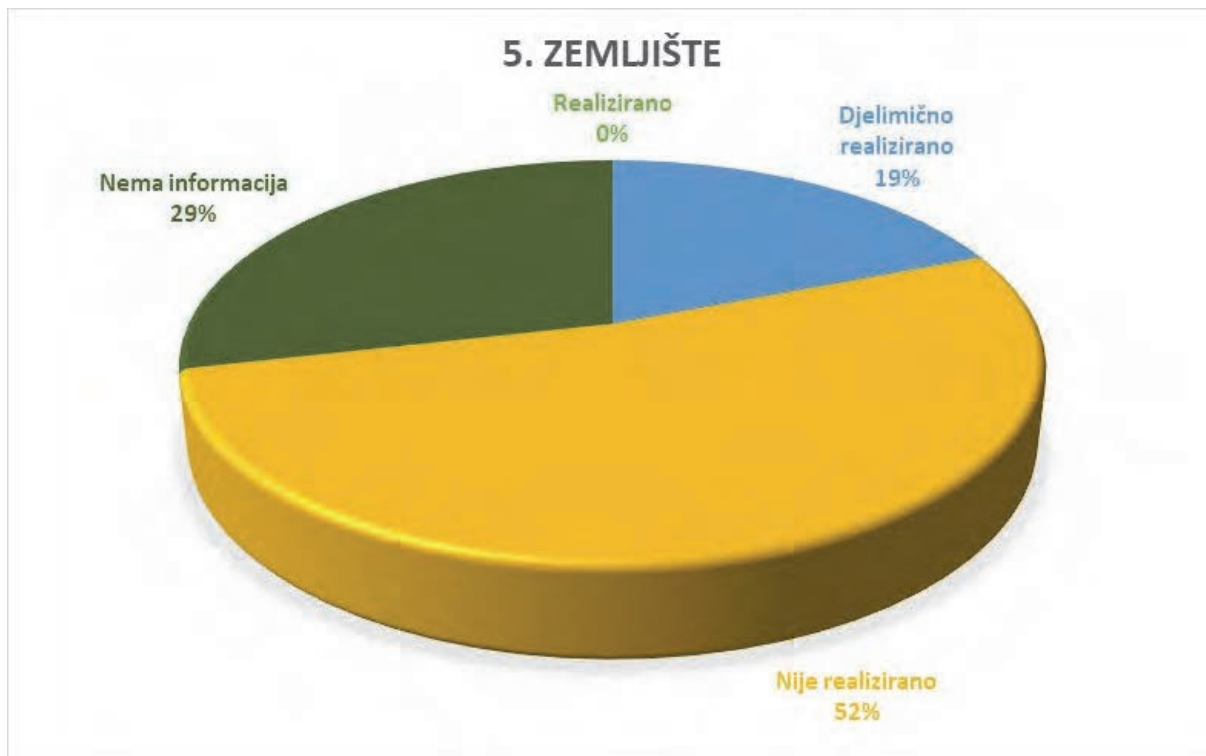
Slika 4.4.2. Utrošena sredstva za oblast voda tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Tabela 4.4.2. Utrošena sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Aktivnost	Planirana sredstva (KM)	Utrošena sredstva (KM)	%
1.3.2. Kontinuirano provođenje istražnih radova u cilju zaštite i analize postojećih i potencijalnih vodnih resursa za potrebe vodosnabdijevanja	300.000	75.663	25%
3.4.1. Kontinuirano uklanjanje divljih deponija smeća i otpadnog materijala iz zona koje imaju negativan utjecaj na površinske i podzemne vode	600.000	79.326	13%
1.1.1. Proširenje obuhvata javnog vodosnabdijevanja prema rubnim područjima (do % 80 pokrivenosti stanovništva)	1.800.000	4.230.657	235%
1.3.1. Definisane zone sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva i donošenje odgovarajućih odluka	360.000	136.095	38%
Ostale aktivnosti (24)	24.385.000	0	0%
Ukupno	27.445.000	4.521.741	17%

4.5. Zemljište

Oblast zemljišta vezana je za oblast privrede (poljoprivrede kao korisnika i zagađivača, industrije i saobraćaja kao zagađivača), ali i za oblast javnog zdravlja zbog kvaliteta poljoprivrednih proizvoda koji se konzumiraju, a mogu biti kontaminirani usljed zagađenog zemljišta. Više od pola planiranih aktivnosti u ovoj oblasti nije realizirano, a za 29% nema dostupnih informacija. Nijedna aktivnost iz ove oblasti nije potpuno realizirana.



Slika 4.5.1. Realizacija aktivnosti za oblast zemljišta tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Stepen realizacije postavljena 3 strateška i 6 operativnih ciljeva je na jako niskom nivou, samo 8% postavljenih ciljeva je realizirano. Od planiranih sredstava u iznosu od oko 1 miliona KM utrošeno je samo 19%. Ovo je generalno jedna od najzanemarenijih oblasti u KEAP ZDK.

Tabela 4.5.1. Strateški i operativni ciljevi KEAP ZDK za oblast zemljišta

Strateški ciljevi	Operativni ciljevi	Realizirano
Stvoriti uvjete za prostorno uravnotežen socio-ekonomski razvoj	Ojačati plansko-regulatorni okvir za zaštitu zemljišta	10%
	Doprinijeti razvoju ruralnih područja	13%
Otklanjanje i minimiziranje rizika po ljudsko zdravlje, biodiverzitet, prirodno i graditeljsko naslijeđe	Identificiranje i praćenje rizika po zdravlje, biodiverzitet, prirodno i graditeljsko naslijeđe	13%
	Izvršiti remedijaciju devastiranog zemljišta, te unaprijediti i zaštititi kvalitet zemljišta	13%
Jačanje kapaciteta lokalne i stručne zajednice	Informisanje javnosti o značaju neekonomskih funkcija zemljišta	0%
	Upravljanje kvalitetom zemljišta u cilju razvoja ruralnog područja i racionalnog korištenja prostora	0%
	Ukupno:	8%

Planiranje sredstava za aktivnosti u oblasti zemljišta je jako loše, od planiranih 21 aktivnosti, utrošena su samo sredstva za jednu aktivnost – finansiranje programa ruralnog razvoja, za koju je utrošeno skoro sedam puta više sredstva od planiranih, dok za preostalih dvadeset aktivnosti nije utrošeno ništa, ili barem nema informacija o tome. Na zahtjev za pristupom informacijama od nadležnog kantonalnog ministarstva nismo dobili nikakav odgovor, dok nas je federalno ministarstvo obavijestilo da informacije o zemljištu trebamo tražiti od kantonalnog ministarstva.

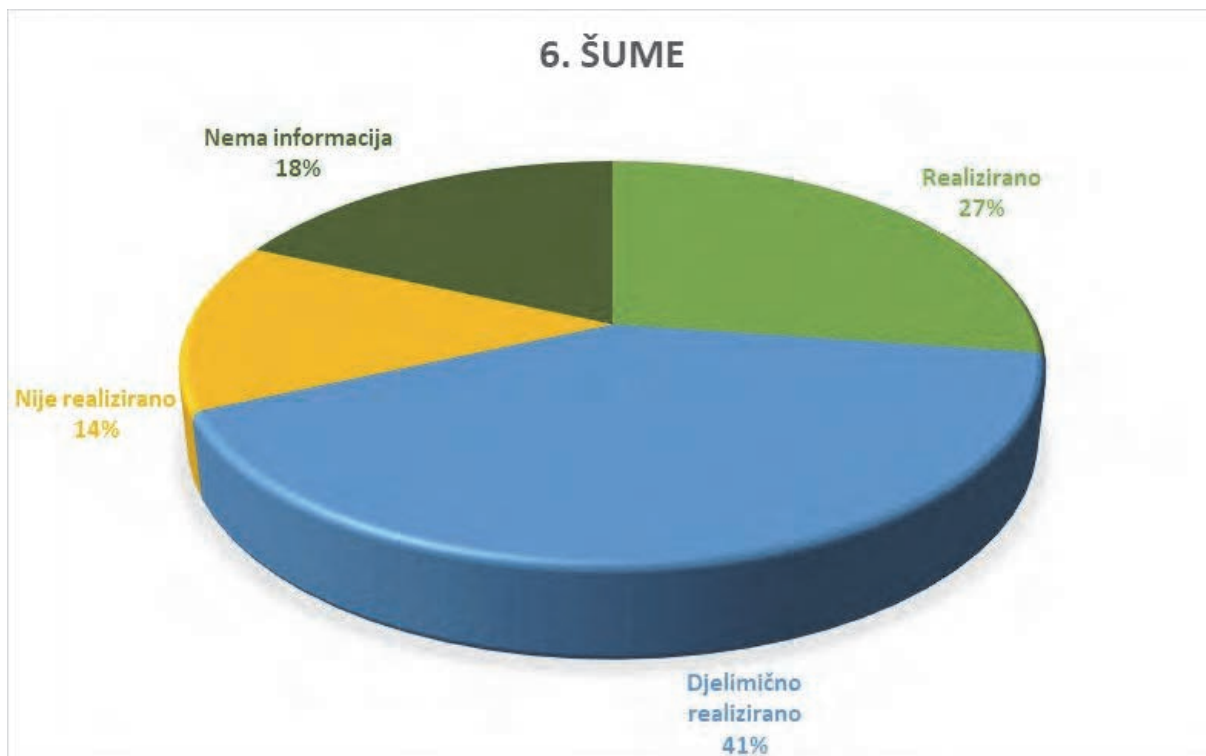
Treba napomenuti da su nakon provedenih istraživanja sadržaja teških metala u tlu od strane Vlade FBiH naložene mjere remedijacije i sanacije zagađenog zemljišta, ali te mjere nikad nisu ni planirane niti su provođene u ZDK. Dok pričamo o ekološkoj i organskoj poljoprivredi, imamo tlo koje je zagađeno teškim metalima, koje se i dalje zagađuje iz industrijskih i drugih izvora, a nemamo podataka o tome kako to utječe na zdravlje stanovništva.

Tabela 4.5.2. Utrošena sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Aktivnost	Planirana sredstva (KM)	Utrošena sredstva (KM)	%
1.2.4. Aktivno učešće u finansiranju programa ruralnog razvoja na području Kantona	30.000	200.000	667%
Ostale aktivnosti (20)	1.006.875	0	0%
Ukupno	1.036.875	200.000	19%

4.6. Šumski resursi

Informacije o oblasti šuma prilično su dostupne, zahvaljujući detaljnim informacijama koje su na naš zahtjev dostavljene iz Šumsko-privrednog društva ZDK. Iako stepen realizacije nije zadovoljavajući, više od dvije trećine aktivnosti je ili potpuno (27%) ili djelimično (41%) realizirano.

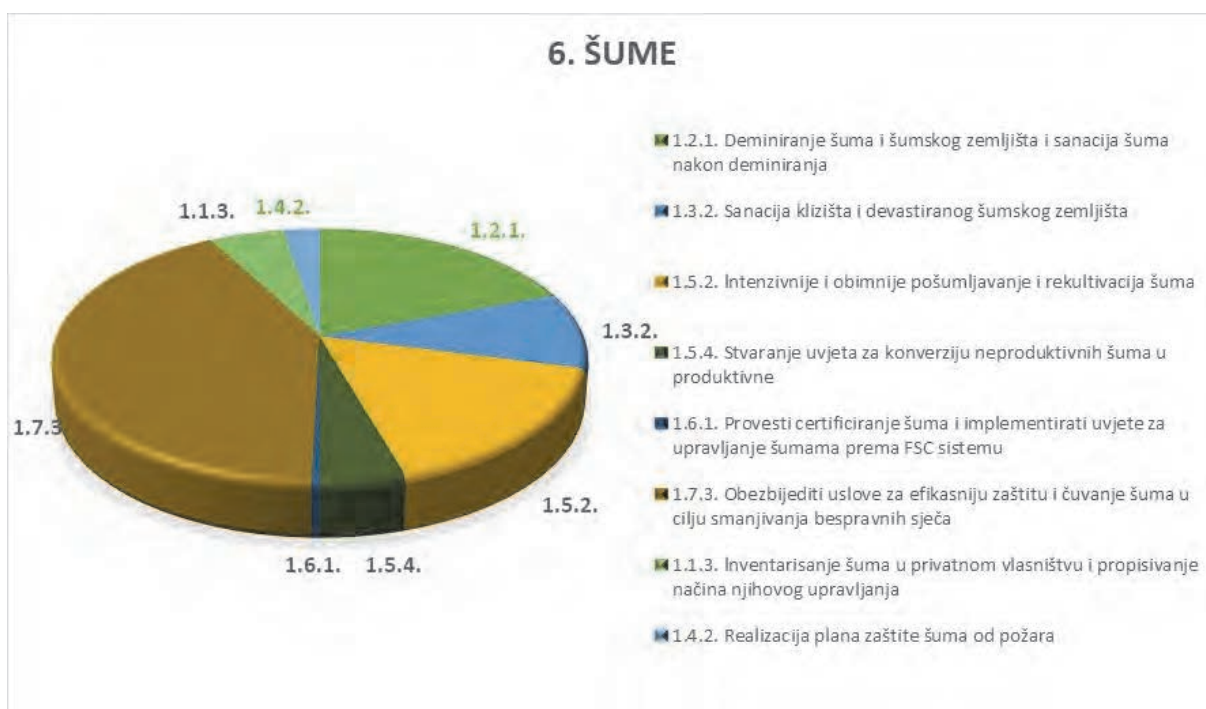


Slika 4.6.1. Realizacija aktivnosti za oblast šuma tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Za ovu oblast postavljen je jedan strateški i sedam operativnih ciljeva, koji su realizirani u prosjeku 46%. Najveći stepen realizacije je u oblasti monitoringa, a najmanje je ostvarena implementacija postojećih propisa o šumama.

Tabela 4.6.1. Strateški i operativni ciljevi KEAP ZDK za oblast šuma

Strateški ciljevi	Operativni ciljevi	Realizirano
Upravljanje šumskim resursima po principima održivog razvoja u svrhu obezbjeđenja održivog korištenja šuma i upravljanja šumama, kao i svih opće korisnih funkcija šuma i zaštite stabilnosti šumskih ekosistema	Adekvatno implementiranje propisa o šumama	25%
	Deminiranje šuma i šumskog zemljišta na cijelom području Kantona	50%
	Identifikacija i sanacija klizišta i devastiranog šumskog zemljišta	25%
	Provođenje preventivnih mjera zaštite šuma od požara	50%
	Obezbjeđenje uvjeta za unapređenje produkcije drvne mase i općekorisnih funkcija šuma	56%
	Provesti certificiranje šuma i implementirati uvjete za eksploataciju šuma prema FSC sistemu	50%
	Uspostaviti efikasan monitoring šuma i šumskog zemljišta	67%
	Ukupno:	46%



Slika 4.6.2. Utrošena sredstva za oblast šuma tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

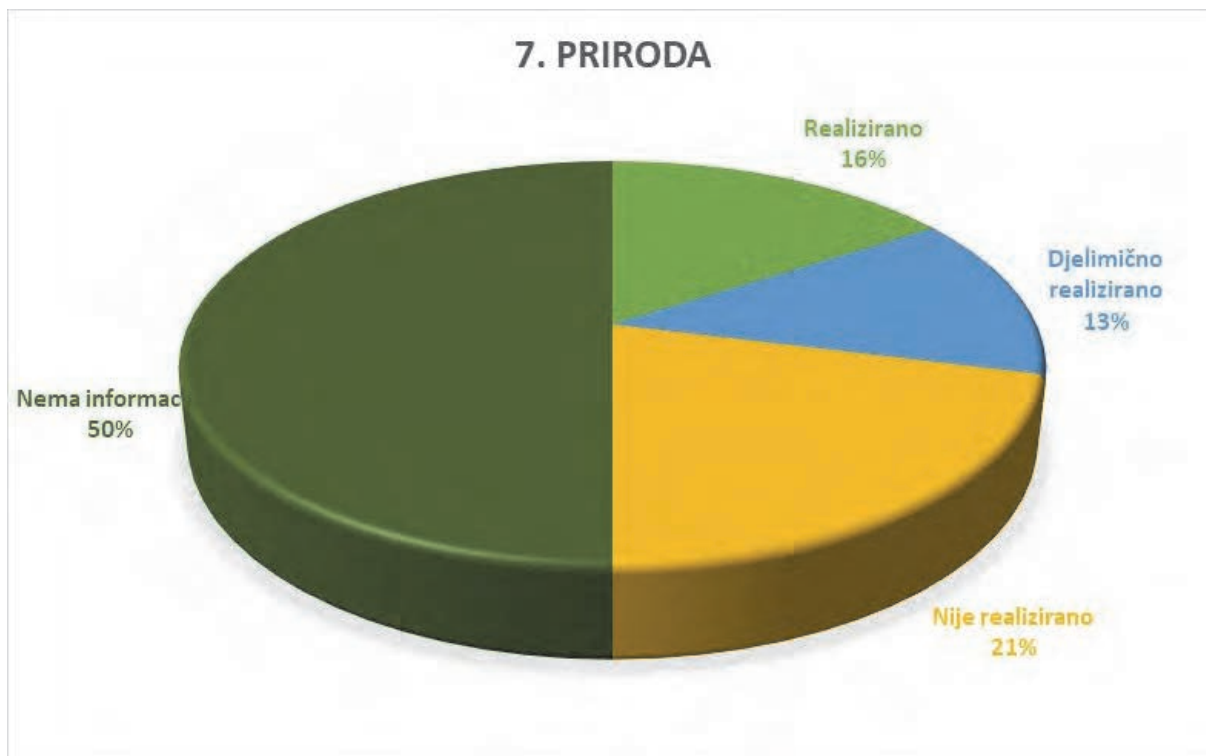
Za realizaciju planiranih aktivnosti utrošeno je otprilike onoliko sredstava koliko je i planirano (oko 6 miliona KM), ali stepen realizacije postavljenih ciljeva ukazuje da utrošena sredstva nisu dala planirane rezultate. Od 22 planirane aktivnosti, za njih 14 nisu utrošena nikakva sredstva, a najviše sredstava (2,6 miliona KM) utrošeno je za efikasniju zaštitu šuma, iako za to nisu bila planirana nikakva sredstva. Planiranje sredstava za ovu oblast nije adekvatno i trebalo bi razmisliti o korekciji planiranih sredstava za ove namjene.

Tabela 4.6.2. Utrošena sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Aktivnost	Planirana sredstva (KM)	Utrošena sredstva (KM)	%
1.2.1. Deminiranje šuma i šumskog zemljišta i sanacija šuma nakon deminiranja	4.500.000	1.200.000	27%
1.3.2. Sanacija klizišta i devastiranog šumskog zemljišta	750.000	597.994	80%
1.5.2. Intenzivnije i obimnije pošumljavanje i rekultivacija šuma	150.000	1.022.388	682%
1.5.4. Stvaranje uvjeta za konverziju neproduktivnih šuma u produktivne	300.000	280.804	94%
1.6.1. Provesti certificiranje šuma i implementirati uvjete za upravljanje šumama prema FSC sistemu	175.000	25.060	14%
1.7.3. Obezbijediti uslove za efikasniju zaštitu i čuvanje šuma u cilju smanjivanja bespravnih sječa	0	2.586.514	-
1.1.3. Inventarisanje šuma u privatnom vlasništvu i propisivanje načina njihovog upravljanja	40.000	328.003	820%
1.4.2. Realizacija plana zaštite šuma od požara	75.000	159.040	212%
Ostale aktivnosti (14)	320.000	0	0%
Ukupno	6.310.000	6.199.803	98%

4.7. Priroda

Ova oblast obuhvata zaštitu prirode, biodiverziteta, zaštićena područja i kulturno-historijsko nasljeđe. Polovina informacija o realizaciji aktivnosti je bila nedostupna, a potpuno je realizirano samo 16% aktivnosti, iako je utrošeno 37% planiranih sredstava.



Slika 4.7.1. Realizacija aktivnosti za oblast prirode tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Četiri strateška i sedam operativnih ciljeva, realizirana su u prosjeku samo 21%.

Tabela 4.7.1. Strateški i operativni ciljevi KEAP ZDK za oblast prirode

Strateški ciljevi	Operativni ciljevi	Realizirano
Usklađivanje kantonalne legislative za zaštitu prirode sa setom Federalnih zakona za oblast okoliša, a prije svega sa Zakonom o zaštiti prirode	Priprema seta kantonalnih propisa za zaštitu i održivu upotrebu prirode i prirodnih resursa	0%
	Adekvatna implementacija propisa o zaštiti prirode i prirodnih resursa	33%
Uspostava stručne institucije za zaštitu biološke i pejzažne raznolikosti ZDK	Racionalno korištenje, zaštita, unapređenje stanja i očuvanje prirode (biodiverziteta)	10%
Uspostava sistema i mehanizama za održivo upravljanje prirodom, kroz saradnju sektora okoliša sa sektorima šumarstva, poljoprivrede, vodoprivrede, rudarstva, energetike, saobraćaja, turizma, zdravstva i edukacije	Priprema intersektorskih strategija	20%
	Razvoj akcionog plana za implementaciju intersektorskih strategija	0%
	Realizacija akcionog plana	33%
Adekvatno upravljanje objektima kulturne baštine	Adekvatno implementiranje i poštivanje zakonske regulative	50%
	Ukupno:	21%



Slika 4.7.2. Utrošena sredstva za oblast prirode tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Za veliki broj planiranih aktivnosti nisu utrošena nikakva sredstva. Od planiranih 38 aktivnosti samo su za 2 utrošena sredstva, od kojih je za jednu (promocija i edukacija) utrošeno čak deset puta više sredstava nego što je bilo planirano. To ukazuje i da su sredstva za ovu oblast jako loše planirana, ali i da je realizacija aktivnosti na nedopustivo niskom nivou.

Nadležno kantonalno ministarstvo očito nema kapaciteta da se bavi ovom oblašću, jedina aktivnost je finansirana iz javnog poziva za raspodjelu sredstava iz Fonda za zaštitu okoliša, a aktivnost su realizirale nevladine organizacije koje su realizirale projekte jačanja svijesti. Nedopustivo je da se zaštita prirode svede samo na takvu aktivnost i potrebno je preispitati svrhu postojanja planiranih 38 aktivnosti koje niti ima ko da provede niti se ko o njima brine.

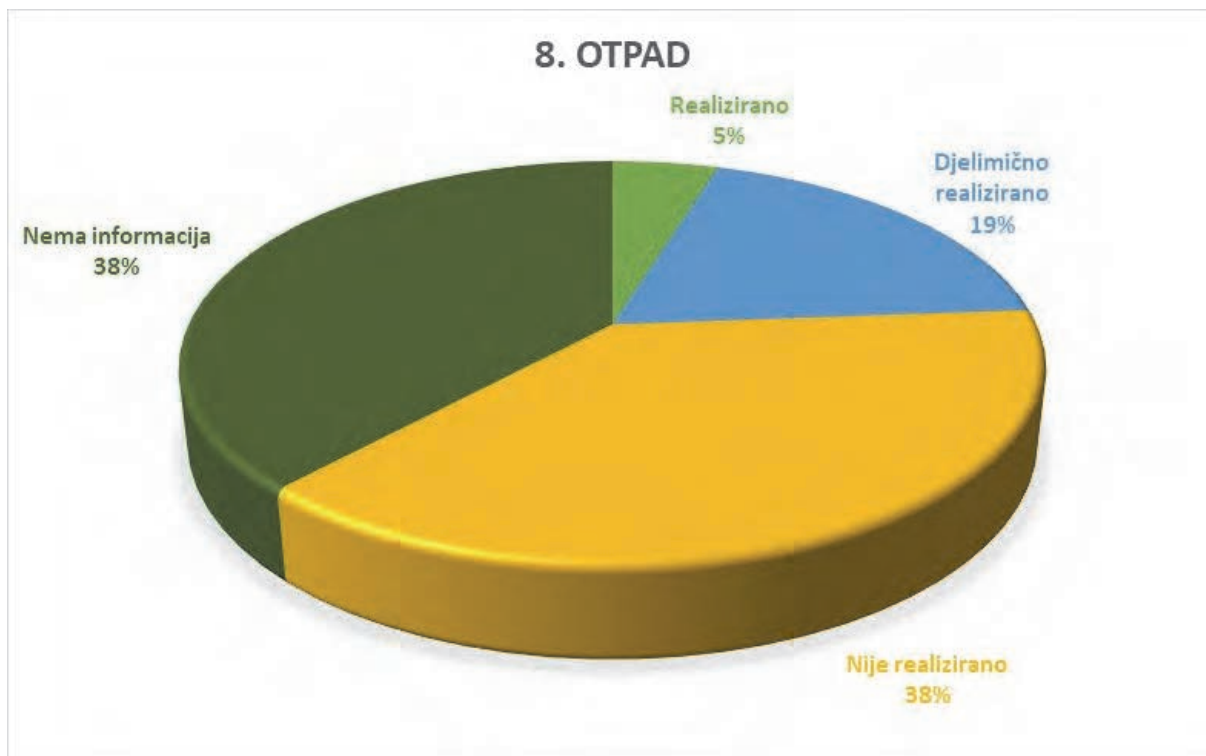
Površina zaštićenih područja u ZDK je nedopustivo mala, a uočen je problem podjele nadležnosti između federalnog, kantonalnog i lokalnog nivoa za proglašenje zaštićenih područja, kao i nedostatak komunikacije i saradnje između različitih nivoa vlasti.

Tabela 4.7.2. Utrošena sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Aktivnost	Planirana sredstva (KM)	Utrošena sredstva (KM)	%
1.2.3. Podizanje nivoa javne svijesti o zaštiti prirode i prirodnih resursa realizacijom edukativnih programa	60.000	81.500	136%
2.1.14. Promocija i edukacija o održivosti, zaštiti i upravljanju prirodnim resursima i naslijeđem	30.000	301.350	1005%
Ostale aktivnosti (36)	958.750	0	0%
Ukupno	1.048.750	382.850	37%

4.8. Upravljanje otpadom

Za ovu oblast u KEAP ZDK planirano je ubjedljivo najviše sredstava, čak 42 miliona KM. Stepenn realizacije i postavljenih ciljeva (3%) i utrošenih sredstava (5% potpuno i 19% djelimično realiziranih aktivnosti) je nedopustivo nizak, a za 38% aktivnosti nije bilo dostupnih informacija.

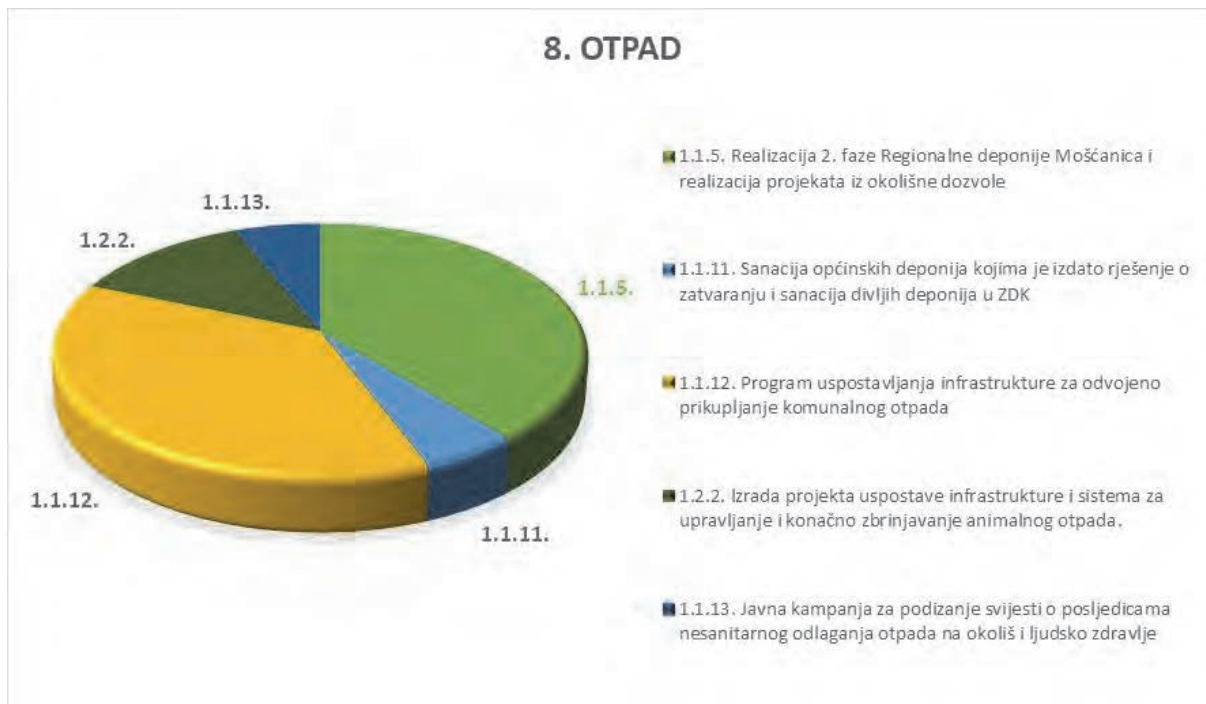


Slika 4.8.1. Realizacija aktivnosti za oblast otpada tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Tabela 4.8.1. Strateški i operativni ciljevi KEAP ZDK za oblast otpada

Strateški ciljevi	Operativni ciljevi	Realizirano
Smanjenje rizika po okoliš i zdravlje ljudi i uspostava prioritetne infrastrukture za integrirano upravljanje otpadom	Stvoriti uvjete za sanitarno odlaganje komunalnog otpada u općinama ZDK kojima je izdato rješenje o zatvaranju postojećih nesanitarnih deponija	33%
	Stvoriti uvjete za održivo upravljanje opasnim, industrijskim i posebnim vrstama otpada prema izvoru nastanka	25%
Osiguranje sistemskog praćenja parametara za ocjenu stanja upravljanja otpadom u ZDK	Uspostava cjelovitog informacionog sistema za upravljanje otpadom, prikupljanje podataka i izvještavanje o nastalom otpadu u ZDK	0%
	Osiguranje svih resursa (ljudskih i tehničkih) u ZDK za prikupljanje, obradu podataka, izračunavanje indikatora i izvještavanje o nastalom otpadu, načinima transporta i postupanja sa otpadom (cjeloviti lanac subjekata)	0%
	Osigurati striktnu provedbu usvojenih propisa i preuzetih međunarodnih obaveza u oblasti upravljanja otpadom	0%
	Ukupno:	13%

Za oblast upravljanja otpadom postavljena su dva strateška i pet operativnih ciljeva. U prosjeku su ciljevi ostvareni samo 13%. Najveći stepen realizacije (33%) je kod cilja o zatvaranju postojećih nesanitarnih deponija. Drugi strateški cilj, koji je vezan za uspostavljanje sistema monitoringa i informisanja o otpadu, uopšte nije realiziran. Centar za monitoring okoliša na Institutu "Kemal Kapetanović" ne raspolaže podacima o otpadu, ali nema ni kapaciteta za praćenje i prikupljanje tih podataka. Neophodno je u narednom periodu što prije riješiti taj problem kako bi se ovaj cilj počeo ostvarivati.



Slika 4.8.2. Utrošena sredstva za oblast otpada tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

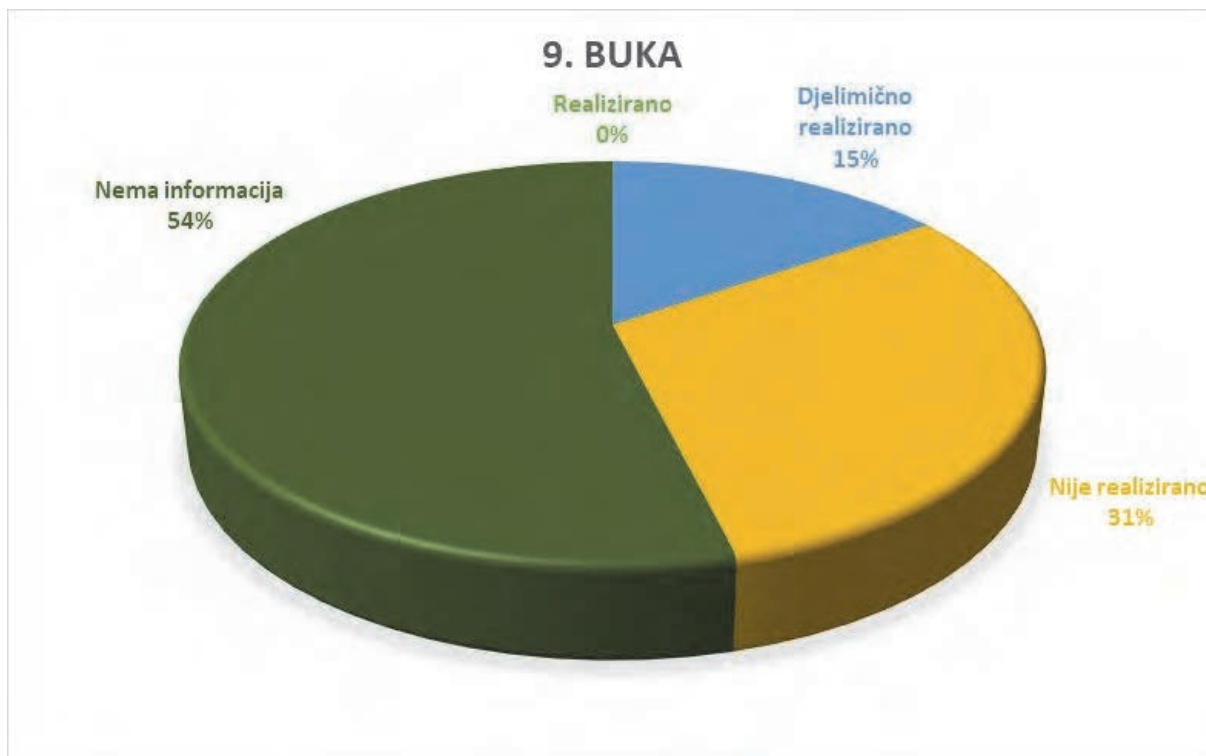
Najveći dio planiranih sredstava utrošen je samo za održavanje regionalne deponije Mošćanica i za uspostavljanje infrastrukture za odvojeno prikupljanje otpada.

Tabela 4.8.2. Utrošena sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Aktivnost	Planirana sredstva (KM)	Utrošena sredstva (KM)	%
1.1.5. Realizacija 2. faze Regionalne deponije Mošćanica i realizacija projekata iz okolišne dozvole	7.000.000	525.000	8%
1.1.11. Sanacija općinskih deponija kojima je izdato rješenje o zatvaranju i sanacija divljih deponija u ZDK	5.000.000	70.000	1%
1.1.12. Program uspostavljanja infrastrukture za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada	500.000	498.923	100%
1.2.2. Izrada projekta uspostave infrastrukture i sistema za upravljanje i konačno zbrinjavanje animalnog otpada.	60.000	169.932	283%
1.1.13. Javna kampanja za podizanje svijesti o posljedicama nesanitarnog odlaganja otpada na okoliš i ljudsko zdravlje	30.000	81.500	272%
Ostale aktivnosti	29.450.000	0	0%
Ukupno	42.040.000	1.345.355	3%

4.9. Buka

Za oblast zaštite od buke nijedna od planiranih aktivnosti nije potpuno realizirana, a samo 15% je djelimično realizirano. Za više od pola aktivnosti nema dostupnih informacija.



Slika 4.9.1. Realizacija aktivnosti za oblast buke tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Za ovu oblast postavljen je jedan strateški i tri operativna cilja, koji su realizirani u prosjeku 8%. Nisu formirane strateške karte buke iako je zakonom propisana aktivnost. Nisu dostupni podaci vezano za konkretne izvršene inspeksijske aktivnosti. Postoje samo općenito izvještaji da su poduzete mjere nadležnih organa na stranici MUP-a ZDK. Nema podataka o aktivnostima (usavršavanja, edukacije) inspeksijskih službenika vezano za nadzor u oblasti kontrole produkcije buke tako da se može reći da aktivnosti na izradi ove mjere nije bilo.

Tabela 4.9.1. Strateški i operativni ciljevi KEAP ZDK za oblast buke

Strateški ciljevi	Operativni ciljevi	Realizirano
Smanjenje uticaja buke na okoliš i zdravlje ljudi u skladu sa zakonskim propisima o zaštiti od buke	Kontrola i smanjenje nivoa buke	8%
	Zaštita od buke	10%
	Monitoring buke	0%
	Ukupno:	8%

Postoje mnogi projekti vezani za podizanje svijesti građana o zaštiti okoliša, međutim nema informacija da li se i u jednom spominje uticaj buke na zdravlje ljudi kao i mjerama zaštite. Prema dosadašnjim "aktivnostima" pretpostavljamo da je većina izostavila ovaj jako bitan faktor u zaštiti okoliša. Stiče se utisak da su autori KEAP ZDK namjerno kao izvore/izvršioce aktivnosti postavili pojedince, kako bi se sakrila odgovornost institucija. Skoro je nemoguće mjeriti odnosno doći do tačno svih podataka o

privatnim aktivnostima pojedinaca. Nije dostupan ni izvještaj o svim izvršenim inspekcijskim pregledima (za ugostiteljske ili privatne objekte).

Jedina aktivnost (od planiranih 13) na smanjenju buke je izgradnja biciklističkih staza u Zenici i Kaknju. Ta mjera je navedena u oblasti buke, iako bi više pripadala oblasti privrede koja obuhvata i saobraćaj, jer je smanjenje buke samo jedan od pozitivnih efekata jačanja biciklističkog saobraćaja.

Kad se pogleda odnos planiranih i realiziranih sredstava, može se izvesti pogrešan zaključak da je za postizanje 8% ciljeva utrošeno 318% planiranih sredstava, ali taj pokazatelj nije realan jer za jedinu realiziranu aktivnost nisu uopšte procijenjena potrebna sredstva nego su navedena "u skladu s budžetom".

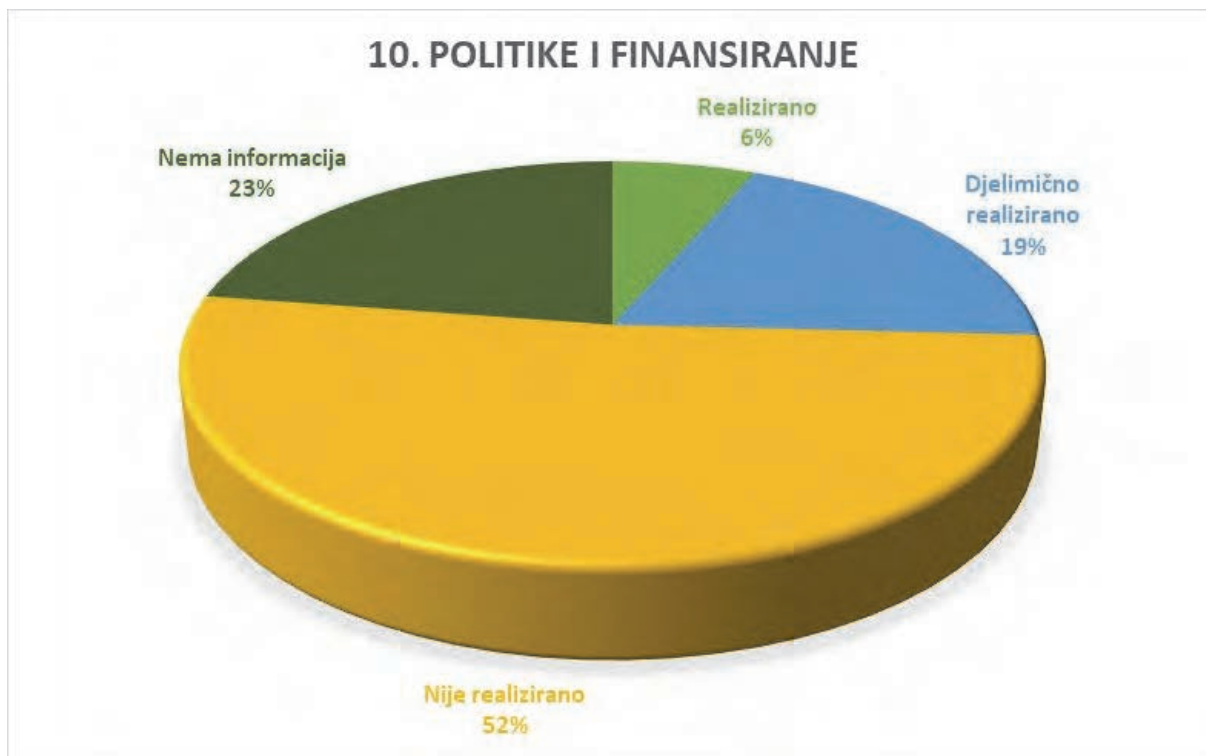
Ova oblast zahtijeva značajno preispitivanje u KEAP ZDK, jer ako se nastavi s realizacijom kakva je bila u prve tri godine, neće se postići nikakvo poboljšanje u ovoj oblasti za vrijeme važenja KEAP ZDK.

Tabela 4.9.2. Utrošena sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Aktivnost	Planirana sredstva (KM)	Utrošena sredstva (KM)	%
1.1.6. Izgradnja i održavanje podloge gradskih saobraćajnica u cilju smanjivanja buke te podsticanje građana na vožnju biciklima kroz uređenje biciklističkih staza	u skladu s budžetom	630.040	-
Ostale aktivnosti (12)	198.125	0	0%
Ukupno	198.125	630.040	318%

4.10. Odgovori politika i finansiranje zaštite okoliša

Više od polovine planiranih aktivnosti iz oblasti odgovora politika i finansiranja zaštite okoliša nije realizirano, za jednu četvrtinu nema dostupnih informacija, a potpuno je realizirano samo 6%.

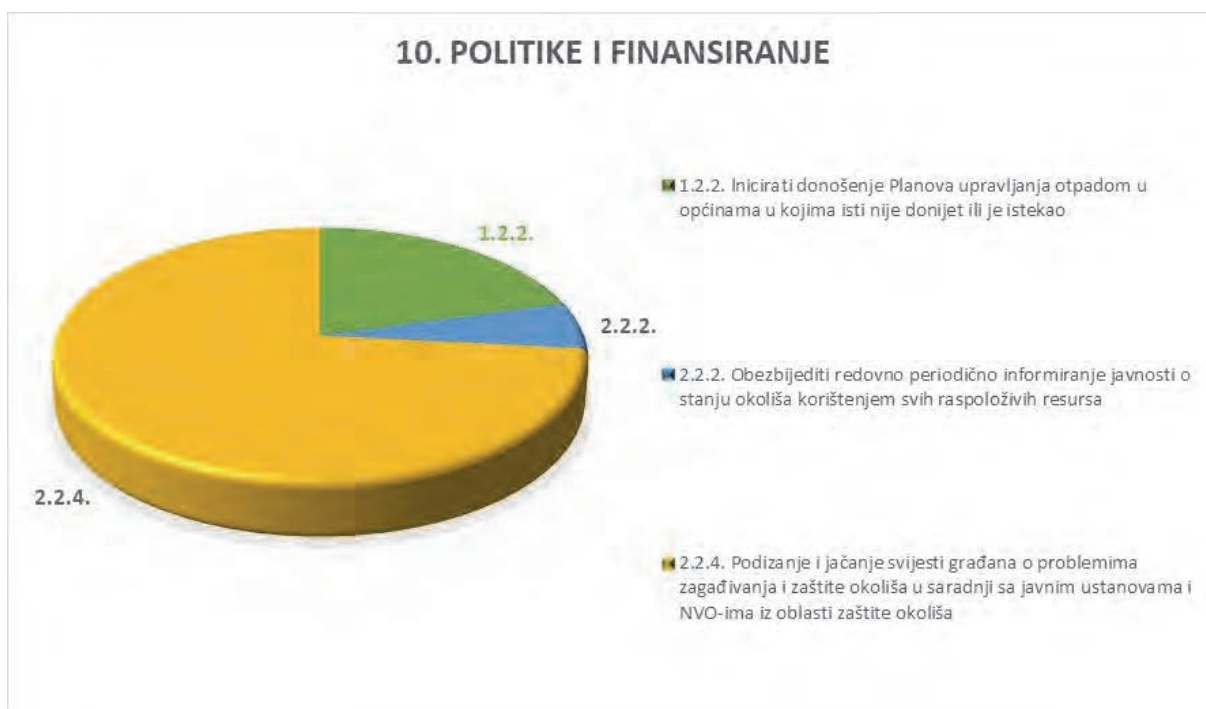


Slika 4.10.1. Realizacija aktivnosti za oblast politika i finansiranja tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Tabela 4.10.1. Strateški i operativni ciljevi KEAP ZDK za oblast politika i finansiranja

Strateški ciljevi	Operativni ciljevi	Realizirano
Unaprijediti pravno-regulativne instrumente zaštite okoliša kroz približavanje EU standardima zaštite okoliša, s ciljem postizanja efikasnije zaštite okoliša i zdravlja ljudi, te održivog upravljanja zaštitom okoliša	Osigurati dosljednu provedbu pravne regulative i preuzetih međunarodnih obaveza	8%
	Unaprijediti sistem planiranja zaštite okoliša u cilju definisanja okolinske politike i realizacije zakonskih obaveza	25%
Uspostava efikasnog institucionalnog okvira u oblasti zaštite okoliša	Institucionalno jačanje sektora zaštite okoliša	0%
	Obezbijediti kontinuirano informisanje javnosti o zaštiti okoliša	50%
	Unaprijediti obrazovanje za okoliš i održivi razvoj	10%
Osigurati sistemsko praćenje parametara za ocjenu stanja okoliša	Osigurati kadrovske i tehničke resurse za prikupljanje podataka i izvještavanje o stanju okoliša na području Kantona	10%
Unapređenje finansiranja sistema zaštite okoliša	Izrađivati i realizovati godišnji plan utroška prihoda od ekonomskih instrumenata zaštite okoliša	25%
	Ukupno:	16%

Za ovu oblast postavljena su četiri strateška i sedam operativnih ciljeva. Stepenn realizacije je u prosjeku 13%, a utrošeno je 20% sredstava više nego što je bilo planirano. Najviše sredstava utrošeno je na jačanje svijesti, a radi se o sredstvima koje kantonalno ministarstvo za prostorno uređenje dodjeljuje nevladinim organizacijama za realizaciju projekata.



Slika 4.10.2. Utrošena sredstva za oblast politika i finansiranja tokom prve tri godine važenja KEAP ZDK

Planiran je veliki broj aktivnosti (31) ali su samo za tri aktivnosti utrošena neka sredstva. Sve i jedan Lokalni ekološki akcioni plan (LEAP) je istekao, a nema aktivnosti na izradi i usvajanju novih. Samo su neke općine radile analizu realizacije LEAP-a.

Veliki dio aktivnosti zavisi od uspostavljanja Centra za monitoring okoliša ZDK koji još uvijek nije uspostavljen. Neke aktivnosti su postavljene previše apstraktno, tako da nije moguće pratiti njihovu realizaciju. Bilo bi dobro preispitati aktivnosti iz ove oblasti, kako bi se one ipak realizirale u narednom periodu.

Tabela 4.23. Utrošena sredstva tokom prve tri godine realizacije KEAP ZDK

Aktivnost	Planirana sredstva (KM)	Utrošena sredstva (KM)	%
1.2.2. Inicirati donošenje Planova upravljanja otpadom u općinama u kojima isti nije donijet ili je istekao	0	125.014	-
2.2.2. Obezbijediti redovno periodično informiranje javnosti o stanju okoliša korištenjem svih raspoloživih resursa	30.000	36.000	120%
2.2.4. Podizanje i jačanje svijesti građana o problemima zagađivanja i zaštite okoliša u saradnji sa javnim ustanovama i NVO-ima iz oblasti zaštite okoliša	60.000	442.850	738%
Ostale aktivnosti (28)	407.500	0	0%
Ukupno	497.500	603.864	121%

5. Zaključci i preporuke

Na osnovu raspoloživih informacija, može se zaključiti da je za prve tri godine:

- utrošeno 29% planiranih sredstava
- ostvareno 24% operativnih ciljeva
- potpuno realizirano 13% aktivnosti
- djelimično realizirano 25% aktivnosti
- za realizaciju KEAP ZDK utrošeno 65% namjenskih prihoda ZDK, odnosno 3% budžeta ZDK



Slika 5.1. Stepen realizacije KEAP ZDK tokom prve tri godine

KEAP ZDK je predvidio da se za 8 godina planskog perioda utroši ukupno najmanje 288 miliona KM, uvećano za sredstva za koja nije naveden iznos. Za prve tri godine, planiran je utrošak 93 miliona KM, a utrošeno je ukupno 27 miliona KM, odnosno 29%.

Realizacijom aktivnosti planirano je da se postigne 56 operativnih ciljeva, od kojih je prema procjenama ostvareno samo 24%. Procjena je urađena tako da su realizirane aktivnosti predstavljene sa 100%, djelimično realizirane sa 50%, a nerealizirane i one za koje nema informacija sa 0%. Prosječna vrijednost tako procijenjenih rezultata je 24%.

Za deset oblasti koje pokriva KEAP ZDK, tokom prve tri godine trebalo je realizirati 258 aktivnosti. Potpuno je realizirano njih 33 ili 13%, djelimično su realizirane 64 aktivnosti ili 25%, za 68 aktivnosti je utvrđeno da nisu realizirane, a za 93 aktivnosti nema dostupnih informacija.

Prosječni godišnji budžet ZDK iznosi 322 miliona KM. Od toga su namjenski prihodi iz naknada za šume, vode i zaštitu okoliša u prosječnom iznosu od 15 miliona KM. Godišnje se na realizaciju aktivnosti iz KEAP ZDK trošilo u prosjeku 10 miliona KM, što znači da je samo 65% namjenskih prihoda utrošeno na realizaciju planiranih aktivnosti Akcionog plana za zaštitu okoliša, a preostalih 35% je trošeno za druge budžetske rashode. Umjesto planiranih 11%, utrošeno je samo 3% budžeta.

5.1. Preporuke

Većina planiranih aktivnosti je generalizirana i nemjerljiva. Nije ih moguće pratiti a pogotovo porediti sa planiranim sredstvima. Većina informacija o realizaciji nije bila dostupna. Mjere bi trebalo preciznije definirati, te rezultate redovnog monitoringa učiniti javno dostupnim.

Na osnovu izvršene analize predlažemo sljedeće mjere koje bi doprinijele unapređenju kvaliteta ovog dokumenta, njegove realizacije, odgovornosti institucija, i na kraju boljeg okoliša u ZDK.

Preporuka 1: Smanjiti broj oblasti u KEAP ZDK

Zbog preklapanja nadležnosti, nemoguće je pratiti realizaciju pojedinačnih aktivnosti i postavljenih ciljeva. Ako je za neku oblast nadležno više institucija ili nivoa vlasti, uvijek će se koristiti nadležnost kao izgovor za nedjelovanje. Praksa korištenja izgovora "nije do mene" se mora maksimalno eliminirati. Oblasti bi trebalo prilagoditi strukturi budžeta ZDK, kako bi se preklapanja nadležnosti što je moguće više izbjegla. Za one mjere koje nije moguće izdvojiti i koje zahtijevaju saradnju više resora, potrebno je formirati interesorna tijela koja će koordinirati rad nadležnih institucija.

Preporuka 2: Preispitati iznose planiranih sredstva za realizaciju aktivnosti

Planiranje budžeta u ZDK, ali i na drugim nivoima vlasti, po pravilu se nikad ne vrši prema usvojenim planskim i strateškim dokumentima poput ovoga, nego se najčešće budžet iz prethodne godine samo malo koriguje, u zavisnosti od upornosti budžetskih korisnika koji iskazuju zahtjeve, ili zbog političkog interesa vladajućih stranaka.

Godišnji budžet ZDK u prosjeku iznosi oko 320 miliona KM, za realizaciju mjera iz KEAP ZDK potrebno je svake godine obezbijediti oko 11% budžeta. Namjenski prihodi u budžetu ZDK (vodna naknada, naknada za zaštitu okoliša i naknada za korištenje šuma) iznose oko 5% ukupnog budžeta kantona, što znači da je za realizaciju mjera iz KEAP ZDK potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz drugih izvora, ili planirana sredstva prilagoditi raspoloživim i realno očekivanim prihodima.

Preporuka 3: Utvrditi odgovornost za oblasti u kojima je stepen realizacije aktivnosti najmanji

Oblasti zemljišta, prirode, buke i politika/finansiranja imaju nizak stepen realizacije planiranih aktivnosti. Za svaku oblast nadležna kantonalna ministarstva treba da utvrde zašto planirani nosioci aktivnosti nisu izvršili planirane mjere, i da ponude načine rješavanja tog problema. To može biti preispitivanje mjera, nosilaca, planiranih sredstava ili rokova za realizaciju.

Za oblasti čiji su operativni ciljevi najmanje ostvareni (zemljište, buka, otpad, politike/finansiranje) nadležna kantonalna ministarstva treba da utvrde razloge slabe realizacije i da ponude načine rješavanja tog problema.

Preporuka 4: Sredstva planirana "u skladu s raspoloživim budžetom" ili "prema posebnom predračunu" realno procijeniti na osnovu dosadašnje realizacije i navesti u brojčanom iznosu

Nemoguće je pratiti stepen realizacije ovako paušalno određenih mjera. Ako se za bilo koju mjeru ostavi prostor za prilagođavanje raspoloživim sredstvima, ta mjera neće biti realizirana, ili se neće moći ocijeniti njen učinak. Tri godine su skoro polovina vremena trajanja KEAP ZDK, tako da se sada mogu realno procijeniti sredstva koja bis e mogla utrošiti za svaku aktivnost.

Preporuka 5: Hitno otkloniti prepreke za uspostavljanje Centra za monitoring okoliša ZDK

Za realizaciju velikog broja aktivnosti kao nosilac je naveden Centar za monitoring okoliša ZDK. Hitno je potrebno organizirati sastanke svih zainteresiranih strana kako bi se identificirale i otklonile

prepreke, bez obzira jesu li one organizacijskog, finansijskog ili političkog tipa. Najzagađeniji katnon u BiH i jedna od najzagađenijih regija u Evropi ne može se bi priuštiti da nema uspostavljen sistem monitoringa i obavještavanja stanja svih aspekata okoliša – zraka, vode, tla, otpada i buke.

Registar zagađivača treba hitno dopuniti novijim podacima, ne samo o zraku, nego i o drugim parametrima okoliša (voda, otpad, buka,...).

Preporuka 6: Preispitati pravni status dva instituta

Institut "Kemal Kapetanović" je punopravna organizaciona jedinica Univerziteta u Zenici. To predstavlja prepreku za normalno poslovanje i ostvarivanje prihoda, posebno ako se radi o aktivnostima na tržištu, za treća lica, te je potreban određen nivo autonomije. Institut za zdravlje i sigurnost hrane, s druge strane, ima stabilne prihode, nedostatak prostornih kapaciteta, ali se ne bavi istraživačkom djelatnosti iako za to ima laboratorijske i kadrovske kapacitete. Trebalo bi razmisliti o ideji da ova dva instituta budu pridružene članice Univerziteta u Zenici, s posebnim budžetom u okviru ZDK. Na taj način bi se ojačali naučnoistraživački kapaciteti ZDK, stvorili uslovi za efikasnije poslovanje na tržištu, te stvorila baza za racionalnije korištenje kapaciteta i za bolju informisanost građana o stanju svih aspekata okoliša.

Preporuka 7: Otkloniti prepreke za uspostavljanje novih zaštićenih područja

U oblasti prirode za niskom stepenu realizacije operativnih ciljeva značajno je doprinijela činjenica da zaštićenih područja na području ZDK ima premalo. Iako postoje inicijative za uspostavljanje novih zaštićenih zona, zbog nedostatka koordinacije i podjele, odnosno preklapanja nadležnosti između lokalnog, kantonalnog i federalnog nivoa, realizacija tih inicijativa je u zastoju. Potrebno je uspostaviti dijalog svih uključenih institucija kako bi se olakšalo proglašavanje zaštićenih područja, na šta se BiH obavezala međunarodnim ugovorima.

Preporuka 8: Preispitati aktivnosti koje nemaju adekvatne nosioce

U oblasti buke za neke aktivnosti kao izvršioci su navedeni pojedinci/građani, čime je skinuta svaka odgovornost sa institucija sistema. I za ovu i za druge oblasti treba preispitati nosioce aktivnosti, i svesti ih na najmanju moguću mjeru, kako bi se izbjeglo prebacivanje ili izbjegavanje odgovornosti.

Preporuka 9: Inicirati i koordinirati donošenje novih LEAP u svim općinama i gradovima ZDK

Sve i jedan Lokalni ekološki akcioni plan (LEAP) je istekao, a nema aktivnosti na izradi i usvajanju novih. Samo su neke općine radile analizu realizacije LEAP-a. Tako bi se vidjelo kakve su posljedice na lokalni nivo kad viši nivoi vlasti ne rade svoj dio posla. U ovu aktivnost trebalo bi uključiti kapacitete organizacija civilnog društva koje bi na taj način moglo ostvariti prihode neophodne za pokrivanje vlastitih troškova koji se ne mogu pokriti realizacijom projekata.

Preporuka 10: Imenovati novi tim za praćenje realizacije KEAP ZDK koji će uključiti i OCD

Tri godine od imenovanja, tim se nikad nije sastao niti je izvršio zadatak koji mu je povjerila Vlada ZDK – izvršiti analizu realizacije KEAP ZDK i o tome obavijestiti Vladu i Skupštinu ZDK, kao i javnost. Organizacije civilnog društva (OCD) nisu bile uključene u taj tim, iako je u tekstu KEAP ZDK jasno pisalo da u radnoj grupi za praćenje realizacije trebaju biti predstavnici organizacija civilnog društva. To je uostalom i obaveza proistekla iz Arhuske konvencije koju je BiH ratificirala i ugradila u svoje zakonodavstvo.



Slika 5.2. Iako se za čišćenje riječnih korita svake godine izdvajaju značajna sredstva, bez adekvatnog kažnjavanja onih koji otpad istresaju u rijeke i na divlje deponije, efekat akcija čišćenja je zanemariv i kratkotrajan

6. Literatura

1. The Advocates for human rights: UN and Regional Advocacy,
<https://www.theadvocatesforhumanrights.org/mechanisms>
2. Kantonalni ekološki akcioni plan Zeničko-dobojskog kantona za period 2017. – 2025. godina
(Sl. novine ZDK 5/17)
3. Usvojeni akti sa sjednica Vlade ZDK,
<https://zdk.ba/component/k2/itemlist/category/79-usvojeni-akti>
4. Budžeti i izvještaji o realizaciji budžeta ZDK,
<https://zdk.ba/budzet>
5. Strategija razvoja Zeničko-dobojskog kantona za period 2016-2020.godina,
<https://zdk.ba/component/k2/item/4073-strategija-razvoja-zenicko-dobojskog-kantona-za-period-2016-2020-godina>
6. Analitički izvještaji Fonda za zaštitu okoliša FBiH
7. Doneseni akti na nivou vijeća općina i gradova

7. Prilog: odgovori na zahtjeve za pristup informacijama

- 7.1. Zahtjev Eko foruma Zenica za pristup informacijama
- 7.2. Federalno ministarstvo okoliša i turizma
- 7.3. Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
- 7.4. Federalno ministarstvo energetike, rudarstva i industrije
- 7.5. Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH
- 7.6. Porezna uprava Federacije BiH
- 7.7. Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK
- 7.8. Ministarstvo unutrašnjih poslova ZDK
- 7.9. Šumsko privredno društvo ZDK
- 7.10. Kantonalna uprava za šumarstvo ZDK
- 7.11. Kantonalna uprava civilne zaštite ZDK
- 7.12. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove ZDK
- 7.13. Zavod zdravstvenog osiguranja ZDK
- 7.14. Univerzitet u Zenici, Institut "Kemal Kapetanović"
- 7.15. Grad Zenica, Služba za ekologiju, komunalne i inspekcijske poslove
- 7.16. Grad Zenica, Služba za ekologiju, komunalne i inspekcijske poslove
- 7.17. JP Vodovod i kanalizacija Zenica



Arhus
centar
Zenica



Udruženje "EKO FORUM" Zenica

Talića brdo 11
72 000 Zenica, Bosna i Hercegovina
E-mail: info@ekoforumzenica.ba
Web: www.ekoforumzenica.ba
Tel/fax: +387 32 40 50 50

Predmet: Zahtjev za pristup informacijama

Poštovani,

Skupština ZDK je na 39. sjednici, održanoj 3.4.2017. godine donijela Kantonalni Ekološki Akcioni Plan Zeničko-dobojskog kantona (KEAP ZDK) za period 2017-2025 (Sl. list ZDK 5/17).

Udruženje Eko forum Zenica realizuje projekat "Građanski monitoring realizacije KEAP ZDK" u okviru projekta "Eko BiH", finansiranog sredstvima Evropske unije, ugovor br. 2018/400-876. Cilj projekta je da se omogući i ojača aktivno učešće javnosti u monitoringu dosadašnje realizacije KEAP ZDK. Rezultat projekta će biti alternativni izvještaj o realizaciji KEAP ZDK za prve tri godine, koji namjeravamo predstaviti Vladi i Skupštini ZDK krajem 2020. godine. Naši aktivisti i saradnici prikupili su informacije koje su bile javno dostupne na web stranicama institucija zaduženih za realizaciju mjera iz KEAP ZDK. Za kvalitetniju analizu potrebne su nam dodatne informacije.

Na osnovu odredbi Zakona o slobodi pristupa informacijama BiH (Sl. glasnik BiH 28/00, 45/06), molimo vas da nam dostavite informacije o realizaciji planiranih aktivnosti iz KEAP ZDK **za prve tri godine (od aprila 2017. do aprila 2020. godine)**, za koje ste vi identifikovani kao nosioci u KEAP-u, kako slijedi:

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	Uolikoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?

Molimo Vas da nam dostavite navedene informacije u roku od 30 dana, na e-mail info@ekoforumzenica.ba ili našu adresu (Talića brdo 11, 72000 Zenica).

S poštovanjem,

Predsjednik udruženja
Zlatan Alibegović

Broj:

Datum: 13.7.2020.

Broj: 04/3-19-3-466/20
Sarajevo, 27.07.2020.godine

ARHUS CENTAR Zenica
Udruženje „EKO FORUM“ Zenica
Talića brdo 11
72000 Zenica

PREDMET: Informacija, dostavlja se, Veza: Vaš akt broj: 16/20 od 13.07.2020.godine

Vašim aktom, broj veze, zatražena je informacija o realizaciji planiranih aktivnosti iz Kantonalnog ekološkog akcionog plana Zeničko-dobojskog kantona („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/2017) donesenim za period 2017.-2025. godine.

Informacija se odnosi na stepen realizacije aktivnosti u periodu od aprila 2017.godine do aprila 2020.godine, gdje je Federalno ministarstvo okoliša i turizma prepoznato kao učesnik u pojedinim aktivnostima, odnosno nosioc pojedinih aktivnosti akcionog plana.

Postupajući po zahtjevu, dajemo slijedeće informacije:

7.3. Upravljanje kvalitetom zraka	Odgovornost	Uolikoj mjeri je aktivnost realizirana (%)	Koliko je sredstava utrošeno za te namijene	Ima li potrebe za izmijenom aktivnosti u KEAP-u
1.2.1. Izrada, kalibracija i azuriranje ciljanog atmosferskog modela za praćenje disperzije, prijenosa i taloženja onečišćujućih tvari na razmatranom području radi razlučivanja doprinosa pojedinih izvora i utvrđivanja potrebnih mjera sanacije postojećih emisijskih izvora u	MPUPKiZO ZDK, CMO ZDK u saradnji sa Federalnim institucijama i Gradom/općinama.	Nisu komunicirane institucije na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (FMOIT i FHMZ) u cilju realizacije ove aktivnosti		

ZDK.				
1.2.2. Uspostavljanje sistema automatskog monitoringa kvaliteta zraka (mreže automatskih mjernih stanica) na području ZDK i njegovo uvezivanje u federalnu mrežu monitoringa kvaliteta zraka.	MPUPKiZO ZDK, CMO ZDK u saradnji sa Federalnim institucijama i opcinama.	Automatske mjerne stanice na području ZDK su uvezane u federalnu mrežu. (100% realizacija sa postojećim stanicama)	Nisu zahtjevana dodatna sredstva za uvezivanje prema Federalnom hidrometeorološkom zavodu.	
1.2.3. Uspostava analitičkog laboratorija za podršku sistemu automatskog monitoringa kvaliteta zraka na području ZDK.	MPUPKiZO ZDK, CMO ZDK u saradnji sa federalnim institucijama i opcinama.	Nisu komunicirane institucije na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (FMOIT i FHMZ) u cilju realizacije ove aktivnosti		
1.2.4. Uspostavljanje sistema upravljanja kvalitetom zraka na području ZDK kroz jačanje centra za monitoring okoliša ZDK za poslove upravljanja kvalitetom zraka, stvaranje zakonskih preduslova za upravljanje kvalitetom zraka i izmjenu postojeće zakonske regulative	MPUPKiZO ZDK, CMO ZDK u saradnji sa Federalnim institucijama i opcinama.	Aktivnost je djelimično realizirana u dijelu uspostave sistema monitoringa kvaliteta zraka (cca 50%).		
7.8. Upravljanje otpadom	Odgovornost	U kojoj mjeri je aktivnost realizirana (%)	Koliko je sredstava utrošeno za te namijene	Ima li potrebe za izmjenom aktivnosti u KEAP-u

1.1.2. Izrada studije izvedivosti o optimalnom modelu uspostave pretovarnih stanica i centara za upravljanje otpadom na području ZDK	FMOIT, MPUPIKi ZO ZDK, Grad/općine	Nije pokrenuta aktivnost		
1.1.4. Implementacija projektnih rješenja i izgradnja pretovarnih stanica i centara za upravljanje otpadom, rješavanje imovinsko pravnih odnosa. Dobijanje potrebnih dozvola po fazama realizacije, uspostava upravljačke strukture, izgradnja infrastrukture prema projektnoj dokumentaciji.	FMOIT, MPUPIKi ZO ZDK , Grad/općine	Nije pokrenuta aktivnost		
1.1.5. Realizacija II faze Regionalne deponije Mošćanica i realizacija projekta iz okolišne dozvole (prečišćavanje procjednih voda i korištenje deponijskog plina)	FMOIT, MPUPIKi ZO ZDK	Aktivnost FMOIT-a koja doprinosi realizaciji ove tačke je data u odgovor pod *		
1.1.6. Izrada Studije uspostave Regionalnog centra za upravljanje otpadom	FMOIT, MPUPIKi ZO ZDK	Nije pokrenuta aktivnost		
1.1.7. Izrada projektno dokumentacije za izgradnju	FMOIT, MPUPIKi ZO ZDK	Nije pokrenuta aktivnost		

Regionalnog centra za upravljanje otpadom				
1.1.9. Izrada projektne dokumentacije, uspostava i izgradnja tri regionalne deponije inertnog otpada sa pratećim postrojenjima za recikliranje i ponovnu upotrebu odloženog inertnog otpada.	FMOIT, MPUPIKI ZO ZDK, Grad/općine	Nije pokrenuta aktivnost		
1.1.11. Sanacija općinskih deponija kojima je izdato rješenje o zatvaranju i sanacija divljih deponija u ZDK.	FMOIT, MPUPIKI ZO ZDK, Grad/općine	Nije pokrenuta aktivnost		

*Kroz „Tekuće transfere drugim nivoima vlasti i fondovima – Akcioni plan Strategije okoliša“ koje je provelo Federalno ministarstvo okoliša i turizma, iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. i 2018. godinu Regionalnoj deponiji "Mošćanica" d.o.o. Zenica su dodijeljena finansijska sredstva za projektne aktivnosti kako slijedi:

Naziv aplikanta / korisnika sredstava	Naziv projekta	Broj ugovora	Iznos dodijeljenih sredstava (KM)	Datum uplate
RD "Mošćanica" d.o.o. Zenica	Nadogradnja kasete za dlaganje otpada druge faze na regionalnoj deponiji „Mošćanica“	04-23-23-1105-2/16-16 od 07.11.2016.	300.000,00	10.01.2017.
RD "Mošćanica" d.o.o. Zenica	Nabavka i instalisanje uređaja za prečišćavanje deponijskog filtrata na Regionalnoj deponiji Mošćanica“	07-23-548/18-10 od 27.07.2018.	225.000,00	10.08.2018.

NAPOMENA: Uzimajući u obzir da je u Poglavlju 8. *Plan praćenja i realizacije* usvojenog Kantonalnog akcionog plana ZDK za period 2017.-2025. godina, predviđeno da praćenje implementacije u svim njegovim segmentima, prema utvrđenoj dinamici, vrši Radna grupa

imenovana od strane Vlade Ze-Do kantona, a koju čine predstavnici interesnih subjekata iz oblasti zaštite okoliša iz Zeničko- dobojskog kantona, to u cilju kompletiranja informacija o stupnju realizacije pojedinih aktivnosti KEAP-a sugeriramo da se obratite pomenutoj Radnoj grupi.

S poštovanjem,



MINISTRICA
dr. Edita Đapo

Dostaviti
- imenovanom
- arhiva

Broj: 07-~~0~~-21/3-1127 /20 HA
Sarajevo, 06.08.2020. godine

✓ Udruženje „ECO FORUM“ Zenica
ul. Talića brdo 11, 72 000 ZENICA ✓

PREDMET: Odgovor o realizaciji planiranih aktivnosti iz **KEAP ZDK 2017-2020-2025**,
dostavlja se -

Veza: Vaš akt broj: 14/20 od 13.07.2020. godine

Poštovani,

U skladu s vašim aktom u vezi i nadležnostima Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodo privrede i šumarstva, u nastavku dajemo odgovore na Vaša pitanja:

Aktivnost: 2. 1. 1. Industrija: Poticaj primjeni povoljnih tehnoloških procesa u proizvodnji kojima se postižu značajne uštede vode;

Odgovor:

Zakonom o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/06), direktni poticaji za ove namjene nisu propisani, dok se u praksi ovaj princip primjenjuju u onim zemljama koje imaju malo raspoloživih vodnih resursa u odnosu na potrebe.

Indirektni poticaji za ove aktivnosti kod nas se primjenjuju samo kroz princip „korisnik plaća“, putem vodnih naknada za zahvatanje voda (pitkih i tehnoloških).

Problem u BiH je također što vodno-komunalna preduzeća za industrijske i dr. potrošače primjenjuju višestruko veće tarife u odnosu na fizička lica, što nije evropska praksa. Izjednačenje vodno-komunalnih tarifa ViK-a za sve korisnike vode za piće nije zakonski regulirano u FBiH i BiH.

Vezano za ovu problematiku FMPVŠ je, uz podršku UNDP GoAL-Waters projekta, pripremio nacrt Uredbe o metodologiji utvrđivanja najniže osnovne cijene vodnih usluga u Federaciji Bosne i Hercegovine, koja je postupku razmatranja od strane federalnih organa. Njenim usvajanjem bi se svorile pretpostavke za postupno izjednačenje vodnih tarifa za sve korisnike.

Aktivnost: 2. 1. 2. Ribarstvo: Izrada planova 1 studija o razvoju ribarstva u smislu toplovodnih i hladnovodnih ribnjaka, te razvoju kaveznog uzgoja u Kantonu;

Odgovor:

Podatke o ovoj aktivnosti zatražiti u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede ZDK.

Aktivnost: 2. 1. 3. Sport i rekreacija: Identificiranje lokaliteta pogodnih za razvoj sportova i rekreacije na vodi; definiranje načina i modela korištenja istih;

Odgovor:

Ovo je primarno lokalna nadležnost JLS-a, a također proizlazi i iz zahtjeva pravnih/fizičkih lica koja za ove namjene vrše zakup javnog vodnog dobra na površinskim vodama shodno Pravilniku o načinu i uslovima ograničenog prava korištenju javnog vodnog dobra („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/09).

Također napominjemo da je ovo Ministarstvo u postupku izrade Uredbe o kupalištima (transpozicija EU direktive u upravljanju kvalitetom vode za kupanje), koja je planirana za usvajanje do kraja ove godine čime bi se ova aktivnost dodatno propisala.

Aktivnost: 2. 1. 4. Mineralne i geotermalne vode: Nastavak provođenja istražnih radova sa izradom planova o dugoročnom korištenju i provođenju mjera zaštite ovih voda;

Odgovor:

Ovo Ministarstvo izdaje rješenja o ispunjavanju tehničko-tehnoloških i kadrovskih uvjeta objekata u kojima se vrši punjenje prirodne mineralne vode, a nema nadležnosti u pogledu ispitivanje rezervi mineralne i geotermalne vode.

Nadalje, u skladu sa član 2 stav (1) i članom 5. stav (5) Pravilnika o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodo-snabdijevanje stanovništva („Službene novine Federacije BiH“, broj 88/12), propisane su zaštitne mjere i za izvorišta mineralne i geotermalne vode.

Aktivnost: 2. 1. 5. Energetika: Aktivno učešće u planiranju i izgradnji hidroenergetskih objekata;

Odgovor:

Planiranje HE/MHE objekta je u nadležnosti FMERI /JP EPBiH i kantona, i ovi objekti se unose u Plan upravljanja-vodnim područjem rijeke Save u Federaciji BiH.

Sve detaljnije informacije za planiranje i dodjelu koncesija za izgradnju hidroenergetskih objekata potrebno je zatražiti od nadležnih kantonalnih organa

Agencija za vodno područje r. Save i kantonalna ministarstva nadležna za vodoprivredu, sukladno nadležnostima za ove objekte, kroz izdavanje vodnih akata propisuju uslove za izgradnje HE i MHE.

Ovo Ministarstvo je sukladno zaključku Vlade Federacije V.broj: 662/2020 sa 222. sjednice održane 12.05.2020 godine, uz podršku GIZ-a i dr. resora izradilo „Katalog kriterija za održivi razvoj malih hidroelektrana u BiH“, za koji se sada razmatra pravni okvir za njegovu primjenu.

Aktivnost: 3. 4. 1. Kontinuirano uklanjanje divljih deponija smeća i otpadnog materijala iz zona koje imaju negativan utjecaj na površinske i podzemne vode;

Odgovor:

Na vodnom području rijeke Save u Federaciji BiH, u 2018. godini donesen je Plan upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji BiH (2016.-2021.). Ovaj plan je definirao Program mjera koji sadrži osnovne i dopunske mjere potrebne za dostizanje ciljeva u vezi sa zaštitom voda, uređenjem voda i zaštitom od štetnog djelovanja voda, i korištenjem voda.

Planom upravljanja pitanje neregulisanog odlaganja krutog i rudarskog otpada prepoznato je kao "potencijalno značajno pitanje" upravljanja vodama, za koji je kroz drugi planski ciklus bilo neophodno provođenje dodatnih istraživanja.

U skladu sa navedenim, a shodno mjeri 69. Plana upravljanja vodama, Agencija za vodno područje rijeke Save (AVP Sava) je izradila Studiju procjene tereta zagađenja vodnih resursa koji potiču sa deponija na vodnom području rijeke Save u Federaciji BiH koja je završena u decembru 2019. godine. AVP Sava je prilikom izrade Studije poslala upit svim općinama/gradovima i Kantonalnim ministarstvima nadležnim za vodoprivredu na vodnom području rijeke Save sa molbom za dostavu ključnih informacija o sanitarnim i divljim deponijama na njihovoj teritoriji.

Do datuma predaje ove Studije podatke o lokalnim neuređenim i divljim deponijama nisu dostavile sljedeće općine iz Zeničko-dobojskog kantona:

- Općina Kakanj
- Općina Usora

Na osnovu prikupljene dokumentacije i kartografskih podloga izvršen je obilazak i snimanje lokacija deponija.

Rezultatima Studije urađena je procjena tereta zagađenja identifikovanih divljih deponija na površinska i podzemna vodna tijela kao i akcioni plan i finansijske potrebe za saniranje / uklanjanje istih.

Nakon prikupljanja i analize podataka isti su uneseni u ISV portal - Informacioni sistem voda AVP Sava, Sarajevo.

Prema mjeri broj 70. iz Plana upravljanja vodama za vodno područje rijeke Save u Federaciji BiH (2016.-2021.) navedeno je prioritarno uklanjanje svih divljih deponija smeća i otpadnog materijala iz zona koje imaju neposredan uticaj na kvalitet površinskih i podzemnih voda. Za ovu aktivnost kao odgovorne institucije za rješavanje su navedene: Opština, Grad, Kanton, industrijski

zagađivači, rudnici, FMOT, FMPVŠ. Ova Studija je dostavljena svim gradovima/općinama na vodnom području rijeke Save u cilju implementacije mjere br. 70.

Za potrebe izrade navedene Studije utrošeno je 79.326,00 KM (sa uračunatim PDV-om) i ista se može preuzeti sa web stranice Agencija za vodno područje rijeke Save sa sljedećeg linka:
http://www.voda.ba/uimages/Studija_procjene_tereta_zagadjjenja_vodnih_resursa_sa_deponija.pdf

Aktivnost: 3. 5. 1. Učestvovanje u donošenju šumskoprivrednih osnova kao planskih dokumenata koji u sebi sadrže i način korištenja šumskih resursa/prostora na područjima gdje postaji zajednički interes korisnika voda i organa koji gazuju sumama,

Odgovor:

Šumskoprivredne osnove za područje ZE-DO kantona donosi Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona d.o.o. Zavidovići, na osnovu prethodne saglasnosti kantonalnog ministarstva nadležnog za šumarstvo, a u skladu sa kantonalnim propisom, obzirom da još nije donesen propis za oblast šumarstva na nivou Federacije BiH.

U skladu sa navedenim, podatke je potrebno zatražiti od kantonalnog ministarstva nadležnog za šumarstvo.

Aktivnost: 3. 5. 2. Provođenje multidisciplinarnih istraživanja/izrada studija radi utvrđivanja utjecaja vezanih za upravljanje šumama na kvalitativno-kvantitativni režim voda;

Odgovor:

Ove aktivnosti do sada nisu provođene na federalnom nivou, pa treba dodatno kontaktirati kantonalno ministarstvo.

Napominjemo da je iz sredstava IPA 2016 odobren projekt „Izrade karata erozije u Federaciji BiH i BD“, čija realizacija treba da otpočne u 2020. godini.

Kroz ovaj projekt očekuje se da budu razmatrani određeni aspekti ove aktivnosti.

Aktivnost: 3. 6. 1. Uspostavljanje, tehničko i administrativno, zona sanitarne zaštite izvorišta za piće javnih i lokalnih vodovoda čiji kapacitet prelazi 10 m³/dan, u skladu sa usvojenim odlukama o zaštiti izvorišta;

Odgovor:

U skladu sa Zakonom o vodama ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/06) - član 68., zone sanitarne zaštite i zaštitne mjere utvrđuje općinski organ uprave nadležan za vode na čijem području se nalazi izvorište.

Agencija za vodno područje rijeke Save (AVP Sava) u skladu sa Zakonom o vodama-član 29. je nadležna da uspostavi registar područja namijenjenih za zahvatanje vode za piće.

Sve informacije o usvojenim odlukama o zonama sanitarne zaštite izvorišta, a koje dostave nadležni općinski/gradski organi uprave, se nalaze u Informacionom sistemu voda AVP Sava. Zone sanitarne zaštite iz Informacionog Sistema voda AVP Sava unose se u plan upravljanja vodama. Ove aktivnosti se obavljaju u sklopu redovnih poslova AVP Sava.

Napominjemo da je nadležnost za provođenje mjera za uspostavljanje zona sanitarne zaštite (po usvojenim odlukama) na JLS-ima.

Aktivnost: 4. 1. 4. Koordinirano djelovanje sektora voda i poljoprivrede radi revitaliziranja postojećih melioracionih sistema, te omogućavanje njihovog razvoja u skladu sa planovima i potrebama poljoprivrednih potrošača i potrebama zaštite naselja od negativnih utjecaja unutrašnjih voda;

Odgovor:

U skladu sa Pravilnikom o sadržaju i obliku obrazaca i načinu vođenja evidencije o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj 72/09), grad, opština i kanton su dužni da na godišnjoj osnovi dostavljaju obrazac o meliorisanom poljoprivrednom zemljištu.

Ze-Do kanton do sada ovaj obrazac nije dostavljao.

Dodatno napominjemo da je u toku Projekt razvoja sistema navodnjavanja u BiH (IDP) iz kredita Svjetske banke, kroz koji se u ZDK gradi sistem navodnjavanja na području općine Žepče.

Detaljne informacije po ovom projektu nalaze se u „PIU šumarstva i poljoprivrede“ - jedinici za implementaciju ovog projekta (mail: info@piusum.ba).

Aktivnost: 4. 2. 2. Koordiniranje rada specijalističkih službi (meteorološke, korisnika akumulacija, prostornih planera, službi za zaštitu i spašavanje) kao i jedinica lokalne uprave, poljoprivrednika, ekologa, šumara, nevladinih organizacija, poduzetnika, građana i medija;

Odgovor:

Međusektorski v. i h. „Protokoli o saradnji sektora voda, poljoprivrede i šumarstva na federalnom, kantonalnom i općinskom nivou“, planirani su da se izrade kroz UNDP – NAP projekat u 2020. - 2021. godini.

Aktivnost: 4. 2. 3. Provođenje općih protuerozionih mjera što podrazumijeva: legislativne mjere, inoviranje karata erozije, praćenje erozionih procesa, edukaciju stanovništva, integriranje problematike zaštite od erozije u prostorne planove i šumske osnove;

Odgovor:

Podatke potrebno zatražiti od nadležnih kantonalnih organa.

Namjerno da je u aktivnosti 3.5.2. već naveden EU projekt „Izrade karata erozije u Federaciji BiH i BD“, čija realizacija treba da počne u 2020. godini.

Za dodatne upite stojimo na raspolaganju.

S poštovanjem,



MINISTAR

[Signature]
mr. sc. Šemsudin Dedić

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. AVP Sava,
3. Sektor za šumarstvo, ovdje,
4. Sektor za poljoprivredu, ovdje,
5. PIU šumarstva i poljoprivrede,
6. Sektor za vode,
7. a/a

Broj: UP/I-04-45-4-371/20
Mostar, 24.07.2020. godine

**Federalno ministarstvo poljoprivrede,
vodoprivrede i šumarstva**
Hamdije Čemerlića 2
71000 Sarajevo

Agencija za vodno područje rijeke Save
Hamdije Čemerlića 39a
71000 Sarajevo

Vlada Zeničko-dobojskog kantona
Kučukovići 2
72 000 Zenica

Kantonalna uprava civilne zaštite ZDK
Zmaja od Bosne bb
72 000 Zenica

Predmet: Zahtjev za pristup informacijama, dostavlja se

Poštovani,

Udruženje „EKO FORUM“ Zenica sa sjedištem na adresi Talića brdo br. 11, Zenica obratilo se Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije sa zahtjevom kao u prilogu. Isti Vam prosljeđujemo na nadležno postupanje u skladu sa članom 13. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 32/01 i 48/11).

S poštovanjem,

Prilog: Kao u tekstu

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- Udruženje „EKO FORUM“ Zenica,
Talića brdo 11, 72 000 Zenica
- evidenciji
- a/a

MINISTAR
Nermin Džindić



3

Broj: 0109-12-2201/2020

Sarajevo, 30. 07. 2020. godine

Na osnovu člana 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama Bosne i Hercegovine Federacije BiH ("Službene novine FBiH" 32/01, 48/11), a rješavajući po Zahtjevu Udruženja „EKO FORUM“ Zenica broj: 17/20 od 13.07.2020. godine Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine donosi sljedeće:

Rješenje

1. Odobrava se Zahtjev Udruženja „EKO FORUM“ Zenica za pristup informacijama broj: 17/20 od 13.07.2020. godine za dostavu informacije o realizaciji planiranih aktivnosti Kantonalnog Ekološkog Akcionog Plana ZDK (KEAP ZDK) od aprila 2017- do aprila 2020. godine.

Obrazloženje

Shodno članu 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" 32/01, 48/11) Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine potvrđuje navode iz tačke 1. dispozitiva ovog Rješenja i Udruženju „EKO FORUM“ Zenica koje se obratilo se Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH (u daljem tekstu: Fond) za dostavu podataka Kantonalnog Ekološkog Akcionog Plana ZDK (KEAP ZDK) od aprila 2017- do aprila 2020. godine, koje je Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH identifikovao kao nosilac po sljedećim aktivnostima iz Kantonalnog Ekološkog Akcionog Plana ZDK (KEAP ZDK):

2.1.1. Industrija: Poticaj primjeni povoljnih tehnoloških procesa u proizvodnji u kojima se postižu značajne uštede vode;

4.1.2. Stvarati uvjete preko nadležnih institucija i u skladu sa važećim propisima da se osigura finansiranje projekata po javnim pozivima Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH u ukupnom iznosu prema uplati naknada sa područja ZDK;


4.1.3. Stvarati uvjete za ravnomjerniju raspodjelu finansijskih sredstava po svim sektorima okoliša, što podrazumjeva značajnije usmjeravanje sredstava u realizaciju projekata u sektor zaštite zraka, upravljanja otpadom (promoviranja selektivnog prikupljanja i reciklaže otpada), remedijacije kontaminiranog i devastiranog zemljišta i zaštite prirodnih vrijednosti.

Slijedom navedenog u prilogu ovog Rješenja nalazi se tabelarni prikaz korisnika sredstava Fonda.

Tabelarni prikaz čini sastavni dio ovog Rješenja.

Zbog svega navedenog odlučeno je kao u izreci ovog Rješenja.

v.d. direktor


dr.sci.oec. Fuad Čibukčić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja može se izjaviti prigovor Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH u roku od 8 dana od dana njegovog prijema.

Dostaviti:

- „EKO FORUM“ Zenica - ul. Talića brdo br.11, 72000 Zenica

- a/a

Korisnik	Naziv	Grad	Kanton	SignedOn (potpisan)	Completed	Ugovoreno	Placeno	Napomena
Općina Olovo	Izgradnja i rekonstrukcija seoske infrastrukture u Općini Olovo za naselja Kruševo, Progošvo, gornje Olovo i Zagrade	Olovo	Ze-Do	19.01.2016.	01.06.2017.	80.000,00	80.000,00	
Općina Vareš	Hitna intervencija i sanacija šteta uzrokovanih poplavama na kolektoru Bukov potok i sanaciju korita rijeke Slavnje-Općina Vareš	Vareš	Ze-Do	21.09.2016.	21.09.2017.	100.000,00	100.000,00	
Općina Usora	Izvedba kanalizacijskog sustava Žabljak, Općina Usora	Usora	Ze-Do	18.04.2017.	17.04.2018.	300.000,00	300.000,00	
Općina Tešanj	Izgradnja kolektora BI (dionica II dio) na projektu odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na području Općine Tešanj (WATSAN)	Tešanj	Ze-Do	04.01.2017.	22.11.2017.	300.000,00	300.000,00	
Općina Žepče	Desnobočni fekalni kolektor sa priključkom na postojeći lijevoobalni kolektor duž rijeke Bosne - Općina Žepče	Žepče	Ze-Do	17.05.2017.	31.10.2017.	100.000,00	88.604,59	
Općina Kakanj	Izgradnja kanalizacijskog sistema u slivu rijeke Trstionice - Faza II	Kakanj	Ze-Do	03.10.2017.		100.000,00	80.000,00	Projekt u implementaciji
Općina Breza	Učevljenje potoka Jasike - Faza I (dionica II), Općina Breza	Breza	Ze-Do	31.03.2017.	18.10.2017.	40.000,00	37.254,00	
FAH-Kožar d.o.o.	Glavni projekat za postrojenje za prečišćavanje tehnoloških otpadnih voda tvornice za obradu koža FAH-Kožar doo Visoko	Visoko	Ze-Do	10.05.2017.		50.000,00	16.117,80	Ugovor otkazan, korisnik djelimično izvršio ugovorom preuzete obaveze
Općina Maglaj	Izrada elaborata - Katastar objekata vodosnabdijevanja Općine Maglaj, sa prijedlogom sistema organizacije, nadzora i rešgovaranja u krznim situacijama	Maglaj	Ze-Do	19.05.2017.	21.12.2017.	25.000,00	24.583,40	
Općina Doboj Jug	Izrada Glavnog projekta sekundarne kanalizacione mreže otpadnih voda na području Općine Doboj Jug	Doboj Jug	Ze-Do	23.03.2017.	18.04.2017.	10.000,00	8.026,20	
JKP Radnik d.o.o. Zavidovići	Sanacija postojeće deponije komunalnog otpada Općine Zavidovići i izgradnja pratećih sadržaja prilagođenih regionalnom konceptu odlaganja otpada Dio projekta - Sortirnica sa pretovarnom stanicom postepenog zatvaranja deponije i izgradnje pratećih sadržaja prilagođenih regionalnom konceptu odlaganja komunalnog otpada - realizacija II faze izrade projektno dokumentacije za sanaciju	Zavidovići	Ze-Do	18.04.2017.		100.000,00	0,00	Ugovor otkazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete obaveze
Općina Breza	Izrada projektno dokumentacije za rekonstrukciju glavnog transportnog cijevovoda Bukovica	Breza	Ze-Do			30.000,00	0,00	Ugovor otkazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete obaveze
Općina Kakanj	Izgradnja fekalne kanalizacije naselja Misunići - općina Maglaj - nastavak izgradnje	Kakanj	Ze-Do	03.06.2017.	04.09.2017.	20.000,00	10.576,80	
Općina Maglaj	Formiranje novih i rekonstrukcija starih gradskih drvoreda - Rekreaciona zona "Babina Rijeka" - II faza	Maglaj	Ze-Do			30.000,00	0,00	Ugovor otkazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete obaveze
Grad/Općina Zenica		Zenica	Ze-Do	18.12.2017.	17.12.2018.	62.000,00	18.163,67	

ELEKTROPRIVREDA BIH- TERMOELEKTRANA	Uspostavljanje osnovnog energetsčkog inormacionog sistema u Termoelektrani Kakanj	Kakanj	Ze-Do	16.06.2017.	19.07.2017.	28.000,00	28.000,00	28.000,00	
Grad/Općina Zenica	Projekat sanacije javne rasvjete Šetnica uz desnu obalu rijeke Bosne	Zenica	Ze-Do	18.12.2017.	26.12.2017.	23.500,00	23.500,00	13.336,00	
Općina Breza	Izrada projektno-tehničke dokumentacije za projekat Nadogradnje postojeće rasvjete u energetski efikasniju javnu rasvjetu na području grada Breza	Breza	Ze-Do	14.08.2017.	12.04.2018.	6.100,00	6.100,00	5.080,80	
KOTEKS D.O.O. TEŠANJ	Glavni projekat tehnoloških i oborinskih otpadnih voda u pogonu preduzeća Koleks doo Tešanj	Tešanj	Ze-Do	29.12.2017.	14.03.2018.	20.000,00	20.000,00	20.000,00	
Općina Tešanj	Izgradnja kolektora BI - dio, kroz Općinu Usora, projekat odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na području Općine Tešanj/WATSAN	Tešanj	Ze-Do	14.08.2018.	10.05.2019.	300.000,00	300.000,00	300.000,00	Ugovor okazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete
Općina Usora	Izvedba kanalizacijskog sustava "Žabljak", Općina Usora	Usora	Ze-Do			200.000,00	200.000,00	0,00	Ugovor okazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete
Grad/Općina Zenica	Sanacija klizišta, putne infrastrukture i riječnih korita u slivu Babine rijeke	Zenica	Ze-Do	23.01.2018.	31.12.2019.	350.000,00	350.000,00	350.000,00	
Općina Olovo	Izrada idejnog i glavnog projekta izgradnje postrojenja za prečišćavanje miješanih otpadnih voda u općini Olovo	Olovo	Ze-Do			30.000,00	30.000,00	0,00	Ugovor okazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete
Regionalna deponija "Mošćanica" d.o.o. Zenica	Nabavka i instaliranje uređaja za prečišćavanje deponijskog filtrata na Regionalnoj deponiji Mošćanica Zenica	Zenica	Ze-Do			100.000,00	100.000,00	0,00	Ugovor okazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete
JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica	na području ZDK sa planom aktivnosti, uključujući i Program uklanjanja postojećih odlagališta, jama i groblja za otpade životinjskog porijekla sa procjenom sredstava	Zenica	Ze-Do	17.07.2018.	16.09.2019.	30.000,00	30.000,00	24.135,08	
Općina Kakanj	Izrada studije izvodljivosti izgradnje sistema za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda za izletišta Ponjari u Općini Kakanj	Kakanj	Ze-Do			15.000,00	15.000,00	0,00	Ugovor okazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete
JP Grijanje d.o.o. Kakanj	Izrada projektno dokumentacije "Glavni projekat vrelovođa u gradu Kaknju"	Kakanj	Ze-Do	07.06.2018.	26.06.2018.	6.000,00	6.000,00	5.621,80	
JU Univer. u Zenici-OJ Met inst Kemal Kapet- Zav za zaš. i ekol.	Primjena tehnologija bioremedijacije u remedijaciji poljoprivrednog zemljišta na području Zenice (pilot projekat)	Zenica	Ze-Do	12.06.2018.	07.03.2019.	20.000,00	20.000,00	19.957,65	
FEA Inicijativa za šumarstvo i okoliš	Plan sanacije degradiranog zemljišta na kizštima šireg područja Topčić Polja	Zenica	Ze-Do	05.07.2018.	05.07.2019.	40.000,00	40.000,00	39.950,00	Ugovor okazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete
Grad/Općina Visoko	Uređaj za počišćavanje otpadnih voda u naselju Oštrac	Visoko	Ze-Do			70.000,00	70.000,00	0,00	
Općina Maglaj	Izgradnja fekalne kanalizacije naselja Misurčić - Općina Maglaj - nastavak izgradnje	Maglaj	Ze-Do	14.08.2018.	29.04.2019.	30.000,00	30.000,00	28.917,46	

JKP Vis d.o.o. Doboj Jug	Izgradnja I faza sekundarne kanalizacione mreže otpadnih voda	Doboj Jug	Ze-Do	17.07.2018.	25.12.2018.	50.000,00	48.781,39	
JU Univer. u Zenici-OJ Met inst Kemal Kapet- Zav za zašti. i ekol.	Uspostava centra za monitoring okoliša ZDK	Zenica	Ze-Do	05.07.2018.	08.01.2019.	80.000,00	80.000,00	
ELEKTROPRIVREDA BIH- TERMOELEKTRANA	Nabavka novih analizatora za emisione stanice 300m iz zbirnog kanala blokova 5 i 6	Kakanj	Ze-Do	23.05.2018.	12.07.2018.	20.000,00	20.000,00	
ALBA ZENICA d.o.o. Zenica	Povećanje kapaciteta primarnog razdvajanja otpada i pripreme sekundarnih sirovina	Zenica	Ze-Do	06.09.2018.	22.02.2019.	100.000,00	100.000,00	
Općina Breza	postepenog zatvaranja deponije i izgradnja pratećih sadržaja prilagođenih regionalnom konceptu odlaganja komunalnog otpada - realizacija II (druge) faze izrade projektne dokumentacije za s	Breza	Ze-Do			15.000,00	0,00	Ugovor otkazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete obaveze
JU Dom zdravlja Kakanj	Izrada audita u svrhu povećanja energetske efikasnosti u JU Dom zdravlja Kakanj	Kakanj	Ze-Do	08.05.2018.	30.11.2018.	5.920,00	5.920,00	
Općina Kakanj	Provođenje detaljnih energetskih pregleda za višestambene objekte: Soliter 1., Soliter 2., Soliter 3., Općina Kakanj	Kakanj	Ze-Do	05.07.2018.	11.10.2018.	29.000,00	25.031,70	
JU Kantonalna bolnica Zenica	Izrada studije za zamjenu postojeće rasvjete sa LED rasvjetom	Zenica	Ze-Do	30.07.2018.	03.07.2019.	18.720,00	4.477,82	
Općina Olovo	Provođenje detaljnog energetskog pregleda i izrada projekta mašinskih instalacija za objekat Općine Olovo	Olovo	Ze-Do	23.07.2018.	11.02.2019.	11.270,00	10.819,20	
JU Univerzitet u Zenici - Studentski centar	Unaprjeđenje korištenja energije	Zenica	Ze-Do	17.07.2018.	05.11.2018.	50.000,00	48.859,20	
Općina Tešanj	Izgradnja kolektora B - V dlo, kroz Općinu Usora, Projekat odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na području Općine Tešanj (WATSAN)	Tešanj	Ze-Do	11.09.2018.	09.09.2019.	390.000,00	390.000,00	
Općina Usora	Izvedba kanalizacijskog sustava Žabljak, Općina Usora	Usora	Ze-Do			400.000,00	0,00	Ugovor otkazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete obaveze
Novinsko izdavačko privredno društvo "Naša rijec" d.o.o. Zenica	Časopis ZE-DO eko	Zenica	Ze-Do	27.04.2018.	28.01.2019.	14.000,00	14.000,00	
Općina Tešanj	nabavke i ugradnje pumpi i izvođenja elektranstacija) - projekat odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na području općine Tešanj (WATSAN)	Tešanj	Ze-Do	19.12.2018.	25.09.2019.	250.000,00	250.000,00	
Regionalna deponija "Mošćanica" d.o.o. Zenica	Nabavka i instalisanje uređaja za prečišćavanje deponijskog filtrata na Regionalnoj deponiji Mošćanica	Zenica	Ze-Do	25.05.2019.	16.07.2019.	100.000,00	100.000,00	
Grad/Općina Zenica	Izrada plana upravljanja otpadom za Grad Zenica	Zenica	Ze-Do	12.04.2019.	12.04.2020.	18.000,00	10.998,00	

Općina Olovo	Izrada idejnog i glavnog projekta izgradnje postrojenja za prečišćavanje mješanih otpadnih voda u naselju Olovo	Olovo	Ze-Do	17.09.2019.	05.12.2019.	42.300,00	0,00	Ugovor otkazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete obaveze
Općina Maglaj Cener 21 - Centar za energiju, oholinu i resurse	Izmještanje dijela motornog saobraćaja iz gradskog jezgra općine Maglaj - priprema projektne dokumentacije	Maglaj	Ze-Do	17.09.2019.	05.12.2019.	50.000,00	39.716,60	
Proizvodno i prometno društvo Prunus d.o.o.	Istraživanje borealnih sova i šumske sove na području Vareša sa provođenjem mjera aktivne zaštite	Vareš	Ze-Do	22.05.2019.	26.06.2020.	15.000,00	10.099,63	
Čitadela d.o.o. Sarajevo	Bioremedijacija i sanacija tla upotrebom autoritornog sadnog materijala na gornjim kotama Deponije šljake i pepela na lokalitetu Turbići - TE Kakanj	Kakanj	Ze-Do	07.02.2019.	30.04.2019.	80.000,00	80.000,00	
Općina Žepče	Plan remedijacije poljoprivrednog zemljišta na lokaciji Vozuća, općina Zavidovići	Zavidovići	Ze-Do	07.12.2018.	04.12.2019.	40.000,00	39.987,27	
JKP Vis d.o.o. Doboj Jug	Desnoobalni fekalni kolektor sa priključkom na postojeći lijevoobalni kolektor duž rijeke Bosne - Općina Žepče (Faza III)	Žepče	Ze-Do	24.04.2019.		100.000,00	19.288,42	Projekt u implementaciji
Grad/Općina Zenica	Fekalna kanalizacija Kanal III i sistemu separate kanalizacije Općine Doboj Jug	Doboj Jug	Ze-Do			50.000,00	0,00	Ugovor otkazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete obaveze
JKP Visoko	Izgradnja fekalne kanalizacione mreže u naselju Zbiđe, općina Visoko sa uređajem za biološko prečišćavanje sanitarno-fekalnih voda	Visoko	Ze-Do			50.000,00	0,00	Ugovor otkazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete obaveze
Općina Breza	Sadnja drveća između industrijske zone i stambenog naselja u Gradu Zenici	Zenica	Ze-Do	12.04.2019.	30.05.2019.	27.000,00	12.328,80	
J.P. Grijanje d.o.o. Zenica	Izrada projektno-tehničke dokumentacije za projekat Izgradnja kružnih razvodnica na teritoriji Općine Breza	Breza	Ze-Do	22.04.2019.	22.09.2019.	6.520,00	5.325,84	
JUJ Dom zdravlja Olovo	Izrada projektno-tehničke dokumentacije za toplifikaciju uže gradske jezgre u naselju Pišće i dijelova grada Zenica - Podtrežje, Zmajevac, Tetovo i Poslovna zona Zenica 1	Zenica	Ze-Do			45.000,00	0,00	Ugovor otkazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete obaveze
ALBA ZENICA d.o.o. Zenica	Proširenje mreže sistema sakupljanja i odvoza čvrstog otpada na teritoriji općine Breza	Breza	Ze-Do	12.04.2019.	17.09.2019.	50.000,00	46.659,60	
Grad/Općina Zenica	Namjensko vozilo za pražnjenje podzemnih kontejnera	Zenica	Ze-Do	22.05.2019.	05.07.2019.	50.000,00	50.000,00	
JUJ Dom zdravlja Olovo	Podzemni kontejneri za odvojeno prikupljanje otpada	Zenica	Ze-Do	22.04.2019.	01.08.2019.	20.000,00	20.000,00	
JKP Visoko	Provođenje detaljnog energetskog pregleda objekta Javna ustanova Dom zdravlja Olovo	Olovo	Ze-Do	07.05.2019.	26.12.2019.	9.000,00	8.900,00	
JKP Visoko	Visoko sa adresama: Čaršijska br. 49, 51, 53, Naselje Luke III B, Naselje Luke III C4, Naselje Luke III C3, Novo naselje ul. X br. 1, Aleje Sehida Resula 11 i 13, Patriotske lige II, Naselje	Visoko	Ze-Do	10.07.2019.	24.06.2020.	30.000,00	27.000,00	

Općina Maglaj	Maglaj - EE fasade za upravljanje energijom:	Maglaj	Ze-Do	22.05.2019.	10.10.2019.	25.000,00	17.667,40	
Grad/Općina Zenica	Izrada detaljnih energetskih pregleda na području grada Zenica	Zenica	Ze-Do	10.04.2019.	16.07.2019.	20.000,00	20.000,00	
EKO-servis d.o.o.	Mašina za reciklažu otpadnih ulja	Tešanj	Ze-Do	13.05.2019.	25.10.2019.	59.000,00	59.000,00	
Općina Maglaj	Izgradnja Gradskog parka u Maglaju	Maglaj	Ze-Do	10.05.2019.	24.12.2019.	71.000,00	71.000,00	
Grad/Općina Zenica	Pješačka staza u parku Kamberovića polje	Zenica	Ze-Do	20.06.2019.	20.09.2019.	30.000,00	30.000,00	
Općina Doboj Jug	Proširenje sistema kanalizacije - izgradnja primarnih kolektora na području općine Doboj Jug	Doboj Jug	Ze-Do	03.09.2019.		150.000,00	63.033,17	Projekt u implementaciji
Općina Usora	Izvedba kanalizacionog sustava "Žabljak", općina Usora	Usora	Ze-Do	28.03.2019.		250.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Općina Doboj Jug	Proširenje sistema kanalizacije- izgradnja primarnih kolektora na području općine Doboj Jug	Doboj Jug	Ze-Do			100.000,00	0,00	Ugovor otkazan, korisnik nije izvršio ugovorom preuzete obaveze
Grad/Općina Visoko	Uređaj za prečišćavanje otpadnih voda u naselju Oštrac	Visoko	Ze-Do	24.05.2019.		60.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Regionalna deponija "Mošćanica" d.o.o. Zenica	Nabavka i instaliranje uređaja za prečišćavanje deponijskog filtrata na Regionalnoj deponiji "Mošćanica"	Zenica	Ze-Do	29.05.2019.	26.07.2019.	70.000,00	70.000,00	
Općina Maglaj	Izrada idejnog projekta izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda - Općina Maglaj	Maglaj	Ze-Do	10.05.2019.	06.02.2020.	27.000,00	23.166,00	
JP Regionalni vodovod "Plava voda" d.o.o.	Regionalni vodovod Plava voda	FBIH	Ze-Do	28.06.2019.		6.129.345,00	117.500,01	Višegodišnji projekt-rok završetka 28.06.2034. godine
Općina Maglaj	Izgradnja fekalne kanalizacije naselja Misunić - općina Maglaj - nastavak izgradnje	Maglaj	Ze-Do	19.02.2020.		90.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Regionalna deponija "Mošćanica" d.o.o. Zenica	Nabavka i instaliranje uređaja za prečišćavanje deponijskog filtrata na Regionalnoj deponiji "Mošćanica"	Zenica	Ze-Do	20.01.2020.	22.01.2020.	100.000,00	100.000,00	
Općina Doboj Jug	Proširenje sistema kanalizacije-izgradnja sekundarnih kolektora na području općine Doboj Jug	Doboj Jug	Ze-Do	27.01.2020.		50.000,00	22.524,50	Projekt u implementaciji
Općina Olovo	Izrada projektno tehničke dokumentacije na nivou idejnog i glavnog projekta za prečišćavanje otpadnih voda u naselju Olovske Luke, Općina Olovo	Olovo	Ze-Do	06.02.2020.		12.000,00	0,00	Projekt u implementaciji

projekti ZDK (2)

JKP Broštica d.o.o. Olovo	Izrada Elaborata zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorište "Zeeleni vir" u Općini Olovo	Olovo	Ze-Do	03.04.2020.		11.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Općina Olovo	za izgradnju objekata u svrhu sanacije postojeće deponije komunalnog otpada i izgradnju pratećih sadržajipriklagodenih regionalnom konceptu odlaganja otpada na lokalitetu "Gradina" na	Olovo	Ze-Do	06.02.2020.		30.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
PREVENT LEATHER d.o.o. Visoko	Studija o obradi i zbrinjavanju organskog otpada koji nastaje u procesu mehaničke obrade kože	Visoko	Ze-Do			20.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
JP "ZENICAGAS" d.o.o. Zenica	Izrada idejnog i dijela Glavnog projekta razvoja distributivne gasne mreže u Gradu Zenica	Zenica	Ze-Do	20.01.2020.		10.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Općina Maglaj	Gradski park Maglaj - nastavak izgradnje	Maglaj	Ze-Do	27.02.2020.		96.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Općina Kakanj	Natavka novih uređaja za kontinuirano praćenje kvaliteta zraka ma području Općine Kakanj	Kakanj	Ze-Do	31.01.2020.		50.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
JU Zavičajni muzej Visoko	Inventarizacija, kartiranje i praćenje stanja vista i staništa divljih vrsta orhideja na području ZDK	Visoko	Ze-Do	25.02.2020.		15.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
JP Vodokom d.o.o. Kakanj	Rekonstrukcija glavnog transportnog cjevovoda Bukovica-Prva, dio dionice- Filter stanica- Ildža	Kakanj	Ze-Do	23.03.2020.		140.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Grad/Općina Zenica	Izgradnja kanalizacionog sistema na području sliva Babina rijeka - Zenica	Zenica	Ze-Do	19.02.2020.		120.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Grad/Općina Zenica	Uspostavljanje sistema javnih bicikala u gradu Zenica	Zenica	Ze-Do	09.03.2020.		60.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
JP Grijanje d.o.o. Kakanj	Izrada PTD "Glavni projekat magistralnog vrelovoda pripadajućih ogranaka u gradu Kakanju od TE Kakanj do TPg"	Kakanj	Ze-Do	23.03.2020.		50.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Grad/Općina Visoko	Vanjsko uređenje Kulturnog centra "Altindag" Visoko	Visoko	Ze-Do			50.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Zenička razvojna agencija ZEDA d.o.o. Zenica	Rješenje holikulturnog uređenja prostora uz granicu Poslovne zone Zenica 1 prema Arcelor Mittalu i GGM-u	Zenica	Ze-Do	20.01.2020.	17.02.2020.	20.000,00	20.000,00	
KJD (Komunalno javno društvo) d.o.o. Maglaj	Selekcija otpada na mjestu nastanka	Maglaj	Ze-Do	23.01.2020.		90.000,00	47.979,62	Projekt u implementaciji
ALBA ZENICA d.o.o. Zenica	Unapređenje sistema sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zenice- 2019	Zenica	Ze-Do	09.03.2020.		100.000,00	82.250,00	Projekt u implementaciji
Općina Žepče	Uspostava selektivnog prikupljanja otpada na širem području općine Žepče	Žepče	Ze-Do	31.01.2020.	26.05.2020.	80.000,00	70.902,00	

JP Rad d.d. Tešanj	Nabavka i ugradnja vage na ulazu na odlagalište sa pratećim softverom	Tešanj	Ze-Do	27.01.2020.		35.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Općina Zavidovići	Postavljanje zelenih otoka na 10 lokacija u urbanoj dijelu općine Zavidovići sa postavljanjem "zvono" kontejnera	Zavidovići	Ze-Do	05.02.2020.		30.000,00	20.124,00	Projekt u implementaciji
Općina Kakanj	Sanacija i izolacija kosog i ravnog krova na objektima JU za predškolski odgoj i obrazovanje "Mladost" Kakanj, općina Kakanj	Kakanj	Ze-Do	31.01.2020.		100.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Grad/Općina Zenica	Projekat utopljanja Doma armije	Zenica	Ze-Do	09.03.2020.		80.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Općina Maglaj	Provođenje mjera EE na javnoj rasvjeti u Maglaju	Maglaj	Ze-Do	19.02.2020.		40.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
Grad/Općina Zenica	Uklanjanje ambrozije sa područja grada Zenice	Zenica	Ze-Do	09.03.2020.		6.300,00	0,00	Projekt u implementaciji
ALBA ZENICA d.o.o. Novinsko izdavačko privredno društvo "Naša riječ" d.o.o. Zenica	Učestvuj u pravilnom postupanju sa otpadom-recikliraž	Zenica	Ze-Do	09.03.2020.		40.000,00	0,00	Projekt u implementaciji
	Časopis "ZE-DO eko"	Zenica	Ze-Do	31.01.2020.		15.000,00	7.500,00	Projekt u implementaciji
						13.363.975,00	4.209.165,42	

Broj: 13/08-02-4-481-834/20

Datum: 16.07.2020.godine

Udruženje „ EKO FORUM“ Zenica
72 000 ZENICA
Talića brdo 11

PREDMET: Dostava podataka

VEZA: Vaš akt broj 26/20 od 13.07.2020.godine

Zahtjevom broj i datum kao u vezi, obratili ste se Poreznoj upravi Federacije BiH-Središnji ured Sarajevo, za dostavu podataka vezanu za projekat „Građanski monitoring realizacije KEAP-ZDK“.

U vezi sa navedenim dostavljamo Vam podatke sa kojima Porezna uprava Federacije BiH raspolaže, odnosno o kojima vodi evidenciju u bazi podataka, a odnose se na broj dostavljenih Obrazaca ONŠ – obračun naknade za opće korisne funkcije šuma i podatke o iznosu izvršenih uplata naknade za opće korisne funkcije šuma, vrsta šifre prihoda 722451, poreznih obveznika sa područja Zeničko-dobojskog kantona. Podaci obuhvataju tri godine, i to: 2017.;2018. i 2019.godinu.

1. Broj podnesenih Obrazaca ONŠ

2017.godina	2018.godina	2019.godina
8.737	10.969	11.166

2. Iznos uplaćene naknade za opće korisne funkcije šuma u ZDK-u

2017.godina	2018.godina	2019.godina
7.552,97 KM	17.225,60 KM	14.668,84 KM

Sa ostalim podacima iz Zahtjeva koji se odnose na naknadu za opće korisne funkcije šuma, odnosno na aktivnosti iz tačke 1.5.1.KEAP ZDK: procenat realizacije aktivnosti, iznos utrošenih sredstava, potreba za izmjenom aktivnosti, Porezna uprava Federacije BiH ne raspolaže, jer nije nadležna za vođenje evidencija o istim.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1. Naslovu,
2. U spis,
3. a/a.



5

37/20



Broj: 12-19-12016-2/20
Zenica, 28.08.2020.godine

Udruženje "EKO FORUM" Zenica
Talića brdo 11
72 000 Zenica

PREDMET: Informacija - dostavlja se

Aktom broj: 02-1-19-12016-1/20 od 17.07.2020. godine Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona proslijeđen je od strane Stručne službe Vlade Zeničko-dobojskog kantona na postupanje zahtjev Udruženja „Eko Forum“ Zenica u kojem se pozivajući se na Zakon o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/01 i 48/11) zahtijeva informacija o realizaciji planiranih aktivnosti iz KEAP-a za period 2017.-2020. godina, potrebna u svrhu realizacije projekta "Građanski monitoring realizacije KEAP ZDK" u okviru projekta "Eko BiH".

U vezi sa navedenim zahtjevom informišemo vas kako slijedi:

Kantonalnim ekološkim akcionim planom zaštite okoliša Zeničko-dobojskog kantona za period 2017.-2025. godina je predviđeno da se u cilju monitoringa implementacije projekata predviđenih u KEAP-u formira Radna grupa za praćenje realizacije KEAP-a. Vlada Zeničko-dobojskog kantona je na 138. Sjednici održanoj 29.03.2018. godine donijela Rješenje o imenovanju Radne grupe za praćenje realizacije KEAP-a.

Radnu grupu sačinjavaju predstavnici različitih organa i institucija koji imaju svoje redovne radne zadatke koji uglavnom nisu vezani za oblast okoliša. Rad članova Radne grupe zasniva se na volonterskoj osnovi.

U proteklom periodu Radna grupa nije pokrenula aktivnosti na izradi Izvještaja o realizaciji projekata iz KEAP-a, iz čega proizilazi da to nije odgovarajući način praćenja realizacije projekata.

Intenziviranje aktivnosti na izradi Izvještaja o realizaciji projekata planiranih KEAP-om kao i vođenje monitoringa o realizovanim projektima moguće je postići samo odgovarajućim organizacionim i kadrovskim promjenama.

Zbog toga je neophodno postupiti u skladu sa Zakonom o povjeravanju javnih ovlaštenja („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 12/13) kojim je propisano da se na Univerzitetu u Zenici - OJ Institut „Kemal Kapetanović“ izvrše odgovarajuće organizacione i kadrovske promjene.

Dostavljeno:

1x Naslovu

1 x Stručna služba Vlade (na znanje)

1x a/a



Obradivač akta: Amra Pojskić





Broj: 08-01-01/1-32-1-2127-1/20
Dana: 20.07.2020. godine

UDRUŽENJE "EKO FORUM" ZENICA
ZENICA
ul.Talića brdo br.11

PREDMET: Odgovor , dostavlja se;
VEZA: Vaš akt bro 33/20 od 13.07.2020.godine

U vezi vašeg akta broj i datum veze obavještavamo vas da Ministarstvo unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona ne vodi službene evidencije , po kategorijama iz tabele koju ste dostavili u prilogu vašeg traženje. Zakonom o unutrašnjim poslovima Zeničko-dobojskog kantona ("Sl.novine ZE-DO kantona " , broj 13/18 i 6/19) su propisane nadležnosti unutrašnjih poslova, kao i evidencije koje se vode.

DOSTAVLJENO
1 x Naslovu
1 x a/a



49/20

13



**JAVNO PREDUZEĆE
ŠUMSKO PRIVREDNO DRUŠTVO
ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA
d.o.o. ZAVIDOVIĆI**

JP "ŠPD ZDK" d.o.o. Zavidovići

Upisano u Registar Kantonalnog suda u Zenici pod
brojem 1-9014, Rješenje br. U/1 916/04
ID broj: 4218431050005
PDV Broj: 218431050005 Pot. br.: 05072148
Transakcijski računi:
Union banka d.d. Sarajevo 1020320000013296
ASA Banka d.d. Sarajevo 1340300000062287
Unicredit Bank d.d. Mostar 3384202214508407
Raiffeisen BANK d.d. BiH 1610550016400016

JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići
Služba za zaštitu i certificiranje šuma
Broj: 03-3631-05-4-466/20
Datum: 12.08.2020. godine

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UDRUŽENJE „EKO FORUM“ ZENICA
Talića brdo 11, 72000 Zenica

**PREDMET: INFORMACIJA O REALIZACIJI PLANIRANIH AKTIVNOSTI IZ
KEAP ZDK ZA PERIOD 2017.-2020 .**

Na osnovu Vašeg dopisa br. 25/20 od dana 13.07.2020. godine dostavljamo Vam informacije o realizaciji planiranih aktivnosti iz Kantonalnog ekološkog akcionog plana ZDK (2017-2025). Sve aktivnosti iz KEAP ZDK su provedene vlastitim sredstvima, te u proteklom periodu za njihovu realizaciju nisu donirana nikakva sredstva kako iz domaćih i međunarodnih fondova, tako ni iz budžeta kantona.

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	U kojoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?
1.2.1. Deminiranje šuma i šumskog zemljišta i sanacija šuma nakon deminiranja	538,48 ha	1.200.000,00	Ne
1.3.1. Na osnovu geološko-hidroloških i pedoloških podloga izraditi kartu klizišta i devastiranog šumskog zemljišta	-	-	-
1.3.2. Sanacija klizišta i devastiranog šumskog zemljišta	237,56 ha	597.993,80	Ne
1.5.3. Izvršiti inventarizaciju osnovnih vrsta šumskih plodova u cilju identifikacije s čime se raspolaže u šumama na području ZDK	100%	-	Ne
1.5.4. Stvaranje uvjeta za bržu, intenzivniju i efikasniju konverziju neproduktivnih šuma u produktivne šumske sastojine	-	-	Ne
1.5.5. Stvaranje uvjeta za efikasno i racionalno iskorištavanje sporednih proizvoda šume, kao što su: ljekovito i jestivo, šumski plodovi, gljivo, eterična ulja i proizvodi šumske faune, turizam i druge funkcije šuma	100%	-	Ne
1.5.7. Podizanje nivoa javne svijesti stanovništva o ekološkim i općekorisnim funkcijama šume realizacijom edukativnih programa	-	-	Ne
1.5.8. Provesti inventarizaciju šumskih područja u svrhu identifikacije šuma sa visokim vrijednostima s ciljem stavljanja pod zaštitu, te za rekreaciju i razvoj turizma	ŠGP Olovsko, ŠGP Krivajsko, ŠGP Gornjebosansko	-	Ne

Adresa: Ulica Alije Izetbegovića br. 25, 72 220 Zavidovići.
Tel. 032/877-834, 032/877-753, fax 032/879-029
E-mail: info@spdzdk.ba www.spdzdk.ba



15

1

1.6.1. Provesti certificiranje šuma i implementirati uvjete za upravljanje šumama prema FSC sistemu	34,70 %, ili 62.113,44 ha	25.059,73 KM	Ne
1.7.2. Utvrditi i pratiti devastaciju šuma i šumskog zemljišta	Devastacija šuma i šumskog zemljišta se prati prilikom izrade ŠGO	-	Ne
1.7.4. Efikasan inspekcijски nadzor i dosljedno provođenje zakona i zakonskih propisa, što uključuje bespravnu sječu, eksploataciju šumskih resursa, lov divljači, uzurpaciju šumskog zemljišta, bespravnu i neplansku gradnju objekata i druge nezakonite radnje	Inspekcijски nadzori se provode u skladu sa Zakonima koji tretiraju ovu oblast	-	Ne

- Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK -

1.2.1. Deminiranje šuma i šumskog zemljišta i sanacija šuma nakon deminiranja

Deminiranje šuma i šumskog zemljišta je izvršeno na području PJ „Šumarija“ Olovo na površini od 301,98 ha, te PJ „Šumarija“ Zavidovići na površini od 236,50 ha. Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta koja je deminirana iznosi 538,48 ha (5.384.800 m²). Ukupan iznos koji je utrošen u tu svrhu je cca 1.200.000,00 KM. Deminiranje je izvršeno u potpunosti vlastitim sredstvima, te JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići za ovu aktivnost nisu dodijeljena nikakva sredstva putem domaćih i međunarodnih fondova, budžeta kantona, donacija itd.

1.3.1. Na osnovu geološko-hidroloških i pedoloških podloga izraditi kartu klizišta i devastiranog šumskog zemljišta

Rađene su jedinstvene karte prilikom izrada šumskogospodarskih osnova za pojedina područja. Također, prilikom pojave klizišta, a naročito u periodu 2014-2016 godine, su rađeni projekti na sanaciji klizišta i njihovom pošumljavanju.

1.3.2. Sanacija klizišta i devastiranog šumskog fonda

U posmatranom periodu od aprila 2017. godine do aprila 2020. godine na području gospodarenja JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići nije bilo pošumljavanja klizišta. Pošumljavanje klizišta je izvršeno 2015. godine u našoj PJ Šumariji Zenica, koja je bila najugroženija u poplavama 2014. godine. Tada je pošumljena površina klizišta od 16,4 ha, posađeno je 44.865 komada sadnica i utrošeno 27.155,00 KM. Saniranje devastiranog šumskog fonda podrazumijeva pošumljavanje izdanačkih šuma, šibljaka i goleti, a podaci o pošumljavanju ovih površina su prikazani u slijedećoj tabeli:

Godina izvršenja	Pošumljena površina - ha	Utrošeno sadnica kom. sad./kg sjemena jele	Utrošena finansijaska sredstva - KM
2017.	70,21	206.675 kom/ 0 kg	164.593,10
2018.	77,46	219.795 kom / 34 kg	221.090,00
2019.	87,31	209.790 kom/ 150 kg	200.338,83
2020.	2,60	7.800 kom / 0 kg	11.971,87
Ukupno	237,58	644.060 kom / 184 kg	597.993,80

Adresa: Ulica Alije Izetbegovića br. 25, 72 220 Zavidovići,
Tel. 032/877-824, 032/877-753, fax 032/879-029
E-mail: info@spdzyk.ba www.spdzyk.ba



1.5.3. Izvršiti inventarizaciju osnovnih vrsta šumskih plodova u cilju identifikacije čime se raspolaže u šumama na području ZDK

Područje gospodarenja JP „SPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići se sastoji od pet šumsko-gospodarskih područja za koje su izrađene šumsko-gospodarske osnove za ŠGP „Olovsko“, ŠGP „Gornjebosansko“, ŠGP „Kakanjsko“, ŠGP „Krivajsko“ i ŠGP „Natron-Usorsko-Ukrinsko“. Sve navedene šumsko-gospodarske osnove sadrže planove korištenja sekundarnih šumskih proizvoda.

Međutim, pouzdanu procjenu sekundarnih šumskih proizvoda kao sirovinske baze za iskorištavanje u okviru šuma i šumskog zemljišta nije dala ni jedna važeća šumsko-gospodarska osnova, iako je članom 59. Pravilnika o sadržaju i postupku izrade šumsko-gospodarskih osnova za državne i privatne šume (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 13/13) da Plan korištenja sekundarnih šumskih proizvoda, kao sastavni dio šumsko-gospodarske osnove, a koji se utvrđuje za šumsko-gospodarsko područje kao cjelinu, treba da sadrži:

- a) vrste i količine proizvoda sa arealom rasprostranjenosti, i
- b) uslove koje je potrebno osigurati za korištenje i/ili proizvodnju.

Zbog navedenog stanja, ubuduće, prilikom izrade novih šumsko-gospodarskih osnova treba doći do tačnih podataka o prirodnim resursima sekundarnih šumskih proizvoda i mogućnostima njihovog iskorištavanja. Prilikom budućih sklapanja ugovora o izradi šumsko-gospodarskih osnova treba postavljati uslov izrade Plana korištenja sekundarnih šumskih proizvoda.

U našim šumsko-gospodarskim osnovama postoje samo nepotpuni planovi korištenja sekundarnih šumskih proizvoda, kako slijedi:

- Za grupu sekundarnih šumskih proizvoda ljekovito bilje, šumski plodovi i gljive koji se sakupljaju navedene su vrste koje su zastupljene na području, ali nisu date procjene raspoloživih količina koje se mogu sakupljati.
- Fauna – Vrsta jestivog puža koji se može prikupljati na području ŠGP „Olovsko“, ŠGP „Gornjebosansko“ i ŠGP „Kakanjsko“ je kopneni ili vinogradski puž *Helix pomatia*.
- Mineralne i polumineralne sirovine kao sastavni dio matičnog supstrata čiji su derivati kamen, šljunak, pijesak i treset ne mogu se eksploatirati u šumi i na šumskom zemljištu ukoliko njihovo korištenje nije regulisano članom 26. Zakona o šumama. Za naredni uređajni period očekuje se korištenje ovih sekundarnih proizvoda za vlastite potrebe kantonalnog privrednog društva, pretežno za gradnju i održavanje šumskih komunikacija i ostalih objekata koji će se graditi u svrhu gospodarenja šumama, te za potrebe rasadničke proizvodnje.
- Paša u šumi je regulisana članom 24 Zakona o šumama. Šumsko-gospodarskom osnovom se zabranjuje paša u visokim šumama sa prirodnom obnovom, šumskim zasadima ispod taksacijske granice i u izdanačkim šumama predviđenim za provođenje u viši uzgojni oblik indirektnom konverzijom u stadiju fruktifikacije i formiranja podmlatka.

Prihode od navedenih nedravnih šumskih proizvoda JP „SPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići planira realizovati putem naknada i šumskih такси prema važećem cjenovniku.

1.5.4 Stvaranje uvjeta za bržu, intenzivniju i efikasniju konverziju neproduktivnih šuma u produktivne šumske sastojine

Prevođenje neproduktivnih šuma (izdanačke šume, šibljaci, neobrasle površine) u produktivne šumske sastojine (visoke šume sa prirodnom obnovom) podrazumijeva obezbjeđenje niza faktora kao što su: kvalitetni godišnji planovi šumsko-uzgojnih radova, projektna dokumentacija, kvalitetan sadni materijal za pošumljavanje, kvalitetan izvođač radova i obezbijeđena finansijska sredstva za izvršenje radova. Ovi radovi se mogu finansirati iz vlastitih sredstava, kao i iz drugih izvora finansiranja (namjenski fondovi Federacije BiH i Ze-Do kantona, Federalni fond za zaštitu okoliša itd). Najčešće se radovi pošumljavanja neproduktivnih površina finansiraju vlastitim sredstvima, a jedan manji dio iz namjenskih finansijskih sredstava za oblast šumarstva Ze-Do kantona (2017. godina).

Planom šumsko-uzgojnih radova za 2020. godinu predviđeno je pošumljavanje izdanačkih šuma i neproduktivnih površina u iznosu 241,46 ha i planiranim troškovima od 462.715,70 KM. U prethodne tri godine nepostojanje kvalitetnih izvođača radova u svim poslovnim jedinicama – Šumarijama, koji se angažuju putem tendera, je bio ograničavajući faktor za izvršenje planiranih šumsko-uzgojnih radova.

U tekućoj godini aktuelna situacija u Federaciji BiH sa proglašenjem stanja prirodne nesreće zbog pandemije koronavirusa je negativno uticala na sve segmetne poslovanja Preduzeća, pa tako i na izvršenje planiranih šumsko-uzgojnih radova u sklopu kojih je planirano pošumljavnje izdanačkih šuma, šibljaka i neobraslih površina.

1.5.5. Stvaranje uvjeta za efikasno i racionalno iskorištavanje sporednih proizvoda šuma, kao što su: ljekovito i jestivo bilje, šumski plodovi, gljive, eterična ulja i proizvodi šumske faune, turizam i druge funkcije šuma

Danas pod utjecajem nastalih klimatskih promjena sve je jasnije da se šumarska struka treba snažnije osloniti na multifunkcionalni karakter resursa kojim gospodari, te potrajno koristiti sve njegove proizvode i usluge. Uz drvo, tu je niz nedrvenih proizvoda i usluga koje šuma pruža. Nedrvne šumske proizvode i usluge čine razni plodovi šumskog drveća i grmlja, gljive, razni predmeti izrađeni od sitnog drvnog i nedravnog materijala i sl.

Pored proizvodnje drveta šume FBiH daju i niz drugih proizvoda (gljive, aromatične i ljekovite biljke, šumsko voće i plodovi, biljke ili dijelovi biljaka za cvjetne aranžmane itd.) koji su u prethodnom periodu relativno malo korišteni. Odnos prema ovim proizvodima šuma i šumskog zemljišta najbolje prikazuje i činjenica da su se i službeno nazivali „sporedni šumski proizvodi“ ili „sekundarni šumski proizvodi“. Bez obzira na mnoštvo i njihove socijalne, ekonomske i ekološke vrijednosti, ovi proizvodi do danas nisu adekvatno vrednovani niti je gospodarenje ovim proizvodima bilo adekvatno.

Eksploatacija sekundarnih proizvoda koje daje šuma regulirana je zakonima u gotovo svim zemljama svijeta. Postoje propisana pravila na koji način sakupljati određenu biljnu vrstu ili šumski plod. Većina berača se ne pridržava propisanih pravila, niti vodi računa o količinama

koje se beru. Štete koje naprave nesavjesni berači nisu samo gubici u materijalnom smislu, već i uništavanje staništa pojedinih biljnih vrsta kojima u konačnici prijeti potpuno nestajanje. Šumski predjeli kriju bezbroj načina za dobru zaradu uz relativno mala ulaganja.

Odabir vrsta za korištenje, kao i planirane količine za korištenje moraju biti u skladu sa očuvanjem biodiverziteta i ostalih ekoloških i socijalnih funkcija šuma i šumskog zemljišta.

Sa ciljem planskog iskorištavanja sekundarnih šumskih proizvoda JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići svake godine još od 2017. godine izrađuje Program gospodarenja sekundarnih šumskih proizvoda, kojim se reguliše iskorištavanje i sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda na području gospodarenja.

Program gospodarenja sekundarnim šumskim proizvodima se donosi u skladu sa članom 26. Zakona o šumama (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 8/13), Pravilnikom o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih šumskih proizvoda (Službene novine Zeničko – dobojskog kantona broj 13/13) i u skladu sa važećim šumsko gospodarskim osnovama za ŠGP „Olovsko“ (2012.-2021.), ŠGP „Gornjebosansko“ (2013.-2022), ŠGP „Kakanjsko“ (2013. -2022.), ŠGP „Krivajsko“ (2017.- 2026.) i ŠGP „Natron Usorsko Ukrinsko“ (2018.-2027.).

Program sadrži slijedeće podatke:

- Definisane vrste sekundarnih šumskih proizvoda,
- Definisane izvršilaca korištenja,
- Iskorištavanje ljekovitog bilja, šumskih plodova i gljiva (opis vrsta, raspoložive količine za korištenje - maksimalne količine za sakupljanje „Kvota“, dinamika/vrijeme sakupljanja ljekovitog bilja, šumskih plodova i jestivih gljiva, uputstva o načinu sakupljanja, promet ljekovitog bilja, šumskih plodova i jestivih gljiva),
- Korištenje faune (opis vrsta, promet),
- Korištenje iglica i šišarica za destilaciju eteričnih ulja, grana za vijence, ostale biomase i smole,
- Korištenje mineralnih i organskih sirovina (pregled pozajmišta po Šumarijama, promet),
- Posebne napomene za svaku vrstu sekundarnih šumskih proizvoda za realizaciju Programa.

Prilikom izrade Programa poseban problem je bilo utvrđivanje maksimalnih godišnjih količina sekundarnih šumskih proizvoda za sakupljanje - „Kvota“.

S obzirom da u našim šumsko – gospodarskim osnovama ne postoji procjena resursa („kvote“) iste su uzete iz Projekta „Identifikacija ljekovitih biljnih vrsta FBiH“ koju je uradio Agromediterranski fakultet Mostar Univerziteta „Džemal Bijedić“. Ovaj Projekat obrađuje tematiku koja se odnosi na ukupan razvoj MAP sektora (Medicinsko – ljekovito i aromatično bilje) uključujući gljive i druge šumske proizvode. Zadatak Projekta je da kroz inventarizaciju ljekovitih biljnih vrsta i definisanje njihovog statusa, kao i norme njihove godišnje eksploatacije predloži viziju razvoja sektora sa prijedlogom konkretnih mjera i sa mogućnošću primjene u široj proizvodnoj praksi.

Eksploataciju pojedinih vrsta ili njihovih dijelova iz člana 12. navedenog Pravilnika se u potpunosti zabranjuje, a to su:

- Lincura – srčanik (*Gentiana lutea*),
- Kačun (*Orchis moris*) i druge vrste *Orchis* i *Dactylorhiza*,
- Islandski lišaj (*Cetraria islandica*),
- Arnika (*Arnica montana*) vađenje korijena,
- Vađenje micelija svih vrsta gljiva,
- Riječni rak (*Astacus astacus*).

Na temelju objektivnih utvrđenih procjena rasprostranjenosti i raznovrsnosti ljekovitih biljnih vrsta, posebno njihove održivosti, tabelarno su prikazane maksimalne godišnje količine za sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda (svježa biomasa izražena u tonama-t) – „Kvote“.

Maksimalne godišnje količine sakupljanja ljekovitog bilja, šumskih plodova i jestivih gljiva u formi tabela se nalaze u prilogu Programa iskorištenja sekundarnih šumskih proizvoda. U slučaju nepostojanja „Kvote“ stručni zaposlenici Šumarija će utvrditi količine sekundarnih šumskih proizvoda koji se mogu sakupljati. Na osnovu urađenog Programa svake godine, prije početka sezone sakupljanja provodi se postupak izbora pravnog lica – otkuplivača sekundarnih šumskih proizvoda.

JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići ne poduzima aktivnosti u vlastitoj režiji na sakupljanju, skladištenju, doradi i prometu sekundarnih šumskih proizvoda. Shodno članu 7. Pravilnika o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih šumskih proizvoda (Službene novine Ze-đo kantona broj 13/13) sakupljanje, skladištenje, dorada i promet ljekovitog bilja, šumskih plodova i gljiva ustupa se drugim pravnim licima - otkuplivačima na osnovu ugovora i to je zadnjih godina osnovni vid korištenja ovih proizvoda.

Otkuplivač je pravno lice ili udruženje registrovano za otkup, preradu i promet sekundarnih šumskih proizvoda. Sakupljači pravnog lica moraju kod sebe imati potvrdu, koju je dužan staviti na uvid odgovornom licu zaduženom za kontrolu i promet sekundarnih šumskih proizvoda (zaposlenici ŠPD-a, inspekcija, policija itd.). Sakupljač je edukovano lice koje vrši sakupljanje sekundarnih šumskih proizvoda za potrebe otkuplivača i ima akreditaciju otkuplivača.

Ugovor definiše obaveze pravnog lica-otkuplivača kojih se mora pridržavati, kao i obaveze kojih se ugovarač odnosno JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići mora pridržavati. Za svu sakupljenu količinu sekundarnih šumskih proizvoda, prije napuštanja nalazišta, mora biti izdat otpremni iskaz od strane stručnog lica Šumarije, koje je zaduženo za izdavanje istoga. Otpremni iskaz se izdaje na osnovu Pravilnika o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih šumskih proizvoda (Službene novine Zeničko – dobojskog kantona broj 13/13).

Za svaku Šumariju Programom iskorištavanja sekundarnih šumskih proizvoda definisan je punkt, odnosno određeno mjesto za utvrđivanje količine sakupljenih sekundarnih šumskih proizvoda i ispostavljanje otpremnog iskaza pravnom licu – otkuplivaču ili sakupljaču - edukovanom licu koji vrše sakupljanje istih.

1.5.7. Podizanje nivoa javne svijesti stanovništva o ekološkim i općekorisnim funkcijama šume realizacijom edukativnih programa

JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići svake godine realizuje brojne akcije pošumljavanja a sve u cilju podizanja javne svijesti stanovništva o ekološkim i općekorisnim funkcijama šuma. Pomenute aktivnosti su javno prezentirane i putem web stranice preduzeća. U nastavku ćemo spomenuti neke od provedenih aktivnosti:

- Akcije pošumljavanja koje se organizuju svake godine na području Šumarija (pošumljavanje organizovano sa odredom izviđača Klek, pošumljavanje koje je izvršeno u saradnji sa Općom gimnazijom „Visoko“, pošumljavanje koje je izvršeno u saradnji sa Lovačkim društvom „Kiseljak“ iz Tešnja, pošumljavanje koje je izvršeno u saradnji sa Srednjom šumarskom školom u Zavidovićima itd.)
- Praktične nastave za studente Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na području Šumarija (aktivnost koja se realizuje svake godine),
- Akcije čišćenja deponija smeća na području Šumarija,
- Prezentacija o značaju šuma za osnovce u Varešu, Brezi i Visokom itd.

1.5.8. Provesti inventarizaciju šumskih područja u svrhu identifikacije šuma sa visokim vrijednostima s ciljem stavljanja pod zaštitu, te za rekreaciju i razvoj turizma

Izvršena je identifikacija šuma visoke zaštitne vrijednosti na području tri šumskogospodarska područja i to: Olovsko, Gornjebosansko i Krivajsko. Podaci o izdvojenim šumama se nalaze i na web stranici preduzeća. Na ŠGP Olovsko je izdvojena površina šuma visoke zaštitne vrijednosti od 3.908,18 ha (ili 12,07%) ukupne površine ovog područja. Izdvojene su sljedeće kategorije šuma za ovu namjenu:

ŠVZV	Odjel/lokalitet	Površina (ha)
Diverzitet vrste	Sjemenske sastojine	235,00
Diverzitet vrste	Pjevalište velikog tetrijeba	120,00
Diverzitet vrste	Sastojine značajne za zaštitu tise	128,00
Kritične usluge ekosistema	Šume značajne za zaštitu vodotoka	1.319,44
Kritične usluge ekosistema	Šume važne za kontrolu erozije	2.105,74
Ukupno		3.908,18

Na ŠGP Gornjebosansko je izdvojena površina šuma visoke zaštitne vrijednosti od 3.832,41 ha (ili 12,88%) ukupne površine ovog područja. Izdvojene su sljedeće kategorije šuma za ovu namjenu:

ŠVZV	Odjel/lokalitet	Površina (ha)
Kulturološke vrijednosti	Nacionalni spomenik Visoki	41,10
Diverzitet vrsta	Stanište vodnjaka „Tritona“	21,70
Kritične usluge ekosistema	Očuvanje izvorišta pitke vode	2.260,90
Kulturološke vrijednosti	Nacionalni spomenik Bobovac	55,46
Diverzitet vrste	Sjemenske sastojine	15,70
Kritične usluge ekosistema	Šume važne za kontrolu erozije	1.437,55
Ukupno		3.832,41

Na ŠGP Krivajsko je izdvojena površina šuma visoke zaštitne vrijednosti od 6.191,03 ha (ili 7,51%) ukupne površine ovog područja. Izdvojene su sljedeće kategorije šuma za ovu namjenu:

ŠVZV	Odjel/lokalitet	Površina (ha)
Diverzitet vrste	Sjemenke sastojine u Zavidovićima	48,11
Diverzitet vrsta	Spomenik prirode "Tajan"	4.038,50
Kritične usluge ekosistema	Zaštita od erozije	216,54
Kulturološke vrijednosti	Zaštita spomenika kulture	194,77
Potrebe lokalne zajednice	Izletišta	109,71
Diverzitet vrste	Sjemenke sastojine u Žepču	5,40
Diverzitet vrsta	Šume značajne za očuvanje rijetkih i ugroženih vrsta biljaka i životinja	11,00
Kritične usluge ekosistema	Šume važne za opskrbu vodom	1.541,00
Kritične usluge ekosistema	Šume važne za kontrolu erozije	26,00
Ukupno		6.191,03

Površine su izdvojene na tri od pet šumskogospodarskih područja (preostalo ŠGP Kakanjsko i Natron – Usorsko - Ukrinsko). Ova aktivnost će se završiti i na preostala dva područja kako se bude sprovodila FSC standardizacija šuma.

1.6.1. Provesti certificiranje šuma i implementirati uvjete za upravljanje šumama prema FSC sistemu

U toku 2018. godine vršeno je certificiranje šuma na šumskogospodarskom području „Gornjebosansko“. Troškovi predocjene i glavne ocjene su iznosili ukupno 12.372,98 KM (bez PDV-a), a međunarodni FSC certifikat je obezbijeden za područje PJ „Šumarija“ Vareš i PJ „Šumarija“ Visoko, a ukupna certificirana površina iznosila je 29.742,06 ha. Nakon dobijanja FSC certifikata za šumskogospodarsko područje „Gornjebosansko“ krajem 2018. godine, JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići se obavezalo da će početi proces certificiranja i za ostala šumskogospodarska područja.

U toku 2019. godine završen je postupak FSC certifikacije i za šumskogospodarsko područje „Olovsko“. Služba za zaštitu i certificiranje šuma je izvršila pripremu potrebne dokumentacije a terenski dio je podrazumijevao obilazak radilišta, razgovore sa radnicima i predstavnicima društvene zajednice na ovom šumskogospodarskom području, koje je organizaciono smješteno na području PJ „Šumarija“ Olovo. Predocjena je izvršena u mjesecu julu 2019. godine, a ista je završena prezentacijom rezultata koji su podrazumijevali smjernice za dalje djelovanje. Glavna ocjena za šumskogospodarsko područje „Olovsko“, te kontrolna ocjena za šumskogospodarsko područje „Gornjebosansko“ je vršena u mjesecu oktobru 2019. godine. Na osnovu toga je obezbijeden certifikat na ukupnoj površini od **62.113,44 ha** (šumskogospodarsko područje „Gornjebosansko“ – 29.742,06 ha; šumskogospodarsko područje „Olovsko“ – 32.371,38 ha). Ukupni troškovi monitoringa (kontrola) FSC standarda šuma na području ZDK u 2019. godini su iznosili 12.686,75 KM (bez PDV-a). Za 2018. i 2019. godinu ukupni troškovi su iznosili 25.059,73 KM (bez PDV-a).

U toku 2020. godine usljed pojave korona virusa nije planirano proširivanje FSC certifikata (iako je izvršena priprema dokumentacije za šumskogospodarsko područje „Krivajsko“) na

ostala područja. Stoga, samo će biti izvršen monitoring (kontrola) FSC standarda šuma na području ranije nabrojana dva šumskogospodarska područja (Olovsko i Gornjebosansko).

1.7.2. Utvrditi i pratiti devastaciju šuma i šumskog zemljišta

Devastacija šuma i šumskog zemljišta se prati tokom izrade šumskogospodarskih osnova, te se tehničkim ciljem za određenu gazdinsku klasu planiraju mjere poput podizanja kultura, podsijavanje sjemenom, konverzija izdanačkih šuma u visoke direktnom ili indirektnom konverzijom itd. KUŠ ZDK (Kantonalna Uprava za šumarstvo ZDK) kontroliše i prati da li dolazi do devastacije šuma i šumskog zemljišta, te nalaže mjere na njenom sprječavanju.

1.7.4. Efikasan inspeksijski nadzor i dosljedno provođenje zakona i zakonskih propisa, što uključuje bespravnu sječu, eksploataciju šumskih resursa, lov divljači, uzurpaciju šumskog zemljišta, bespravnu i neplansku gradnju objekata i druge nezakonite radnje

JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići u svojoj organizaciji ima Službu interne kontrole koja kontroliše primjenu svih zakonskih, podzakonskih i normativnih akata prilikom provođenja radova. KUŠ ZDK (Kantonalna Uprava za šumarstvo ZDK) kontroliše i prati izvršenje godišnjih planova gazdovanja u skladu sa ŠGO, bespravne sječe, bespravnu i neplansku gradnju objekata, te druge nezakonite radnje.

Neovisno o tome, Federalne i Kantonalne inspekcije provode redovne i vanredne nadzore u oblasti šumarstva te nalažu odgovarajuće mjere a u skladu sa brojnim zakonskim propisima.

Za sva dodatna pitanja i sugestije Vam stojimo na raspolaganju.

S poštovanjem,

ID za tehničke poslove

S. Donlagić
Smail Donlagić, dipl.ing.šum.



DIREKTOR:

Devedžić Jasmin
Devedžić Jasmin, dipl.pravnik

DOSTAVLJENO:

- Naslovu
- Služba za zaštitu i certificiranje šuma
- a/a

K. Zahirović
dr. sci. Kenan Zahirović



Udruženje „EKO FORUM“ Zenica
Talića Brdo 11

Zenica, 07.08.2020. godine

Vaš znak:

Naš znak: 05-1-19-12016/20

Predmet: Informacije o provođenju aktivnosti – dostavlja se,

Vašim aktom broj: 27/20 od 13.07.2020. godine tražili ste dostavljanje informacija o realizaciji aktivnosti iz KEAP ZDK za prve tri godine (period 2017 – 2020).

Za svaku od aktivnosti, koje ste naveli u Vašem dopisu, dostavljamo informacije kojima raspolazemo. Međutim, određeni podaci kao što su npr. procentualni obim izvršenja aktivnosti i slično, nam nisu dostupni, te iste zbog toga ne možemo ni dostaviti.

Kantonalna uprava za šumarstvo izvršava konkretne zadatke iz svoje nadležnosti, pri čemu neke od aktivnosti koje ste naveli u Vašem aktu tek djelimično dodiruje.

Tako npr. KUŠ ZDK na oblast turizma ne može djelovati direktno. Moguće je samo posredno djelovanje što bi podrazumijevalo npr. doprinos stvaranju stabilnih šumskih sastojina, koje bi eventualno bile ambijent za razvijanje aktivnosti turizma.

Problem je međutim što u „Privrednim šumama“ koje su predmet gospodarenja, turizam kao takav nije predviđen.

Znači radi se o zasebnim kompleksnim privrednim oblastima koje nije moguće jednostavno „preklapati“ niti je moguće davati jednostavne i jednoznačne odgovore na postojeća kompleksna pitanja.

Kantonalna uprava za šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona u okviru redovnih poslova svakodnevno izvršava različite zadatke, te u vezi sa tim uspostavlja odgovarajuće evidencije.

Nakon navođenja broja i opisa aktivnosti iz KEAP ZDK iz Vašeg dopisa, raspoložive informacije dostavljamo u nastavku teksta.

1.1.2. Pokrenuti inicijativu donošenja propisa iz oblasti šumarstva na nivou FBiH i adekvatno implementiranje i dosljedno provođenje zakona i zakonskih propisa.

Donošenje Zakona o šumama Federacije BiH bilo je predmetom pokretanja više inicijativa i urgencija sa različitih nivoa vlasti, pa su tako i od strane Zeničko-dobojskog kantona pokretane inicijative, međutim i pored toga do danas nije donesen ovaj najvažniji propis iz oblasti šumarstva na nivou Federacije BiH.

Napominjemo da na novi Zakon o šumama Federacija BiH čeka još od 2009. kada je odlukom Ustavnog suda FBiH tadašnji Zakon o šumama proglašen neustavnim. Vlada FBiH je nakon toga kao rješenje donijela Uredbu o šumama, koja je u decembru 2011. također presudom Ustavnog suda, stavljena van snage. U međuvremenu su kantoni donijeli svoje - kantonalne zakone o šumama.

Vlada FBiH je u julu 2017. godine utvrdila Prijedlog zakona o šumama i uputila ga u parlamentarnu proceduru. U međuvremenu je 2019. godine Vlada FBiH na osnovu zaključka sa svoje sjednice uputila urgenciju prema Parlamentu FBiH da hitno uzme u razmatranje Prijedlog zakona o šumama, ali nažalost do danas nije ništa urađeno.

1.2.1. Deminiranje šuma i šumskog zemljišta i sanacija šuma nakon deminiranja.

Kantonalna uprava za šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona ne posjeduje podatke o finansiranju poslova deminiranja u šumama na području Zeničko-dobojskog kantona. Generalno gledano, aktivnosti na deminiranju šuma su veoma male i sporadične.

1.3.1. Na osnovu geoloških-hidroloških i pedoloških podloga izraditi kartu klizišta i devastiranog šumskog zemljišta

Kantonalna uprava za šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona, ne učestvuje u izradi i ne raspolaže kartama klizišta i kartama devastiranog šumskog zemljišta na području ZDK.

1.3.2. Sanacija klizišta i devastiranog šumskog zemljišta.

Gospodarenje šumama i šumskim zemljištima na području Zeničko-dobojskog kantona povjereno je Javnom preduzeću Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona doo Zavidovići, koje vrši sve operativne poslove na terenu, pa tako između ostalih i poslove sanacije klizišta i devastiranog šumskog zemljišta, u onom obimu koliko je to sa stanovišta šumarstva moguće (pošumljavanje u cilju smirivanja i stabiliziranja terena i slično).

1.5.1. Obezbjedenje uvjeta za efikasnije prikupljanje finansijskih sredstava za općekorisne funkcije šuma i osigurati namjensko trošenje tih sredstava.

Kantonalna uprava za šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona namjenski koristi sredstva za općekorisne funkcije šuma, ali nije u mogućnosti da utiče na efikasnost prikupljanja tih sredstava.

1.5.3. Izvršiti inventarizaciju osnovnih vrsta šumskih plodova u cilju identifikacije s čime se raspolaže u šumama na području ZDK.

Osnovne vrste šumskih plodova sa kojima se raspolaže u šumama na području Zeničko-dobojskog kantona identifikuju se prilikom snimanja stanja na terenu i prikupljanja taksacionih elemenata šumskih sastojina neophodnih za izradu šumskogospodarskih osnova. Šumskogospodarske osnove se izrađuju za period od deset godina i u njima se identificiraju raspoložive vrste šumskih plodova za određeno šumskoprivredno područje.

1.5.4. Stvaranje uvjeta za bržu, intenzivniju i efikasniju konverziju neproduktivnih šuma u produktivne šumske sastojine.

Sastavni dio poslova gospodarenja šumama i šumskim zemljištima koje, kao što je već navedeno, obavlja JP ŠPD ZDK doo Zavidovići, čine i redovni poslovi konverzije neproduktivnih šuma u produktivne šumske sastojine.

1.5.5. Stvaranje uvjeta za efikasno i racionalno iskorištavanje sporednih proizvoda šume, kao što su: ljekovito i jestivo bilje, šumski plodovi, gljive, eterična ulja i proizvodi šumske faune, turizam i druge funkcije šuma.

U okviru poslova gospodarenja šumama i šumskim zemljištima, JP ŠPD ZDK doo Zavidovići vrši i poslove koji se odnose na sporedne, odnosno nedrvne šumske proizvode, kao što su ljekovito i jestivo bilje, šumski plodovi, gljive, eterična ulja i proizvodi šumske faune.

Kada je u pitanju turizam, Zaštićeno područje Spomenik prirode Tajan na tromedi općina Zavidovići, Kakanj i Zenica, nudi brojne mogućnosti za razvoj turizma koji je vezan za šumu i šumsko zemljište na području Zeničko-dobojskog kantona.

1.5.7. Podizanje nivoa javne svijesti stanovništva o ekološkim i općekorisnim funkcijama šume realizacijom edukativnih programa.

Kantonalna uprava za šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona svake godine inicira akcije pošumljavanja državnih šuma, pri čemu se vrši i praktična edukacija stanovništva. Za pošumljavanje privatnih šuma Uprava obezbjeđuje besplatan sadni materijal vlasnicima parcela, prateću projektnu dokumentaciju, kao i stručnu pomoć - edukaciju na terenu pri sadnji. Kantonalna uprava za šumarstvo, također, putem saopštenja za javnost ukazuje na značaj šuma, pozivajući stanovništvo na pošumljavanje, ali i na potrebu zaštite šuma od različitih štetnih agenasa, pri čemu najveću ulogu ima čovjek.

1.5.8. Provesti inventarizaciju šumskih područja u svrhu identifikacije šuma sa visokim vrijednostima s ciljem stavljanja pod zaštitu, te za rekreaciju i razvoj turizma.

Inventarizacija šumskih područja u svrhu identifikacije šuma sa visokim vrijednostima, ali i svih drugih šuma, vrši se redovno na području Zeničko-dobojskog kantona. Inventarizacija stanja vrši se svakih 10 godina po pojedinim šumskoprivrednim područjima. Tom prilikom se detaljno snima stanje na terenu, pri čemu se posebna pažnja obraća na šume koje su karakterisane kao šume sa visokim vrijednostima. U tzv. „Privrednim šumama“ provode se uobičajene mjere zaštite predviđene šumskoprivrednim osnovama. Izdvajanje šuma u posebnu kategoriju zaštićenih šuma izvan pomenutih „Privrednih“ predstavlja zaseban proces.

1.7.2. Utvrditi i pratiti devastaciju šuma i šumskog zemljišta.

Devastacija šuma i šumskog zemljišta predstavlja značajnu negativnu promjenu u strukturi šumskih površina. U okviru obavljanja poslova gospodarenja šumama i šumskim zemljištima, JP ŠPD ZDK doo Zavidovići evidentira sve izvršene radove, kao i sve promjene u šumama i na šumskim zemljištima koje se javljaju kao posljedica tih aktivnosti.

Kantonalna uprava za šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona prati i o svim promjenama u strukturi šuma i šumskih zemljišta, redovno izvještava institucije kako kantonalnog tako i federalnog nivoa.

1.7.4. Efikasan inspekcijski nadzor i dosljedno provođenje zakona i zakonskih propisa, što uključuje bespravnu sječu, eksploataciju šumskih resursa, lov divljači, uzurpaciju šumskog zemljišta, bespravnu i neplansku gradnju objekata i druge nezakonite radnje.

Sve navedeno podrazumijeva redovne aktivnosti i poslove koje na nivou Zeničko-dobojskog kantona obavljaju: Uprava za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona, Kantonalna uprava za šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona, kao i Javno preduzeće Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona doo Zavidovići.

S poštovanjem

Obrađivač akta

Pašo Hodžić



Dostavljeno:

1 x Naslovu

*1 x Ministarstvu za poljoprivredu,
šumarstvo i vodoprivredu ZDK*

1 x a/a



Broj: 16-19-12016-1/20
Zenica, 02.09.2020. godine

UDRUŽENJE "EKO FORUM"
ul. Talića brdo br.11
ZENICA

PREDMET: Odgovor za pristup informacijama, dostavlja se

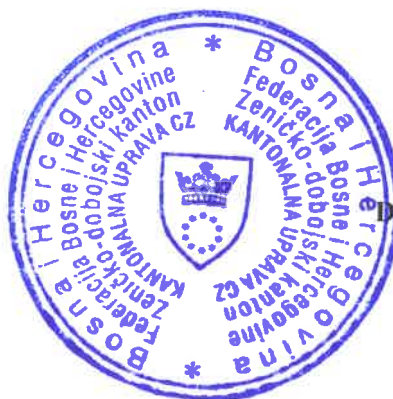
Na osnovu vašeg akta broj: 21/20 od 13.07.2020. godine dostavljamo sljedeće podatke za prve tri godine (od aprila 2017. godine do aprila 2020. godine):

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	U kolikoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?
4.2.2. Koordiniranje rada specijalističkih službi (meteorološke, korisnika akumulacija, prostornih planera, službi za zaštitu i spašavanje) kao i jedinica lokalne uprave, poljoprivrednika, ekologa, šumara, nevladinih organizacija, poduzetnika, građana i medija	80%	12.000,00	NE

Utrošak ovih sredstava odnosio se Službu zaštite i spašavanja na vodi i pod vodom Zeničko-dobojskog kantona SiNIK „Atom“ Zavidovići i „Žara“ Zenica.

S poštovanjem,

Dostavljeno:
 Naslovu,
 a/a.



DIREKTOR

Dzavid Aličić
Dzavid Aličić dipl.ing.maš.



From: Lejla Bekrija <lejla.bekrija@zdk.ba>
Sent: 18. august 2020 9:16
To: info@ekoforumzenica.ba
Subject: Obavijest

Poštovani,

Na osnovu Vašeg dopisa broj: 23/20 od 13.07.2020.godine, obavještavamo Vas da Kantonalna uprava za inspeksijske poslove ima kantonalnog šumarskog inspektora i kantonalnog inspektora zaštite okoline. Navedeni inspektori u kontinuitetu vrše nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", broj: 33/03), Zakona o vodama ("Službene novine FBiH", broj: 70/06), Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine FBiH", broj: 33/03, 72/09 i 92/17), Zakona o zaštiti zraka ("Službene novine FBiH", broj: 33/03, 04/10 i 110/12), Zakona o šumama ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 08/13, 01/15).

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Zeničko-dobojskog kantona svake godine prema potrebi odnosno rastućoj problematici u pojedinoj oblasti vrši prijem novih inspektora.

Finasniranje Kantonalne uprave za inspeksijske poslove vrši se isključivo iz planiranih sredstava budžeta Zeničko-dobojskog kantona za tekuću godinu.

U slučaju potrebe za dodatnim informacijama stojimo Vam na raspolaganju.

S poštovanjem,

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove
Zeničko-dobojskog kantona

17



Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona

e-mail: kzzo.ze@bih.net.ba

Broj: 02-33-8003/20
Zenica, 24.07.2020. godine

UDRUŽENJE "EKO FORUM" ZENICA

PREDMET: Odgovor na dopis
- veza Vaš akt broj: 31/20 od 13.07.2020.godine

Poštovani,

vezano za Vaš dopis broj: 31/20 od 13.07.2020.godine kojim od Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona zahtijevate informacije o realizaciji planiranih aktivnosti iz KEAP ZDK za prve tri godine (od aprila 2017. do aprila 2020. godine), obavještavamo Vas da se u vezi navedenog trebate obratiti JU Institut za zdravije i sigurnost hrane Zenica.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

1x Naslov
Talića brdo 11, Zenica
1x Služba za pravne i opće poslove
1x a/a



DIREKTOR

Omer Škaljo, prof.

Zenica, dr. A.A Borića 28B, tel: +387 32 466 250, fax: +387 32 466 282,
Depozitni račun - KM: IK Banka D.D. Zenica 1340100000002157, Regist. kod: Kantonalni sud Zenica pod brojem U/I-1081, ID
UIO: 218306150006 ID PU : 4218306150006, Porezni broj: 05003164,

Poslovnice ZZO:

Breza, Zavnobih-a 2 Tel: 032 789 180
Doboj-Jug, Matuziči bb Tel: 032 699 111
Kakanj, Alije Izetbegovića 50 Tel: 032 557 820
Maglaj, Ilijasa Smajlagića bb Tel: 032 609 151
Olovo, Branilaca Olova bb Tel: 032 828 050
Tešanj, Braće Pabrić bb Tel: 032 656 200

Zavidovići, Branilaca grada bb Tel: 032 877 767
Zenica, dr. A. Aska Borića 28b Tel: 032 466 261
Žepče, Ulica prva Tel: 032 660 606
Usora, Srednja Omanjska bb Tel: 032 895 257
Varaš, Zvijezda 6 Tel: 032 849 070
Visoko, Branilaca Bosne 11 Tel: 032 731 151

19



BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINA
UNIVERZITET U ZENICI
UNIVERSITY OF ZENICA

Adresa: Fakultetska br.3, 72000 Zenica, BiH
Tel. centrala: ++ 387 32 444 420; 444 421
Rektor: ++ 387 32 444 430 Fax: ++ 387 32 444-431,
E-mail: rektorat@unze.ba; www: <http://www.unze.ba>
Transakcijski račun: 134010000001672 otvoren kod
ASA Banka d.d. Sarajevo

Udruženje „EKO-FORUM“ Zenica
Talića brdo 11, 72000 Zenica

Vaš znak:
Naš znak: 01-03-10-2938/20
Zenica: 08.09.2020.godine

Predmet: Informacija, dostavlja se

Poštovani,

Na osnovu vašeg dopisa od 13.07.2020. godine vezano za dostavljanje informacije o realizaciji planiranih aktivnosti iz KEAP-a za period 2017.-2020. godina obavještavamo Vas da je za navedene aktivnosti Centar za monitoring okoliša identifikovan kao nosioc projekta u smislu stručne podrške prilikom realizacije aktivnosti koje su planirane Akcionim plnom KEAP-a za period 2017. - 2025. godina, jer iste zahtjevaju angažman nadležnih kantonalnih/gradskih/općinskih službi kao i značajna finansijska sredstva kojima Centar ne raspolaže. Za sve pokrenute aktivnosti Centar je spreman dati stručnu podršku, s tim da treba voditi računa da u ovoj fazi to može biti samo kvalitet zraka jer kadrovsko jačanje Centra za monitoring još uvijek nije realizovano za oblast kvaliteta zraka, dok ostali dijelovi okoliša (voda, tlo, otpad i buka) nisu ni razmatrani.

Od aktivnosti nabrojanih u pomenutom dopisu za koje ste tražili informacije o stepenu realizacije, utrošenim sredstvima i potrebama za izmjenom aktivnosti Centar za monitoring provodi periodično mjerenje buke (Aktivnost 1.3.1) koje se realizuje u okviru namjenskog monitoringa kvaliteta zraka, u općinama u kojim ne postoji automatska stacionarna stanica za mjerenje kvaliteta zraka. Izveštaji o mjerenju buke su sastavni dio izvještaja o kvalitetu zraka koji se dostavlja nadležnim općinskim službama koje imaju obavezu obavještavanja građanstva. Kada je u pitanju izrada atmosferskog modela (Aktivnost 1.2.1) Centar učestvuje u projektu izrade studije uticaja kućnih ložišta na kvalitet zraka Grada Zenica koju radi Švedska agencija za zaštitu okoliša. Rezultat studije će biti model disperzije iz malih kućnih ložišta za Grad Zenicu a predstavlja jedan od segmenata ciljanog atmosfersko-kemijskog modela za praćenje disperzije prenosa i taloženja zagađujućih materija radi razlučivanja doprinosa pojedinih izvora zagađivanja a u cilju utvrđivanja pojedinih mjera sanacije postojećih izvora zagađujućih materija u zraka na području Zeničko-dobojskog kantona. Na osnovu informacija dobijenih provedbom ovog projekta, ova aktivnost zahtjeva promjenu u smislu dužine trajanja i visine finansijskih sredstava predviđenim za ovu aktivnost, jer će se model samo za zeničku kotlinu raditi 30 mjeseci a košta će oko 300.000 KM.

S poštovanjem,

Direktor

Naučni saradnik, Mustafa Hadžalić, dr.sc.



REKTOR

Prof.dr.sc. Damir Kukić

Dostavljeno:
1x Naslov
1x EFS-a
1x Arhiva UNZE
1x Arhiva Institut

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BiH
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA
Služba za opću upravu
Broj: 10-44-4788/20
Zenica, 21.08.2020 godine

Služba za opću upravu grada Zenica na osnovu člana 14.stav (2) Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH" br:32/01,48/11) člana 200. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH" br:2/98, 48/99") rješavajući po zahtjevu Udruženje građana "EKO FORUM" Zenica za slobodan pristupa informacijama od 20.08.2020 godine d o n o s i

R J E Š E N J E

1. Udruženju građana "EKO FORUM" Zenica **odobrava se** pristup informacijama po zahtjevu br: 10-44-4788/20 od 20.08.2020 godine koje se odnose na informaciju o realizaciji planiranih aktivnosti iz KEAP ZDK za prve tri godine (od aprila 2017 do aprila 2020 godine).
2. Kopija informacije br:09-19-13426/20 od 14.08.2020 godine dostavlja se podnositelju zahtjeva uz ovo rješenje.

O b r a z l o ž e n j e

Udruženje građana "EKO FORUM " iz Zenice dana, 14.07.2020 godine podnijelo je Službi za ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove grada Zenica zahtjeve br:09-19-13426/20 i br: 09-19-13425/20 kojim traži da mu se shodno Zakonu o slobodi pristupa informacijama u FBiH dostavi informacija o realizaciji planiranih aktivnosti iz KEAP ZDK za prve tri godine (od aprila 2017 do aprila 2020 godine).

Postupajuća služba je predmetne zahtjeve i informaciju br:09-19-13426/20 od 14.08.2020 godine dostavila ovom organu dana, 18.08.2020 godine. Uvidom u sadržaj zahtjeva utvrđena je stvarna nadležnost ovog organa, isti pravni osnov i isto činjenično stanje predmetnih zahtjeva pa je shodno članu 125. stav (3) Zakona o upravnom postupku donesen zaključak o spajanju upravnih stvari i vođenju jedinstvenog postupka.

Informacija Službe za ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove br:09-19-13426/20 od 14.08.2020 godine prilaže se uz ovo rješenje, a podnositelj zahtjeva oslobođen je plaćanja troškova fotokopiranja shodno članu 14.stav (2) tačka 3., a u smislu člana 16. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH" br:32/01,48/11).

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja može se izjaviti prigovor Gradonačelniku grada Zenica u roku od 8 dana od dana prijema ovog rješenja. Prigovor se podnosi putem ove službe i taksira se sa 15 KM administrativne takse, shodno tarifnom broju 3.Odluke o Gradskim administrativnim taksama ("Službene novine Grada Zenica", br:2/19).

Dostavljeno:
1x Imenovanom
1x a/a

POMOĆNICA GRADONAČELNIKA
Aerzimana Čeliković dipl.pravnica

24
25

Doru
C

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA
Služba za ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove

Broj: 09-19-13426/20
Datum: 14.08.2020. godine

SLUŽBA ZA OPĆU UPRAVU

PREDMET: Zahtjev za pristup informacijama – Udruženje EKO FORUM Zenica, dostavlja se

Poštovani,

Udruženje „EKO FORUM“ Zenica se obratilo Službi za ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove sa Zahtjevom za pristup informacijama, broj: 09-19-13426/20 od 13.07.2020. godine i broj: 09-19-13425/20 od 13.07.2020. godine. Predmetne zahtjeve vam dostavljamo u prilogu (originalni predmeti). Razlog kašnjenja u dostavljanju predmeta su godišnji odmori izvršioca i nadređenih koji su uključeni u proces. Zbog skraćivanja procedure, u prilogu vam dostavljamo dio odgovora ispred Službe za ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove, uz naznaku stavki za koje je potrebno tražiti odgovor ispred drugih službi.

Odgovor Službe dostavljamo u nastavku:

„Poštovani,

U tabeli u nastavku dostavljamo tražene informacije iz vaših zahtjeva, broj:19/20 i 41/20. Napominjemo da je za dosta stavki koje ste naveli da je jedinica lokalne samouprave nosioc aktivnosti, ona zapravo samo jedan od nosilaca koji ovisi od viših nivoa vlasti koje treba da razviju preduslove za realizaciju pojedinih aktivnosti.

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	U kolikoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?
1.1.1.Izrada godišnjih operativnih planova na osnovu Strategije razvoja Zeničko-dobojskog kantona za period 2016.-2020. i na osnovu akcionog plana KEAP-a ZDK	60 % (izrađuju se godišnji planovi ulaganja u putnu infrastrukturu, vodoprivredu i ekologiju).	0 KM	
1.1.1.Institucionalno jačanje kapaciteta za povećanje energetske efikasnosti i veće korištenje obnovljive energije	100 %	0 KM	
1.1.1.Izraditi programe povećanja broja domaćinstava pokrivenog organiziranim prikupljanjem komunalnog otpada u svim općinama ZDK sa procjenom sredstava	100 % (Ugovor sa ALBA Zenica d.o.o. Zenica i Izrada Plana upravljanja otpadom)	12.519,00 KM	
1.1.1. Uspostava pravnog sistema zaštite kulturne baštine i pravnom	0	0 KM	Grad ne može biti nosioc ove aktivnosti, samo viši

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	U kojoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?
regulativom definisati obaveze i prava jedinica lokalne uprave u zaštiti i održavanju kulturnog naslijeđa			nivo vlasti.
1.1.2. Izrada planova energetske efikasnosti u javnim objektima	100 % (izrađeni energetski auditi većine objekata u vlasništvu Grada Zenica. Plan je svake godine realizirati bar jedan projekat poboljšanja energetske efikasnosti.	492.107,51 KM	
1.1.2. Izrada studije izvedivosti o optimalnom modelu uspostave pretovarnih stanica i centara za upravljanje otpadom na području ZDK	0	0	Ovdje se radi o uspostavljanju pretovarnih stanica na nivou kantona.
1.1.2. Izraditi plana unapređenja i zaštite kvaliteta poljoprivrednog zemljišta na području Kantona	Služba za privredu i upravljanje razvojem.		
1.1.2. Uvezivanje lokalnih vodovoda u javne sisteme vodosnabdijevanja i njihovo stavljanje pod punu kontrolu	Gradsko vijeće je donijelo Odluku o mjesnim vodovodima čime se stvaraju predispozicije za realizaciju ove aktivnosti. Ostale aktivnosti provodi JP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Zenica		
1.1.3. Jačanje rada općinskih organa (službe kao nosioci aktivnosti i inspekcije kao podrška nosiocima aktivnosti)	80 %	Redovna sredstva za plaće	Zakonskom regulativom jasno odrediti nadležnosti.
1.1.3. Iznalaženje i primjena stimulativnih mjera za zamjenu zastarjelih, neekonomičnih i zagađujućih tehnologija sa čistijim tehnologijama (BAT)	0	0	
1.1.3. Izrada projektne dokumentacije pretovarnih stanica i centara za upravljanje otpadom na definiranim lokacijama	0 (Prema novom Ugovoru sa ALBA Zenica d.o.o. Zenica planira se predlaganje lokacija, te izgradnja pretovarnih stanica)	0	
1.1.3. Poduzimanje administrativno-upravnih mjera za korištenje zaštićenih područja u turističke i druge odobrene svrhe	100 % (Stručnoj službi Gradskog vijeća upućena Inicijativa za proglašavanje Parka prirode Babino	0	
1.1.3. Stvaranje preduslova i kreiranje povoljnijeg društvenog ambijenta za ulaganje u povećanje energetske efikasnosti i korištenje obnovljivih izvora energije	100 % (Javni poziv za sufinansiranje projekata poboljšanja energetske efikasnosti)	379.197,63	

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	Uolikoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?
1.1.4. Ažurna priprema i donošenje planskih dokumenata upravljanja kulturnom baštinom	Služba za urbanizam		
1.1.4. Edukacija i jačanje svijesti o značaju i ulozi turizma u razvoju zajednice i povezanosti sa zaštitom okoliša, što uključuje i prirodnu baštinu	Služba za privredu i upravljanje razvojem		
1.1.4. Implementacija projektnih rješenja i izgradnja pretovarnih stanica i Centara za upravljanje otpadom. Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, dobijanje potrebnih dozvola po fazama realizacije, uspostavljanje upravljačke strukture, izgradnja infrastrukture prema projektnoj dokumentaciji	0	0	
1.1.4.Obavezna kontrola izgradnje svih izvora zagađivanja okoliša prema prostornim i urbanističkim planovima i drugim planskim dokumentima s ciljem ograničenja i smanjivanja emisija ispod propisanih granica vrijednosti i zaštite propisanog kvaliteta zraka	100 % (U okviru ovlaštenja gradski građevinski inspektor kontroliše ispunjavanje odredbi iz građevinske dozvole. Gradski inspektori nemaju zakonsku osnovu kontrole emisije)	Redovna sredstva	
1.1.4.Podizanje nivoa javne svijesti o efektima poboljšanja energetske efikasnosti i korištenja obnovljivih izvora energije	100 % (Održavanje energetskih dana)	cca 40.000,00	
1.1.4.Uvesti stimulativne mjere za razvoj kreativnih industrija (SMART tehnologije i objekti, Green-tech projekti i sl.)	Služba za privredu i upravljanje razvojem		
1.1.5.Osavremenjivanje turističke ponude i intenzivnije informiranje o turističkim potencijalima i kapacitetima	Služba za privredu i upravljanje razvojem		
1.1.5.Promoviranje uspostavljanja javno-privatnog partnerstva u pružanju usluga vodosnadbijevanja i sanitacije, odnosno razvijanje finansijskih i regulatornih instrumenata u cilju podsticanja privatnih investicija i ostalih zainteresiranih strana	0	0	
1.1.5.Uspostaviti jedinstven registar vodoskrbnih objekata na području ZDK	100 % (Grad Zenica ima katastar svih izvorišta)	0	
1.1.6.Osiguranje ljudskih i tehničkih resursa za uvezivanje postojećih, kreiranje novih baza podataka te i otvaranje baze za javnost	80 % (Upostavljanje GIS sistema podataka i edukacija uposlenih)	107.000,00 KM	

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	Uolikoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?
1.1.7.Obezbijediti adekvatno održavanje spomeničkog fonda	Služba za privredu i upravljanje razvojem i Služba za za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti		
1.1.9.Izrada projektne dokumentacije, uspostava i izgradnja tri regionalne deponije inertnog otpada sa pratećim postrojenjima za recikliranje i ponovnu upotrebu odloženog inertnog otpada	0	0	Nije nadležnost Grada, odnosno lokalne samouprave.
1.1.10. Priprema programa sanacije općinskih deponija kojima je izdato rješenje o zatvaranju divljih deponija u ZDK	80 % (U finalnoj fazi realizacija sanacije deponije Side)	584.617,65	
1.2.1.Izrada, kalibracija i ažuriranje ciljanog atmosfersko- kemijskog modela za Praćenje disperzije, prijenosa i taloženja onečišćujućih tvari na razmatranom području radi razlučivanja doprinosa pojedinih izvora i utvrđivanja potrebnih mjera sanacije postojećih emisijskih izvora u ZDK kantonu	ZDK i Metalurški institut „Kemal Kapetanović“		
1.2.1.Osigurati dovoljno finansijskih sredstava za redovnu preventivnu sistematsku deratizaciju cjelokupnog područja Kantona	Služba za za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti		
1.2.1.Plansko uređenje i opremanje atraktivnih prirodnih područja	80 % (Uređenje izletišta Smetovi, Rekreativna zona Babina rijeka, Kula – Gorica, Kamberovića polje, Kanal)	511.877,55 KM	
1.2.1.Realizacija projekta uspostave infrastrukture i sistema za upravljanje infektivnim i medicinskim otpadom u ZDK	0	0	U nadležnosti JLS je samo komunalni otpad.
1.2.1.Uvođenje mjera energetske efikasnosti u javnom sektoru u cilju unapređenja energetske karakteristika javnih objekata tj. Praćenje potrošnje energije u svim javnim objektima odnosno objektima u vlasništvu grada/općina Kantona (Napomena: Agencija ZEDA je u fazi pripreme korištenja software-a ENMASOFT za ove namjene)	70 % (U fazi uspostavljanja informacijski sistem, prema važećem pravilniku)	0	
1.2.1.Zamjena dotrajalih cijevi, kao i sanacija dotrajalih objekata u vodovodnim sistemima u općinama	60 % (redovna aktivnost, na gradskim vodovodima ovo realizira JP ViK, a na seoskim Odbori	cca 60.000,00 KM	

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	U kolikoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?
	mjesnih vodovoda)		
1.2.2. Edukacija stanovništva i privrede koja koristi vodu za piće o potrebi racionalizacije njene potrošnje	30 % (Kroz podršku neprofitnim organizacijama koje su za cilj imali ove aktivnosti).	12.750,00 KM	
1.2.3. Inovirati i uskladiti gradske/općinske planove upravljanja otpadom sa KEAP-om u općinama ZDK i dostaviti ih u nadležno Kantonalno ministarstvo	90 % (Izrađen Plan upravljanja otpadom, čeka se njegovo usvajanje na Gradskom vijeću da bi se dostavilo kantonalnom ministarstvu)	12.519,00 KM	
1.2.3. Uspostavljanje i primjena EE kriterijuma i javnim nabavkama roba i usluga, kao i kod kupovine i zakupa zgrada.	0	0	Izmjene Zakona o javnim nabavkama, Služba uputila inicijativu Službi Kabineta gradonačelnika za primjenu tzv. zelenih javnih nabavki.
1.2.3. Uvođenje automatske regulacije saobraćaja i izgradnja raskrsnica sa kružnim tokom saobraćaja	100 % (Prilikom izgradnje GGM-a)	8.701.329,82 KM (Kredit za GGM)	
1.2.6. Uvođenje obrazovnih sadržaja o energetske efikasnosti i obnovljivim izvorima energije iz obnovljivih izvora	50 % (Prilikom organiziranja energetskih dana)	cca 40.000,00	
1.2.7. Razni oblici medijske i druge promocije o koristi od energetske efikasnosti	100 % (prilikom svih medijskih istupa i objava o javnom pozivu za sufinansiranje realizacije projekata energetske efikasnosti)	0	
1.2.8. Izrada studija o povećanju efikasnosti i procjeni uticaja na okoliš MHE, solarnih energana i energana na biomasu za područje ZDK	0	0	
1.2.8. Troškovi održavanja akreditacija kalibracionog i ispitnog laboratorija	Metalurški institut „Kemal Kapetanović“		
1.2.10. Izrada listu područja na kojima se ne može locirati nijedan novi tačkasti izvor emisije niti se može vršiti značajnije proširenje postojećih djelatnosti, što se posebno odnosi na industrijske pogone i postrojenja za spaljivanje otpada zbog iskorištenog potencijalnog kapaciteta atmosfere	0	0	

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	U kolikoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?
za prijem novih količina polutanata čije koncentracije značajno prelaze dozvoljene granične vrijednosti kako bi se zaštitilo zdravlje stanovništva i omogućilo poboljšanje kvaliteta zraka primjenom adekvatnih sanacionih mjera prema Sanacionom planu iz tačke 1.2.10.			
1.3.1.Obezbijediti periodičan monitoring buke na području Kantona prema propisanoj metodologiji i to u stambenim zonama koje su pod uticajem buke	0	0	
1.3.3. Kontinuirano i sistemsko Praćenje kvaliteta vode za piće u javnim sistemima vodosnadbijevanja i kvaliteta vode na lokalnim izvoristama i vodovodima	100 % (JP ViK i Institut za zdravlje i sigurnost hrane redovno)	Pomenuta javna preduzeća sopstvenim sredstvima.	
2.1.3. Pokrenuti inicijativu prema općinama za Uvođenje novih radnih mjesta ili preraspodjelu unutar raspoloživih kadrovskih resursa u cilju obezbijedenja uvjeta za upravljanje zaštitom okoliša sa jasno definiranim ovlaštenjima i obavezama	Iz formulacije akcije jasno se vidi da je ovo nadležnost Kantona. Služba za ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove je Gradonačelniku uputila prijedlog za povećanje broja izvršilaca na poslovima zaštite okoliša.		
2.1.3.Sport i rekreacija: Identificiranje lokaliteta pogodnih za razvoj sportova i rekreacije na vodi; definiranje načina i modela korištenja istih	Služba za za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti		
3.4.1. Kontinuirano uklanjanje divljih deponija smeća i otpadnog materijala iz zona koje imaju negativan utjecaj na površinske i podzemne vode	100 %	100.000,00	
3.5.2.Provođenje multidisciplinarnih istraživanja /izrada studija radi utvrđivanja utjecaja vezanih za upravljanje šumama na kvalitativno-kvantitativni režim voda	0	0	
3.6.1.Uspostavljanje, tehnička i administrativno, zona sanitarne zaštite izvorišta za piće javnih i lokalnih vodovoda čiji kapacitet prelazi 10m ³ /dan, u skladu sa usvojenim odlukama o zaštiti izvorišta	50 % (U proceduri za izvorište Džomba i Babina rijeka.)	cca 20.000,00 KM	
4.1.4.Koordinirano djelovanje sektora voda i poljoprivrede radi revitaliziranja postojećih	Služba za privredu i upravljanje razvojem		

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	Uolikoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?
melioracionih sistema, te omogućavanje njihovog razvoja u skladu sa planovima i potrebama poljoprivrednih proizvođača i potrebama zaštite naselja od negativnih utjecaja unutrašnjih voda			
4.2.2. Koordiniranje rada specijalističkih službi (meteorološke, korisnika akumulacija, prostornih planera, službi za zaštitu i spašavanje) kao i jedinica lokalne uprave, poljoprivrednika, ekologa, šumara, nevladinih organizacija, poduzetnika, građana i medija.	50%	0	Detaljnije precizirati aktivnost.
4.2.3. Provođenje općih protuerozivnih mjera što podrazumijeva: legislativne mjere, inoviranje karata erozije, Praćenje erozionih procesa, edukaciju stanovništva, integriranje problematike zaštite od erozije u prostorne planove i šumske osnove	Služba civilne zaštite		

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	Uolikoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?
1.2.4. Adekvatna upotreba muzike u ugostiteljskim objektima i kontrola upotrebe muzike u cilju zaštite građana u stambenim objektima od negativnih uticaja prekomjerne buke	0 % (Kontrola upotrebe muzike i muzičkih uređaja u ugostiteljskim objektima i stambenim objektima je utvrđena u Odluci o javnom redu i miru i vrši je policija).	0	
1.2.5. Efikasan rad inspekcije i dosljedno provođenje zakonske regulative vezane za održavanje optimalnih općih higijensko-sanitarnih uvjeta u cilju zaštite zdravlja stanovništva.	80 % (realizovan je u okviru godišnjih planova dvije sanitarne inspektorice)	Redovna sredstva za rad inspekcije	NE
1.3.1. Intenzivniji, obimniji i efikasniji inspeksijski nadzor i kontrola hrane, vode za piće i predmeta opće upotrebe	U vrijeme vrućina, epidemija, nesreća i sl.	Redovna sredstva za rad inspekcije	NE

S poštovanjem,

Pripremila: Jakuta Imširović, dipl. inž. maš.

Pregledao: Jasmin Čabaravdić, dipl. inž. maš.

Imširović Jakuta
Čabaravdić Jasmin

PRILOG: - 2 x Zahtjev (originalni predmet)

DOSTAVLJENO:

1x Naslovu

1x a/a



POMOĆNICA GRADONAČELNIKA

Sabira Helvida
Sabira Helvida, dipl.inž.grad.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BiH
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA

Služba za opću upravu

Broj: 10-44-4788/20

Zenica, 21.08.2020 godine

Služba za opću upravu grada Zenica rješavajući po zahtjevu Udruženja "EKO FORUM" Zenica u predmetima slobodan pristup informacijama o realizaciji planiranih aktivnosti iz KEAP ZDK za prve tri godine (od aprila 2017 do aprila 2020 godine) na osnovu člana 125. stav (3) Zakona o upravnom postupku ("Sl. novine FBiH br: 2/98, 48/99") d o n o s i

ZAKLJUČAK

Spajaju se predmeti i to:

1. Zahtjev za pristup informacijama Udruženja "EKO FORUM" Zenica br: 10-44-4787/20 od 20.08.2020 godine ,
2. Zahtjev za pristup informacijama Udruženja "EKO FORUM" Zenica br: 10-44-4788/20 od 20.08.2020 godine.

O spojenim upravnim stvarima vodit će se dalje jedinstven postupak pod br:10-44-4788/20.

Kod ovog organa pokrenut je postupak u upravnim stvarima opisanim u dispozitivu. Uvidom u spise utvrđeno je da se zahtjevi temelje na istom činjeničnom stanju, na istom pravnom osnovu kao i da je ovaj organ stvarno nadležan u pogledu navedenih predmeta zbog čega je odlučeno kao u dispozitivu ovog zaključka.

UPUTSTVO O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog zaključka može se izjaviti posebna žalba Gradonačelniku grada Zenica u roku od 15 dana od dana prijema ovog zaključka. Žalba se podnosi putem ove službe i taksira se administrativnom taksom u iznosu od 15 KM shodno tarifnom broju 3.Odluke o Gradskim administrativnim taksama ("Službene novine Grada Zenica, br:2/19).

1x Imenovanom
1x a/a

POMOĆNICA GRADONAČELNIKA

Aerzemana Čeliković dipl. pravica





J.P. VODOVOD I KANALIZACIJA D.O.O. ZENICA

PDV broj: 218001040006
ID broj: 4218001040006
Porezni broj: 05000322
Matični-registrarski broj subjekta:43-01-0525-09(stari broj 1-645)

Transakcijski računi:
199-513-01002124-55 Sparkasse banka d.d.
140-601-00246936-55 Sberbank BiH
134-010-00000111-78 ASA banka
141-801-00078353-28 Bosna Bank International
338-580-22000397-10 UniCredit Bank

Bistua Nuova br. 17 • 72000 Zenica • Direkcija: +387 (0)32 209 334 • Informacije +387 (0)32 209 115 • Faks: +387 (0)32 209 359 • info@vikze.ba • www.vikze.ba

Udruženje "EKO FORUM" Zenica

72000 ZENICA
Ulica Talića brdo 11

Broj: 403-8217-1/20SS

Datum: 11.09.2020. godine

PREDMET: Dostava traženih informacija

Poštovani,

U vezi sa Zahtjevom za pristup informacijama, broj: 28/20, od 13.07.2020.godine o realizaciji planiranih aktivnosti iz KEAP ZDK za prve tri godine (od aprila 2017.godine do aprila 2020.godine), dostavljamo tražene informacije i to kako slijedi:

Broj i opis aktivnosti iz KEAP ZDK	U kolikoj mjeri je aktivnost realizovana (%)	Koliko sredstava je utrošeno za te namjene (KM)	Ima li potrebe za izmjenom te aktivnosti u KEAP?
1.1.2. Uvezivanje lokalnih vodovoda u javne sisteme vodosnadbijevanja i njihovo stavljanje pod punu kontrolu	Gradsko vijeće je donijelo Odluku o mjesnim vodovodima čime se stvaraju predispozicije u budućnosti za realizaciju ove aktivnosti. Ostale aktivnosti provodi JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica kontinuirano.		
1.2.1. Zamjena dotrajalih cijevi, kao i sanacija dotrajalih objekata u vodovodnim sistemima u općinama	Realizovano cca 70% predviđenih planom investicionih ulaganja u sklopu dostizanja cilje KEAP-a za predviđeni period.	Realizovane investicije u periodu od 2018.g do polovine 2020.g u vrijednosti od 10.038.962,43 KM	NE
1.2.2. Edukacija stanovništva i privrede koja koristi vodu za piće o potrebi racionalizacije njene potrošnje	Preduzeće je u više navrata realizovalo medijske kampanje o potrebi očuvanja i racionalnog korištenja izvorišta pitke vode.	-	NE

S poštovanjem.

Dostavljeno

1 x Naslovu

1 x Služba za kadrovske i opšte poslove

1 x Rukovodiocu službe za GIS

1 x a/a



DIREKTOR

Pašalić Emir, dipl.ing.grad.

